

تحریک

ترمپ ولی له توافقنامې تېښته وکړه؟

شپاړسم کال، شپږمه، پرلپسې ۱۱۲مه کڼه،
سنبله ۱۳۹۸ل، محرم الحرام ۱۴۴۱هـ ق، سپټمبر ۲۰۱۹م

۱۱ سپټمبر شعارهای
که دروغ ثابت شد

- ❖ طالبان په مرکونو نه ختمیږي!!
- ❖ د مثالي اسلامي حکومت جوړولو نمونه....؟
- ❖ په نوې طرز د تدریس اړتیا او د هغه مؤثریت...!!
- ❖ دسولې توافقنامې لاسلیکولو څخه د ترمپ تېښته؟
- ❖ د کابل د وروستي برید جهادي پیغام!
- ❖ امریکا به بالآخره هم مذاکراتو ته کښېني

ترمپه! افغانستان

د خپلو کوراو د پرديو گوردی

جلال الدین حقاني

دمنبر او سنگر امام او د پېړۍ مجدد رهبر

لړليک

مخ	عنوان	گڼه
۱	سرمقاله.....	۱
۲	د سولې توافقنامې لاسليکولو څخه د ترمپ تېښته؟.....	۲
۴	طالبان په مرګونو نه ختمېږي.....	۴
۶	د ترمپ پرېکړې امريکا ته څه ورکړل او نړۍ ته.....	۶
۹	د قطر سوبه.....	۹
۱۰	د غرې له اسلام سره دوه مخي.....	۱۰
۱۱	امريکا په بالآخره هم مذاکراتو ته کيني.....	۱۱
۱۳	کيدای شي ډېری يې ونه مني.....	۱۳
۱۴	فضيلت سلام و طعام دادن.....	۱۴
۱۵	ترمپه! افغانستان د خپلو کور او پرديو کور دی!.....	۱۵
۱۸	په نوې طرز د تدريس اړتيا او د هغه مؤثریت.....	۱۸
۲۱	اعلاميي.....	۲۱
۲۲	د مثالي اسلامي حکومت جوړولو نمونه!.....	۲۲
۲۵	د کابل د وروستي بريد پيغام!.....	۲۵
۲۶	د مذاکراتي پروسې د خنډ په رابطه څو ناويلي حقائق.....	۲۶
۲۸	دار العلوم د نړيوال قيادت مرتبې ته څنگه ورسېد؟.....	۲۸
۲۹	جلال الدين حقاني دمنبر اوسنګر امام.....	۲۹
۳۳	سپتمبر شعارهای که دروغ ثابت شدند.....	۳۳
۳۵	ترمپ څه وکړل، څه لپاره.....	۳۵
۳۶	ګلګڅونه.....	۳۶
۳۸	دکابل د فتحې برخه وال ملا نقيب الله ډاکړ.....	۳۸
۴۱	د حديثو بن له يو بل مالپاره يې برخې شول!.....	۴۱
۴۲	بغدي د نيوونکي نه اوري!.....	۴۲
۴۵	د بهرنيانو په لومړي افغان کلی (کړين ويلج).....	۴۵
۴۷	ته سوله څه کوي؟.....	۴۷
۴۹	د کمپ ډېوډ ملاقات او که استخباراتي دام او لوبه.....	۴۹
۵۴	جهان چگونه به امريکا وابسته شد!.....	۵۴
۵۹	هند کې راتلونکی بشري ناورين او د نړۍ چوپتيا.....	۵۹
۶۱	مولوي جلال الدين حقاني.....	۶۱
۶۳	سل نړيوال متلونه!.....	۶۳
۶۵	هوا ته به ماتېږي.....	۶۵
۶۶	د شهيد ملا محمد فهيم ناظم رحمه الله ژوند ته کتنه.....	۶۶
۶۸	جلال او حقانيت په ازموونو کې.....	۶۸
۷۱	د دريو ورونو همسنگر او د پلار ځوی هم شهيد شول!.....	۷۱

مخبرګ

شپاړسم کال، شپږمه، پرلپسې ۱۱۳ مه گڼه،
سنبله ۱۳۹۸ ل، محرم الحرام ۱۴۴۱ هـ ق، سېپتمبر ۲۰۱۹ م

امتیاز:

د امتیاز خاوند: د افغانستان اسلامي امارت
د فرهنگي چارو کمیسیون

مسؤل مدیر: عبید تنویر

لیکوال پلاوی: ډاکټر صابر، حمید، جمیل مېرني
او افضل محمد تراب

گډون:

افغانستان: ۳۵۰ افغانۍ
پاکستان: ۵۰۰ کلداری
امريکا: ۷۰ ډالره
اروپا: ۷۰ يورو
يوه گڼه: ۳۰ افغانۍ
۶۰ کلداری

يادونه:

حتی نه ده چې په څرګ کې خپرې شوې مقالې
د ادارې د پالیسي ترجماني وکړي هر د ليکنه د ليکوال
خپل نظر دی.

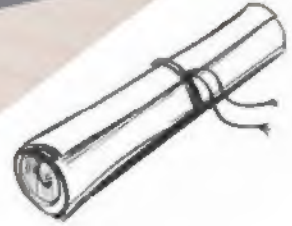
تخنیکي چارې: تخنیکي څانګه

پتې:

sarak_111@yahoo.com

ترمپ ولې

له توافقنامې تېښته وکړه ؟

امريکايانو په نظامي ميدان او خپلو ټولو کرغېړنو ستراتيژيو کې له نه اټکلېدونکو شکستونو او رسوايو وروسته فکر کړی وو چې ، له اسلامي امارت څخه به په سياسي او ديپلوماتيک ډگر کې غچ او انتقام واخلي ، په دې معنا چې د امارت هغه موقف او داعيه چې په تېرو ۱۹ کلونو کې امريکايانو په زور او جبر کمزوري او متزلزله نشوای کړی دغه هدف ته به د مذاکراتو ، خبرو اترو او سياسي نيرنګ په وسيله ځان ورسوي.

داسلامي امارت د سياسي او ديپلوماتيک ميدان ځيرکو او متعهدو استاڅو په خپل ټول متانت او حوصلې سره ، نږدې يو کال مذاکرات او خبرې اتري وکړې ، امريکايانو په دغه موده کې له خپلو ټولو نيرنگونه او د سيسو څخه کار واخيست ، له بېلابېلو لارو څخه يې هڅې وکړې چې د امارت مرکچيان تر فشارونو لاندې راوړي او دېته يې اړ کړي چې له خپل موقف څخه تنزل وکړي ، يعنې د امريکايي پوځيانو وتل د دوی خوښې او مرضی ته پريږدي او يا لږ تر لږه درې کاله وخت ورکړي چې ، امريکايان خپلې قواوي وباسي.

دغه ډول د امريکايانو عمده هدف دا هم وو چې ، د کابل اوسنی رژيم دي په خپل جوړښت پاتې شي او په اصطلاح ۱۸ کلنې لاسته راوړنې دي حفظ او تسليم کړای شي !!!

څرنگه چې دغه غوښتنې ټولې د افغانستان د لوړو مصالحو او ديني ارزښتونو سره په ټکر او تصادم کې وي او منل يې د امريکايي اشغال تمديد او نورو بدبختيو ته زمينه سازي وه نو د امارت بادرکه مرکچيانو دا ټولې رد او غيرې عملي وبللې.

ترمپ چې کله دغه حالت او د امارت او امريکا ترمنځ د توافقنامې کرښې او مواد وليدل ، نو دا چې دلته په څرګند ډول امريکايي غرور او تکبر زير زمين شوی او د سياست په ميدان کې هم امارت برلاسی او منګول يې ډک وو ، نو د مقابلې له ډګره يې په ډېره سپين سترګۍ تېښته وکړه او د يوه ټويت په خپرولو يې له امارت سره مذاکرات معطل او وځنډول.

ترمپ که څه هم په خپل ټويت سره د يو څو ورځو لپاره ځان د مديا په سرليکونو کې تود او بارز وساته او ضمنا يې د کابل مخ په ځنګدن ادارې ته يو څه ايکسجن او دمه ورکړه ، خو ټولې دنيا ته يې ثابته او ورښکاره کړه چې امريکا څومره د چل ، فريب او بې اعتبارۍ ځاله ده.

ترمپ فکر کړی وو چې په خپل ټويت به امارت وارخطا او دېته مجبور کړي چې له خپل دريځ څخه وروسته شي او ياکومې معاملي ته يې اړ کړي ، خو کوم موقف او دريځ چې امارت ونيوه او د ترمپ د ټويت په مقابل کې چې کومه درنه او معقوله اعلاميه صادره شوه له شک پرته چې په نړيواله او سيمه ييزه کچه يې په مستقيم او غير مستقيم ډول پراخ هر کلی وشو.

همدا علت وو چې ترمپ له يوې څخه بلې ورځې ته له خپل لجاجت او سرتېمګۍ څخه شاوخوا وکړ او په ورستيو خبرو او ټويتونو کې يې دېته تمايل وښود چې بيرته به د خبرو او اترو جريان ته ورګرزي.

دسولې توافقنامې لاسلیکولو څخه

دترمپ تیښته؟

ارمان ساپی

طالبانو په یو معقول غبرگون کې دترمپ دغه تور رد کړ، هغوی وویل: د دوی او امریکا ترمنځ دجنگ بندۍ په اړه داسې کوم توافق نه وشوی چې دتوافق نامې دلاسلېکولو څخه وړاندې به دوی بریدونه ودروي او بل د مذاکراتو د شروع کیدو سره سم امریکایانو او هغوی اجیر رژیم هم جگړه دومره سخته او تیزه کړه چې پکې یې په سوونو ملکي وگړي په شهادت ورسول، په مدرسو او جوماتونو یې چاپې او بمبارۍ دیرې کړې، شپینې عملیات یې پراخ پیل کړل اوس هم دهیواد په مختلفو ولایتونو کې د امریکایانو په ملتیا شپینې عملیات او بریدونه جریان لري چې د قربانیانو لویه سلنه یې ملکي وگړي، میرمنې او ماشومان دي لیکن امریکایان دا وحشتونه نه بولي او نه یې محکوموي

دطالبانو دمرکچې پلاوي مشر شېرمحمد عباس ستانکزي یې بې سې سره په خبرو کې وویل: دوی اوس هم دسولې په اړه دتوافق نامې متن ته ژمن دي او د امریکا سره یې د خبرو لپاره دروازې پرانیستي دي نوموړي دا هم وویل: که د امریکا سره توافق نامه لاسلیک شي دهغه وروسته به د دوی او امریکایانو ترمنځ په ټول هیواد کې اوربندوي او همدا راز چې کله افغاني مذاکرات پیل شي هلته به دنورو موضوعاتو سره یوځای په بین الافغاني اوربند باندې هم بحث او غور وشي

ځینې شناندې په دې باور دي چې د امریکا دننه واکمن ویشلي، یوه ډله امریکایان هغه دي چې زیاتره پکې امریکایي جنرالان دي دجگړې دوام غواړي او په افغانستان کې دجگړې دپای ته رسولو سره مخالفت لري هغوی له افغانستانه د امریکایي ځواکونو وتل د امریکا لپاره له پیغور او خجالت څخه ډک گام بولي

دطالبانو او امریکایانو ترمنځ د مذاکراتو دنه اوږدو پړاوونو وروسته دواړو لورو ترمنځ دسولې په وروستۍ توافق پانې یا مسودې داتفاق راتلو وروسته جانینو دهغې دلاسلېکولو لپاره چمتوالی نیو، ناڅاپه د امریکا ولسمشر [ترمپ] د ټولو نړیوالو اصولو او مقرراتو نه په برېښه سرغړونه کابل کې دیو امریکایي عسکر دوژلو په پلمه دتیریردې یو کال راهیسې روانې خبرې وځنډولې...

دشک پرته ترمپ افغانان زیات نهیلې کړل او دهغوی په ارمانونو یې خاورې امبارکړې، ښکاره ده چې افغان ولس دتیرو څلورو لسيزو راهیسې دجگړې له بدمرغيو او ناخوالو نه په تنگ راغلی او دتیر یو کال نه یې په خورا ورخطایي سره انتظار ویسته چې دسولې لپاره روانې خبرې به کومې مثبتې نتیجې او ثمرې هوکړې ته ورسېږي، لیکن ترمپ په یو ټوټ کولو سره داتولې هیلې اوارزوگانې ووژلې

دکتونکو په اند: امریکا او طالبان دواړه د گډې توافق نامې دمتن په لیکلو توانیدل یو تاریخي او مثبت پیشرفت و، خودا چې دواړو غاړو دتوافق نامې لاسلیکولو ته ترتیبات نیول او په عین حال کې دترمپ لخوا دسولې ضد غږپورته کیدل خواشینونکی غږ و، په دې سره ترمپ دیوې سترې او تاریخي اشتباه مرتکب شو چې په هیڅ صورت هغه دتوجیه او قناعت وړنده

ترمپ پخپل ټوټ کې تورپورې کړ چې گواکي طالبان قصداً غواړي دجگړې په تشدیدولو سره ځانته زیات امتیازات ترلاسه کړي او دوی موږ سره کړو ژمنوته متاعهد پاته نشول

دوهمه ډله هغه ده چې روانه جگړه پای ته رسول غواړي، هغوی دجگړې د دوام سره مخالفت کوي او نه غواړي چې امریکا دي نوره هم په جنگ کې ښکېل پاته شي هغوی دافغان جگړې دوام دامریکا د اقتصاد لپاره خطر بولي په دې وجه په کلکه دجگړې غځولو له دریځ سره مخالفت کوي

راضي کاندې او هم په سیمه کې دامریکا داستخباراتي پوښښ سره توافق وښيي خو معلومه خبره ده چې طالبان له وړاندې څخه په دې اړه ښه معلوم دریځ لري چې دوی په هیواد کې د پردیو له شتون سره حساسیت لري

رازو دیته چې دامریکا ولسمشر لخوا دسولې توافقنامې د لاسلیک ځنډول ښيي چې اصلاً امریکا دسولې اراده نلري، محض په نمایشي غرضو پرزو افغانان او نړیوال تیرباسي، غواړي چې دمیز په سر خپلو مخالفینو ته دوکه ورکړي، لیکن داچې طالبان بیداروو، هغوی ته دخبرو له لارې نه یواځې امریکا دوکه ور نکړای شوه، بلکې ترډیره یې په سیاسي ډگر کې هم امریکا ماته کړه، او خپلې غوښتنې پرې ومنلې، هغه وچې په خبریدو یې ترمپ عصباتي شواو پرته دکوم ستجش او سوچ کولو یې دسولې په اړه دمنل شوې مسودې د لاسلیک څخه تېښته وکړه

وايي "چې ځي، ځي اوازونه به راځي" امریکا که هرڅو خبرې لغوه اعلان کړي، دتوافق نامې د لاسلیکولو څخه ډډه وکړي، اخر به بیرته دخبرو میز ته راگرځي، له دې پرته بله لار نلري اونه دبمبارونو او بریدونو په ډیرولو سره جگړه گټلې شي نو حتمي ده چې امریکا به پخپله تگلاره له سره سوچ وکړي او دمنل شوې توافق نامې د لاسلیکولو لپاره به طالبان او امریکا بیا خبرې پیلوي، هو! طالبانو ته پکار ده په روانو حساس شیبو کې هیڅکله غفلت ونکړي او نه دامریکا پاتو د فشارونو څخه مرعوب شي، دتیر په څیر باید په خپل موقف باندې کلک او ثابت قدم پاته شي امریکا به راځي د دوی لاسونه او پښې به نیسي دخپلو عسکرو دخوندي وتلو لپاره به تري ډاډ غواړي.

ترمپ هم ددغو دواړو ترمنځ نښتی دی هغه کله دجگړې په خلاف تویونه وکړي او چې کله دجگړې د دوام له پلویانو سره مخ شي، دهغوی اندېښنې او خبرې واورې نو پرته دکوم ځنډنه دجگړې دغځولو ملاتړ وکړي، نویه دې وجه ویل کېږي چې ترمپ تراوسه دافغانستان په باره کې کومه مستقله تگلاره جوړه نکړای شوه او نه یې دامریکا واکمن په یو دریځ باندې راټول کړای شول، همد ا وجه چې ځینې امریکایي لوړ پوړي واکمن دجگړې دغځولو پلوي کوي او په هغو امریکایي واکمنو نیوکې کوي چې جگړه پای ته رسول غواړي، په مقابل کې هغه امریکایي چارواکي هم چې افغانستان کې نور تم کیدل دامریکا لپاره بد شاگوم بولي دجگړې د دوام پلویان غندي او هغوی دانسانیت قاتلین نوموي، هغوی غوښتنه کوي چې ژر، تر ژره دي امریکایي عسکر افغانستان ترک کړي او بیرته دي خپل هیواد ته راشي

دترمپ لخوا دسولې په اړه دتوافقنامې د لاسلیکولو ځنډولو وروسته طالبانو دیپلوماسي په کا راچولې، هغوی رومسې ایران اونورو هیوادونو ته سفرونه وکړل او دسولې په اړه یې خپله پخوانۍ ژمنتیا بیا، بیا په ډاگه کړه، پخپلو تازه سفرونو کې دسولې په اړه خپل پخوانی دریځ نور هم روښانه کړ، چې خپل هیواد کې دهیڅ کوم هیواد عسکري شتون ورته دمنلو وړندی دهغوی په اند: دسولې لپاره روانې هلې ځلې یو اځي هغه وخت به بریالی کیدا شي چې کله امریکا خپل ټول عسکر له افغانستانه وباسي

د کتونکو باور ددی چې دترمپ دتویونو موخه په طالبانو فشار راوستل دي څو هغوی دیوشمیر امریکایي عسکرو په شتون

طالبان په مرګونو نه ختمیږي!!

صارم

خاورې او دې خلکو سره دیني مزاج اغېرل شوی او هیڅ یو قوت یې سره بېلولی نه شی اونه هم تردې دمه څوک توانېدلي چې دغه هدف ته ورسېږي.

نو دامریکايي بمونو او ټانکونو په په زور پرې دیمکراسۍ تېل هم همداسې محال ده لکه کمونستي نظریه چې د وخت تر ټولو ستر استبدادي قوت (شوروي) پرې په ټول قوت او امکاناتو ونه شوای منلی تردې چې نور قوت ورختم شواو د مرګ اود وحشت هیڅ ډول یې ونه سپاوه.

دغه دیوڅو لنډو ورځو لپاره په پردیو غوږو مستي لنډه او ژر ختمېدونکې ده، دافغانستان دخاورې حقایق او واقعیتونه دلته تحولات اویدلونونه راوستلی شي نه پردي وسایل او امکانات، حتی که دغه امکانات او وسایل د شوروي دوخت په څېر پرېانه اوبې حساب به هم شي، ختمېدل یې حتمي دي، دافغانستان له شته واقعیتونو او حقایقو څخه یو دا هم دی چې د دې ولس (چې ټول له امریکايي یا غربي اشغال سره په جنگ دی) یا په مشخص ډول د طالب اقتصادي منابع د دې خاورې، له کور کلي، غوا، چرګې او هګۍ څخه دي. خو په مقابل کې یې د پردي اشغالګر او اجیر عسکر حتی یو غوږپ اوبه هم له بهر څخه دي، نو ترڅو به یې اکمال کړي او دافغاني مجاهد منابع به څوک په څه ډول کنګل کړي.

وايي چې داسلامي خوځښتونو مثال د موم په څېر دی څومره چې تر فشار لاندې راځي هغومره سره ټینګیږي، طالب محدوده ډله او په ښار جنگي ټولې نه دی چې په مرګ به ختم اوله منځه ولاړ شي، طالب نظریه ده، طالب یو داسې پوخ فکر

په دې وروستیو کې دکورنیو کابل واکو ګوداګیانو په شمول دهغوی پادارانو هم چيغې پیل کړې چې دومره طالبان مو ووژل، دومره به ووژنو، هابه وکړو او دابه وکړو.... په داسې حال کې چې دا ۱۹ کاله یې هیڅ صفره نه ده کړې، خو دا طالبان ورک نه شول بلکې زیات او څوېرېره ډېر ځیرک، حساس او تېز شول، او دا هغه حقیقت دی چې دوی ټول پرې اعتراف کوي او هغوی هم په داسې ډول ثابته کړې چې انکار ترې نه شي کېدای.

راځئ دا خبره له هغو سره دزړه له کومي شریکه کړو چې په دې تمه دي چې شاید یوه ورځ به له دې ټولنې دملا او دجومات اړیکه وشکېږي او بیا مو چې څه زړه وي هغه به کوو، داخیال له وقوع او عملي بڼې ډېر لرې دی، ځکه په مشخص ډول دیوه واکمن له زمانې به یې نه وایو، بلکې دافغانستان دجوړښت له تاریخه که ورته دقیق شو، په دې هیواد کې هغه واکمن پاته او حکومت یې دوام کړی چې ملا یې په اعتماد کې اخیستی او له جومات سره یې دښمني نه ده راغلې او بس.

دا هسې جذباتي او له ځانه جوړه خبره ده، تاسې ښه ورته دقیق شی او غور پکې وکړئ، که ډېر لرې نه ځئ دامان الله خان له زمانې تر دې دمه په افغانستان کې ډېر واکمن راغلي او بېلابېل حکومتونه رامنځته شوي دي، تردې چې دکمونستانو په څېر دصفاکو او بې رحمه خلکو غوندې واک او اختیار هم راغلی چې هیڅ خنډ یې په مخ کې نه لیده، خو چې له ملا او طالب یې په مخ کې ودرېد نو دتل لپاره له دې هیواده ورک شول او هیڅ نوم اوتښان یې هم پاته نه شو.

په افغاني ټولنه د ملا حاکمیت اوتسلط بې مثال دی او دنړۍ په سطحه به یې بېلګه ونه موندل شي، دا په دې چې له دې

دی چې تر اشخاصو او ککړیو نه دی محدود، هغوی چې په ډېرو سختو شرایطو او ضیقو حالاتو کې د خپلو رهبري خبرو په مرګ او وژنو ختم نه شول، بلکې نور هم ډېر او عالمي شول، نو دافرادو په مرګ سره هیڅکله نه شي ختمېدلی.

هغه امریکایي جنرالان چې له جومات سره یې دښمني راغلې، که نن غورځې پرځي کوي، او ولس گواښي، ډېر ژر به د دغو جنرالانو په پله پل ږدي، چې له دې خاورې په ټیټو سترګو او ځوړنده سرو وتلي.

له افغانستان وروستی وټونکی روسي جنرال "گوروموف" په افغانستان کې دخپلې ماتې علت جوماتونه ښيي او وایي: "... گورئ په افغانستان کې نږدې څلوېښت زره جوماتونه دي او په هر جومات کې له یوه امام سره درې څلور تنه دایمي اوسېږي، نو

تاسې فکر وکړئ چې زموږ ډېرڅ په وړاندې هغوی څو برابره زیات دي..."

دوخت دواکمن دې له هوشه کار واخلي او د دې پدېدې دختمېدو کوشش دې نه کوي، چایې هم چې دختمېدو هڅه کړې په خپله ختم شوي او ترننه دهیواد په تاریخ کې بدمرغه یادېږي.

تنقید داصلاح غوره وسیله

#وقار

تنقید داصلاح غوره وسیله ده، خو پدې شرط چې تنقید سالم او موخه یې اصلاح وي، هېڅوک هم معصوم ندي او نه ما فوق الأصول دي نقد وکړئ او نقد باید ومنئ، خو داخالقو او انساني کرامت په چوکاټ کې، له تنقید څخه باید مثبتې ګټه واخېستله شي او یا یې هم معقول ځواب وویل شي، هېڅوک دي هم ځان ته دا حق نه ورکوي چې زه د مقام، یا علمیت، یا نسبيت، یا منسوبیت، یا سابقې او یا هم نورو وجوهاتو په اساس غیر قابل تنقید یم.

خپله هم باید د تنقید منلو حوصله ولرو او په بل هم سالم، معقول او داخالقو، حیاء او ادب په چوکاټ کې تنقید وکړو، په تنقید کولو کې د هیچا شخصیت باید ونه خپل شي او نه د هغه په مثبتو کړنو سترګې باید پټې شي او کومې کړنې چې منفي وي او یا ټولنیز منفي اړخونه او اضرار ولري هغه باید وڅېړلي شي او داصلاح په موخه باید ښوکه پرې وشي.

او دا د هر مسلمان مسلم او مشروع حق دی.

الله تعالی فرمایي: **كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ (۷۹)**

د الله تعالی له رحمت څخه دښتې اسرایلو درتلو لوی لامل هم داوو چې چا به پکې ناوړې کړنې کولې له هغو به یې نه راګرزول الله تعالی وایي دهغوی دا تګلاره ډېره بده وه. البته د ښوکی او تنقید که د اصلاح په موخه وي غوره او اغېزمنه طریقه داده چې له اړوند لوري سره په تنهایی کې مطرح شي، هغه متوجه کړل شي، وپوښتل شي، ځواب یې په دقت سره واورېدل شي.

د نورو په مخکې او یا په رسنیو کې ورباندې تنقید کول د هغه د رسوا کولو مترادف وي ولو که د منتقد موخه اصلاح هم وي او پدې بڼه د تنقید کولو ضرورت هغه وخت پېښېږي چې اړوند لوري ته د پیغام رسول نا ممکن وي او یا یې په تنهایی کې له اصلاح کېدلو څخه مایوس شوی وي او خطر یې ټولنیز وي.

حسن زوی

دترمپ پرېکړې امریکا ته څه ورکړل

او نړۍ ته یې څه روښانه کړل؟

بې له شکه چې په افغانستان کې دجنگ ودرېدو او په خوندي توګه دټولو قابضو امریکایي ځواکونو وتل ددواړو اړخونو لپاره ډېره لویه لاسته راوړنه وه.

داشغال او قبضي پای ته رسېدل؛ دېې ګناه افغانانو دقتل عام دروانې لړۍ ودرېدل؛ د ملت او هېواد ازادي، په انصاف او عدل ولاړدېو خپلواک او سوچه اسلامي نظام رامنځته کېدل زموږ هغه عالي اهداف دي چې دلسته راوړلو لپاره یې موږ له تېرو ۱۸ کلونو راهیسې په ډېر عالي مورال، په لوی شوق او لوړ احساس دجنگ ډګر ګرم ساتلی او پدې اوږدې مودې کې مو دځوانانو ترڅنګ سپین زېږو، مېرمنو او کوچنیانو هم دسرونو ډېرې سترې قربانۍ ورکړيدي نو دا عالي او سپېڅلي اهداف چې اوس له اسانې لارې ترلاسه کېدل دا به زموږ لپاره خورا ډېره ستره لاسته راوړنه وای.

اوکه تړون رامنځته شوی وای دا به د امریکایانو لپاره هم لویه لاسته راوړنه وای؛ د امریکا دتاریخ ترټولو اوږد، بې ګټې او دسترو ځاني اومالي تاوانونو نه ډک جنگ به یې پای ته رسېدلی او دخپلو نازولو فوځیانو دبايللو او دملیاردونو دالرو دضائع کېدلو لړۍ به یې بنده شوی وای؛ دیو کمزوري هېواد او غریب ملت اشغال ته ددوام ورکولو او دلته هره ورځ دمظلومو او غریبو افغانانو په کورونو؛ بنسټونو، کلینیکونو، جوماتونو، مدرسو، جنازو او وراګانو دډباریو او په نتیجه کې یې د کوچني، مېرمن، بودا او ځوان دامتياز پرته دېې ګناه انسانانو دوژل کېدو له امله چې امریکا په نړۍ کې سخته بدنامېږي دبدنامۍ دا لړۍ

په داسې حال کې چې دافغانستان داسلامي امارت او امریکا دکابو ۱۰ میاشتو مسلسلو کوښښونو او خوارۍو په نتیجه کې دجانینو ترمنځ په ټولو مادو اتفاق رامنځته شوی و او نهائې تړون رامنځته کېدونکی و ترمپ په یو ټویټ په ښکاره ټوله خوارۍ په سیند لاهو کړه او داوس لپاره هرڅه په تېه ودرېدل.

په ۲۰۰۱ م کال کې د امریکا له لوري دافغانستان داشغال نه پس دافغانستان جنگ او روان حالات دنړۍ ترټولو ستره موضوع وه نو ځکه د امریکا اوطالبانو ترمنځ دسولې خبرو دټولې نړۍ توجه ځان ته راجلب کړی وه او اوس چې دترمپ له لوري دمذاکراتو ودرول اعلان شول نو همدا دنړۍ ترټولو ګرمه موضوع ده او په اړه یې دنړۍ سیاسيون؛ حاکمان، څېړونکي او پوهان ښه ډېر غږېږي.

هرچا ولیدل چې دکابل ګوداګۍ ادارې کې دڅولاسپوڅو واکمنانو او په امریکا کې دڅو متعصبو جنگ خوښو څېرو پرته نورې ټولې نړۍ مذاکرات یو ښه پېشرفت او په افغانستان کې دجنگ ودرېدو یو ښه فرصت ګڼلو او چې کله ترمپ مذاکرات رد او دنهایې تړون د رامنځته کېدو مخه یې ونیوله نو دکابل د ادارې دڅو لاسپوڅو او د امریکا دڅو متعصبو څېرو پرته ټولې نړۍ داکار دترمپ ډېرناوړه اقدام وګڼلو او دمذاکراتو دیبا پیل کېدو هیله یې څرګنده کړه.

نو دا چې دترمپ دا اقدام په نړۍ کې هیچا تائید نکړ دا زموږ لپاره ډېره دځوښۍ خبره او ستره لاسته راوړنه ده.

به يې هم ودرېدلی وای خو ترمپ په خپل یو تویټ دا هر څه په سیند لاهو کړل او بېرته یې خپل ملت او هېواد یو بې گټې اودسترو ځایي او مالي تلفاتو نه ډک جنگ ته سوق او یو ډېر ښه فرصت یې له لاسه ورکړ؛ نړۍ ته یې خپله وحشي-جنگ خوښونکې دسولې ضد او بشر دښمنه څېره ښه روښانه کړه او ځان یې په نړۍ کې ښه زیات بدنام کړ.

دا سمه ده چې داساني لارې خپلو اهدافو ته

درسېدلو فرصت سمدستي موږ له لاسه ورکړ چې دا تاوان نه بلکې دیوې گټې نه لاسته راوړل دي خو اسلامي امارت چې دافغان مجاهد ولس نمایندگان دي نورې ډېرې سترې گټې یې ترلاسه کړې.

لويديځ او په ځانگړي ډول امريکا دخپل بتليغاني مشين له لارې دطالبانو پرضد په تېرو دوه لسيزو کې دومره زيات منفي تبليغات کړي وو چې د نړۍ دزياتو خلکو دا يقين ته پرېوتې وه چې گينې رښتيا هم طالبان دغرونو اوسېدونکي يې سواده خلک دي؛ دسولې، پرمختگ، بيارغاونې او عصري علومو دمېرمنو دزد کړو او دمېرمنو دحقوقو دښمنان دي؛ دبشر حقوق نه مني؛ انساني کرامت ته ندي قائل؛ دبشریت دښمنان دي، دتولې نړۍ پرضد يې جنگ اعلان کړی؛ په نړۍ کې دهیڅ يو هېواد او ملت سره ښه روابط نه غواړي؛ دخبرو اترو له لارې دستونزې په حل عقیده نه لري؛ دنړۍ سره ددپلوماسۍ په ژبه نه پوهېږي او دا چې دتولې نړۍ لپاره ډېر سترگواښ دی.

خو دقطر په پلازمېنې دوحه کې چې زموږ دسياسي دفتر پرانستل کېدو ته لار برابره او دنړۍ سره مو د روابطو جوړېدو يوه کوچنۍ کرکۍ خلاصه شوه نو اسلامي امارت هڅې وکړې چې دخپل ځان او خپلو موخو او ارادو نه نړۍ خبره او پرضد يې دشويو تبليغاتو دبدو اغېزو ازاله وکړي چې داهڅې بريالۍ وې خو ددې هڅو ډگر محدود و نو اغېزې يې هم محدودې وې.

خو چې امريکا سره مذاکرات پيل شول، تر ۱۰ مياشتو وغځېدل؛ دجنگ پای ته رسېدو او دافغانستان نه دبهرنو ځواکونو

پروتولو اتفاق رامنځته او خبره دنهايې تړون تررامنځته کېدو راورسېده اوبيا دامريکا ولسمشر ترمپ په يو تویټ دا تولې هڅې او بهير رد کړ نو خبره له محدود ډگر نه راووته او اسلامي امارت چې څه ښکاره کول غوښتل هغه تولې نړۍ ته ښکاره شول.

تولې نړۍ ته روښانه شوه چې طالبان جنگ خوښونکي ندي بلکې جنگ پردوئ تېل شوی او دوئ دقابضو ځواکونو په مقابل کې ددفاع جنگ روان ساتلی.

نړۍ ته دا هم روښانه شوه چې طالبان دخپل ملت لپاره سوله او دامن ژوند غواړي؛ دتولې نړۍ سره ددښمنۍ او جنگ نه بلکې دښو روابطو غوښتونکي دي؛ دشریعت په چوکاټ کې دننه دبشر حقوقو ته تربل هرچا زيات ژمن دي؛ دملت ټول بچيان ددیني او عصري علومو په گانه ښه سمبال غواړي او دهېواد او ملت مادي او معنوي پرمختگ يې لويه هيله ده.

نړۍ اوس پدې هم ډېره ښه پوه شوه چې طالبانو چې دانساني تاريخ دتر ټولو ستر غربي اتحاد پرضد تر ۱۸ کلونو پورې جنگ جاري وساتلو له هرې ورځې نه بلې ته برلاسي شول او دجنگ په ډگر کې يې دې ستر دښمن ته شکست ورکړ نو تراوردې زمانې پورې ددې جنگ دروان ساتلو توان هم لري خو بيا هم دسولې او خبرو له لارې دستونزې حل غواړي او دخبرو له لارې ددې ستونزې دحل توان هم لري.

طالبانو چې دامريکا دخورا لوړې درجې دپيلوماتان سياسيون، فوځي مشران او پوهان تر ۱۰ مياشتو له ځان سره په مذاکراتو کې مصروف وساتل؛ خبره تر ۹ پړاوونو ورسېده چې ځنې پړاوونه يې تر ۱۶ ورځو هم اوږد شول؛ پدې هر پړاو کې

طالبانو د الله تعالى په نصرت او دخپل عالي استعداد؛ ښه جرأت؛ معقول موقف او پخو دلايلو له لارې په هر پړاو کې مقابل لوري خپلو غوښتنو ته اړ کړيدي چې دې دديپلوماسۍ په ډگر کې دطالبانو لوړ استعداد ټولې نړۍ ته داسې ښکاره کړ چې دطالبانو ټول دښمنان پرې هم اعتراف کولو ته اړ شول. دمذاکراتو دې بهير چې دطالبانو دحقيقت نه ټوله نړۍ ښه خبره کړه نو ترڅنگ يې دامريکا اصل څېره هم ټولې نړۍ ته ښکاره کړه.

ټولې نړۍ ته ښه روښانه شوه چې په نړۍ کې له امريکا بل لوي د بشريت دښمن او دانسانيت قاتل نشته؛ امريکا ته له هر څه زياتې خپلې گټې مهمې دي؛ امريکا دموخو دپوره کېدو په لار کې که دانسانانو قتل عام روان وي امريکا يې هيڅ پروا نه لري.

نړۍ ته دا هم ښه روښانه شوه چې امريکا يواځې پرځنگ او دزور په کارولو عقیده لري او په خپل دښمن دغلبې لپاره يې همدا جنگ يواځنی انتخاب دی؛ په انساني ټولنې کې دامن، سولې انسان دوستۍ او بشر پالنې ټولې خبرې دانسانانو دغولولو هڅې دي او بس.

نړۍ ته دا هم ښه روښانه شوه چې امريکايان هيڅ داعتماد وړ خلک ندي، کله يې چې گټو ته گواښونه متوجې شي بيا له هرڅه تېرېږي او د وعده خلافۍ، عهد ماتولو؛ دکړو ژمنونه دوروسته کېدول له امله هيڅ شرم نه محسوسوي اوپه داسې هيڅ

شي ځان هيڅ ملامت نه گڼي؛ نړۍ کې دخپل اعتماد جوړولو لپاره ملتونه اوهېوادونه ډېرې هڅې کوي اوداعتماد دلاسته راوړلو لپاره له ډېر څه تېرېږي خو برعکس امريکا بيا په ډېرو وړو خبرو هم خپل اعتماد دخاوروسره خاورې کوي.

چې دا د امريکا لپاره دډېر ستر تاوان خبره ده خو دامريکا له بده مرغه چې داعتماد اوبې اعتمادۍ داخبرې ورته هيڅ ارزښت نه لري اونه پرې ځان پوهوي.

امريکا دپلان جوړولو کمزوري هم ښه واضحه شوه او هر څوک پدې پوه شو داسې نده چې دامريکا هرپلان به کامياب وي؛ مذاکرات دامريکا غوښتنه وه خو پايله يې دامريکا لپاره سخته تاواني شوه.

امريکا پدې ښه پوهېږي دمذاکراتو په پرتله يې دجنگ روان ساتلو زيانونه ډېر ستر دي داهم ورته ښه معلومه ده چې مجاهدين دجنگ نه ستړي کېدونکي خلک ندي اودخپلو عالي اهدافو دحصول لپاره تر پېړيو هم جنگ کولو ته چمتو دي؛ نوامريکابه بېرته مذاکراتو ته راستنېږي؛ طالبانو ته به دمذاکراتو د بيا پيلولو غذر زاري کوي او ټول هغه څه به مني چې طالبان يې ترې غواړي. ان شاءالله تعالى.

د جنابت حالت کې مه ویده کېږئ

طالب الهام

هغه کړنې چې، رسول الله ﷺ په سلگونو کلونه وړاندې ترسره کړې، ساينس پوهان او پرمختللي نړۍ يې اوس ثابتوي چې، د انسان په گټه دي. (سبحان الله) طبي څېړنو ثابته کړې ده چې، د هډوکو، د ملا د تير کړيو او ملا د دردونو لومړی لامل جنوب او بې له غسل کولو څخه ویده کېدل دي. ځکه ساينس دا ښودلې ده چې، له کوروالي څخه وروسته د انسان د ملا په تير راچاپېر او په ملا کې مني وچېږي چې، همدا د تنکيو هډوکو د خوړلو، ملا درد او د ملا د تير په کړيو د پرله پسې دروندوالي او بوج لامل گرځي؛ خو کله چې، انسان د غسل يا اودس کولو لپاره پاڅېږي؛ نو د وينې خوځښت او ټکېدل يې له سره پيل شي، اندامونه د خپلو دندو سرته رسولو لپاره چمتو شي او د ازغن پرې يا د لويې عصبي پولې په مټ مغزو ته ډېره او په تکراري ډول وينه روانه شي او دماغ د همدغې لويې عصبي پولې له لارې چې، د ملا له تير سره يو ځای تېره شوې ده، خپلې عصبي دندې وويشي او بيا يې پيل کړي.

په صحيح حديثونو کې ذکر شوي دي چې، رسول الله ﷺ کله هم نه دی جنب شوی مگر دا چې، غسل يې کړی دی او يا يې اودس کړی دی؛ خو له سهار څخه د مخه يې بشپړ غسل کړی دی او بيا يې لمونځ کړی دی.

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا كَانَ جُنُبًا فَأَرَادَ أَنْ يَأْكُلَ أَوْ يَنَامَ تَوَضَّأَ وَضُوءَهُ لِلصَّلَاةِ. (رواه مسلم) ژباړه: له عايشې (رضی الله عنها) څخه روايت دی چې فرمايي: د رسول الله ﷺ طريقه وه چې د جنابت په حالت کې د خوراک او خوب اراده وکړه، داسې اودس يې ترسره کوه، څرنگه يې چې، لمانځه لپاره اودس کوو.

د رحمت پرېښتې جنوب ته نه نږدې کېږي! عَنْ عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: ثَلَاثَةٌ لَا تَقْرَبُهُمُ الْمَلَائِكَةُ جِيفَةَ الْكَافِرِ وَالْمَتَمَسِّحُ بِالْخُلُقِ وَالْجُنُبُ إِلَّا أَنْ يَتَوَضَّأَ. (رواه أبو داود)

ژباړه: رسول اکرم ﷺ فرمايلي: حدي ووله خلکو ته پرېښتې (د رحمت ملايکې) نه نږدې کېږي! د کافر مړي ته، په هغه خوشبو لږوونکي چې، د زعفران رنگ يې ورسره گډ کړی وي) ښځو سره يې مشابهت غوره کړی وي (او جنوب ته مگر چې، په هغه صورت کې چې، اودس وکړي).

د قطر سوبه

په دې وروستيو کې چې د امریکا متحده ایالاتو له طالبانو سره مذاکراتو ته تن کېږود او په قطر هیواد کې یې له دوی سره د لسو میاشتو په اوږدو کې د مذاکراتو په دوران کې کوم تنزل او انحطاط ښکاره کړ، ډېری حقوق پوهان ورته حیران و چې ولې د امریکا متحده ایالاتو له طالبانو سره په دښمني کې ۱۸۰ درجې شاګرځ وکړ؟.

شنونکي د دغو مذاکراتو د وروستۍ نتیجې په اړه چې "ترمپ" په یوه ټویټ لغوه کړل، بېلابېل توجیحات کوي او مختلف اسباب یې بیانوي چې یاخو ده په امریکا کې پرځان د نیوکو د خلاصون لپاره یا پر طالبانو د فشار د زیاتېدو اویاهم د توافق دځای دا اختلاف په سر ترسره کړ.

خو هغه علت چې ډېری شنونکي یې عمده او اساسي علت بولي دا ښيي چې په کیمپ ډیویل کې دا شرف غني، طالبانو او ترمپ د ناڅاپي لیدنې پلان و چې طالبانو څنډې کړې او د موافقت نامې له امضاء مخکې یې دغه لیدنه لغوه کړه چې په حقیقت کې مذاکرات بیا ترمپ نه بلکې طالبانو لغوه کړي...

همدا دلیکنې مطلبې ټکي دي، چې څنگه یو داسې چا دوخت مکاره امریکا په سیاسي چنو کې راګیر کړه چې له مدرسو راوتلي او تر ډېره دا ګومان پرې نه کېږي چې هغوی دې د سیاست په دومره باریکیو کې وړاندې لاړ شي او تر پایه دې هدف له لاسه ورنکړي، په داسې حال کې چې معلومېږي مقابل لوري یې یو داسې دام ورته ایښی و چې ګومان یې کاوه په ناوړه ډول به پکې راګیر شي، ځکه یې په یوه او بله بهانه دومره اوږده مذاکرات لغوه کړل، همدا د طالبانو سیاسي بصیرت ښيي چې دوخت دښمن ته یې ډېر ستر سیاسي ګوزار ورکړی.

سیاست ځیني پوهان د شطرنج لوبه ګڼي، ځیني یې لکه د مرحوم الفت صیب په څېر دروغ، دوکه او یوبل غولول بولي نوموړی سیاست تعریف داسې کوي:

وايه يوڅه، کوه بل څه

په شپه کې دلمر رڼاښه، په ورځ کې دنور تم ښې
شکره لکه مرچ خوره، مرچ لکه شکره...

دهمدې نظریې پلویان ډېر دي او د سیاست په رښتینولي او وېسايې باوره دي، ولې بیا هم یوه لویه برخه پوهان یې د هرچا کار نه بولي او وايي خورا د ذهین، وسیع او جامع فکر خاوندان سیاست پرمخ وړلی شي...

په هر صورت د افغانستان قضیه هم له نظامي اړخ سره سره یوه خورا اوږدمهاله سیاسي معضله ده چې نږدې څلوېښت کاله وشول د یوه انقلاب د پیل له شامته لا هم دا هیواد په کرار نه دی په داسې حال کې چې اوس نه هغه انقلابیون پاته دي اونه یې هم هغه مرستندوی په هماغه نامه شته چې دوی یې په مټ د انقلاب نشه اخیستي وه.

دنړۍ په هره برخه کې د سیاسي خوځښتونو او سیاسي جریانونو جهت معلوم وي چې وروستی نتیجه یې هم څرګنده وي، خود افغانستان د قضیې جهت له تېرو څلورو لسيزو راهیسې ډېر مغلق او پېچلی دی، په دې معنا چې دنړۍ ډېر نوموتي شطرنج باز سیاسيون دلته ناکام شوي او رخ ترې په بله تللی.

ددې قضیې د وروستيو دوو لسيزو سياسي مجرا چې د نظامي حل له ناکامۍ وروسته ورته مخه شوه هم دنړۍ له ډېرو نورو سياسي جريانونو خورا بدله او بل رنگ ده.

که سیاست " په شپه کې د لمر درېا شونډه او په ورځ کې د تورتم نښې " نه شي او په حقایقو ولاړ وي، نو بیا به پکې هغه لوری هم برنده وي چې په ظاهره د ننی دنیا سیاست پوهان نه بلل کیږي او یواځې د نظامي ډگر زمريان وي.

دا چې په نظامي ډگر کې داسلامي امارت جگړه ایز تکنیکونه، استقامت او رهبري هرڅوک مني او په خارق العاده ډول یې دنړۍ پرمختللي قواوې په افغانستان کې ماتې کړې او اوس هیڅوک شک نه کوي چې اسلامي امارت په نظامي ډگر کې امریکا ماته کړې.

د قطر د مذاکراتو اوږده پړاو چې د امریکا د متحده ایالاتو خورا لوړ پوړي مرکچیان پکې و او ډېر باریک او دقیق جريان

یې درلود، او د امریکا ولسمشر په ناڅاپي او غیر مترقبه ډول ختم کړل، دا ښیي چې د امریکایانو وروسته ځانته پام شوي چې دوی دلته هم بایلونکي دي، نو ځکه یې دخپل سیاسي اعتبار له ختمېدو سره بیا هم په دغه مذاکراتي جریان د بطلان کړښه راکاږله او مذاکرات یې لغوه اعلان کړل.

دغه ټول جریان او د جریان نتیجې ته په په دقیق نظر او ژور فکر سره ویلی شو چې د قطر مذاکرات داسلامي امارت لپاره په نظامي ډگر کې له خورا لویو فتحو وروسته یوه ستره سیاسي سوبه وه نه د فرصت ضیاع.

د غرب له اسلام سره دوه مخي!!

ته په یو نظر گوري هیڅ دین تر بل دین غوره نه گڼی یو مشرک او یو مسلمان حقوق مساوي گڼي.

پدغه اسلام کې جهاد - ولاء او براء - د حدودو تطبیق، دې او دیته ورته اعمال ردوي او په خلاف یې فتوا ورکوي -

دې اسلام کې دا ازادي هم شته که د اسلام سره سره کمونیزم، لیبرالیزم، دیموکراسي، هیومنیزم او نشنلیزم او یا کومه بله نظریه او دین هم ومنې نو نو بیا هم مسلمان پاتې کیږي - په هیڅ مشارکت د نورو ادیانو باندې د مسلمان نوم در څخه نه لرې کیږي -

له دغه نوعه اسلام او مسلمانانو سره (بشري حقوق، نړیوال اعلامیې، ملگري ملتونه، د امنیت شوری، ناټو، اروپایی اتحادیې) هیڅ نوعه دښمني نلري بلکې د دوی د ژوند د معیار د لوړوالي لپاره په زرگونو موسسې کار کوي -

خو غرب له اصلي اسلام سره دښمني لري په خلاف یې میلیارډونه ډالر مصرفوي هر رقم خطرناکه او زهریله باروت استعمالوي، د مرگ له ټولو وسیلو - ټانک ټوپ طیاره، زهر ترور، زندان او دیته ورته استفاده کوي نور بیا....

غرب په اصل عمل کې له ټول اسلام سره په هر اړخیزه دښمنۍ بوخت دی خو په ظاهر کې بیا له ټولو اسلامي ملکونو سره ښه روابط او خصوصاً له ولسونو سره مالي مرستې او د ژوند د معیار د لوړوالي لپاره کار کوي - یعنې په حلوا کې زهر خپروي -

دوی مسلمانان په دوه برخو کړي - یو هغه چې اصلي اسلام باندې باور لري او د ژوند په ټولو برخو کې ځان اسلام ته تسلیم گڼي او یواځې د الله په قانون یې تکیه کړې.

دغه مسلمانان د امت په یو والي او په یوه محوري واحد حکومت قائل دي له نورو ادیانو سره هیڅ مشارکت نلري - دعوت یې د ژوند اصل دی او ددې نه په دفاع جهاد د حل لاره گڼي، کوي یې او پدې لاره کې مرگ ویاړ گڼي -

دوهم هغه اسلام چې یهودیانو او کلیسا د خپلو قرونو هلوځلو، د استشراف، استعمار او جنگونو په مټ په مسلمانانو منلی. دغه ډول اسلام په الهي وحی او نبوي تعلیماتو نه بلکې د خلکو په خوښه او دیموکرات اسلام دی.

چې د قوانینو مصدر یې قران نه، بلکې - د خلکو اکثریت او خلکو فیصله پکې اولیت لري - دغه نوعه اسلام ټولو انسانانو

امريکا به بالاخره هم مذاکراتو ته کښېني

طالبان وژني دي. دې څرگندونو د ترمپ لخوا د مذاکراتو درېدو لامل نور هم پې اعتباره کړ. دا کوم منطق دی چې يو څوک دې ځان ته د زرو انسانانو د وژلو اجازه ورکوي، خو بل دې نه پرېږدي چې هغه عسکري وژني چې د ده په وژلو پسې راغلي وي؟

بهر حال، ښکاري داسې چې ترمپ پر خپل درېځ د طالبانو له ټينکاره او د امريکا شرطونو ته د نه غاړې ايښودو له امله غوسه شوی دی. خو د مذاکراتو درېدو له امله هره ورځ لسگونه انسانان وژل کيږي، چې دا بايد امريکا يو ځل بيا پر خپل نابېره اعلان باندې غور ته اړه کړي.

امريکا عموماً، او ترمپ خصوصاً، له طالبانو سره د هوکړې له لارې هغه څه ترلاسه کول چې متحده ايالاتو غوښتل: له افغانستانه وتل او پر امريکا د بريد نه کېدو تضمين. د افغانستان وضعيت ته په کتو دا هوکړه هم د افغانستان، هم د امريکا او هم د سيمې په گټه وه، چې له همدې امله يې د نړۍ د سترو ځواکونو او سازمانونو ملاتړ راخپل کړی و، او اوس يې هم پر نښايي کېدو باندې ټينگار کوي.

په هوکړه کې داسې هيڅ څه نشته چې امريکا ته له يوه شرم پرته - ماتي - بل زيان ولري - هغه هم داسې شرم دی چې که هوکړې وي او که نه امريکا په هيڅ صورت ځان ترې نشي خلاصولای. امريکايي عسکر به په ارامه وتل، د طالبانو لخوا به بريدونه نه پرې کېدل. همدارنگه د بهرنيانو له وتلو سره سم به بين الافغاني مذاکرات پيل کېدل، چې هلته به بيا اوريند د خبرو مهمه برخه وه. د وروستي امريکايي عسکر تر وتلو ښايي افغانان د يوه اسلامي حکومت په جوړولو سلا شوي وو، او په دې ډول به افغانستان له څلورېشت کاله جگړو وروسته د ارام ساه اخيستي وه. خو، د ترمپ نابېره اعلان هر څه په لغته ووهل.

په پای کې، دا بايد هېره نه شي چې امريکا د افغانستان جگړه يوازې د مذاکراتو له لارې ختمولای شي، چې پخپله هم په همدې خبره ښه پوهيږي. نن وي که سبا، امريکا به له هېواده وځي خو څومره چې ژر ووځي، هغومره به هم د امريکا، هم د افغانستان او هم د سيمې په گټه وي. امريکا به اخير هم بيرته د مذاکراتو ميز ته راځي ځکه يوازې همدا يوه گټمنه لار ورباتي ده.

له شاوخوا يوه کال راهيسې د امريکا متحده ايالاتو د افغانستان د جگړې ختمولو په اړه له طالبانو سره مذاکرات کول. دا مذاکرت د تېر ۲۰۱۸ ز کال د جولای مياشتې په اخير کې د ترمپ په امر تر هغه وروسته پيل شول چې د ۲۰۱۷ ز کال په اگست کې د جنوبي اسيا او افغانستان لپاره د امريکا معرفي شوي ستراتيژي ناکامه ثابته شوه.

طالبانو حتی په ۲۰۰۱ ز کال کې، د امريکا لخوا د افغانستان تر اشغال وړاندې، د اسامه بن لادن پر سر مذاکراتو ته چمتووالی ښوده او په وار وار يې د جگړې له بدو عواقبو نړۍ او امريکا وېرول. خو له بده مرغه، امريکا او نړۍ هغه زرينه موقعه له لاسه ورکړه؛ جگړه يې پيل کړه، لسگونه زره خلک پکې ووژل شول، خو امريکا او نړۍ هيڅ ترلاسه نه کړل.

د مذاکراتو په اړه د امريکا او طالبانو دريځونه له پيله متفاوت وو. طالبانو د لوېديځ په لاس جوړ شوی کابل حکومت د امريکا گوداګي باله او حتی غيررسمي مذاکراتو ته هم ورسره چمتو نه وو؛ يوازې له امريکا سره يې خبرې غوښتې.

امريکا بيا ټينگار کاوه چې طالبان بايد له همدې کابل حکومت سره مذاکرات وکړي او دوی به د منځګړي رول پکې لوبوي. د طالبانو درېځ اوس لا هم هماغه دی، خو امريکا تر ټول زور ازمايلو وروسته مجبورا له خپله دريځه پر شا شوه، او له طالبانو سره يې مخامخ خبرې پيل کړې.

د تېر يوه کال په موده کې د دې مذاکراتو لس پړاوونه ترسره شول، او دواړه لوري هوکړې ته سره پکې ورسېدل. خبره يوازې د هوکړې د لاسليک اعلان ته پاتې وه چې امريکا نابېره له مذاکراتو پر شا شوه - حتی د مذاکراتو لپاره د امريکا ځانګړی استازی او ټيم يې هم له دې اعلانه ناخبره وو.

د امريکا ولسمشر - ډونلډ ترمپ د روان ۲۰۱۹ ز کال د سپټمبر په ۸مه، په يوه تويټ کې وويل چې د طالبانو په يوه بريد کې د يوه امريکايي عسکر او ۱۱ نورو کسانو د وژل کېدو له امله يې دا مذاکرات ودړول. دا استدلال له ورايه غيرمنطقي بربښي، ځکه هوکړه لاسليک شوې لا نه وه، او دواړو لورو پر يوه بل بريدونو ته زور ورکړی و. تر دې پېښې وړاندې نور امريکايي سرتيري هم وژل شوي وو، خو ترمپ هغه مهال چپ و.

د ترمپ تر اعلان وروسته، د امريکا د بهرنيو چارو وزير، مايک پامپيو، وويل چې په يوازې په تېرو لسو ورځو کې يې زر

دا افغانان لکه چې اوبو راوړي دي!

□ لیکوال احمد منصور

نه و کړی، طالبان خو د دوي په وړاندې په نظامي مبارزه بوخت ول.

که د فوځیانو وژل دوي په غوصه کړي وي، دغه غوصه یې بې ځایه ده، دوي ته باید وویل شي چې ولې دا افغانان اوبو راوړي چې هره ورځ پرې چاپې اچوې شهیدان کوئ یې، اسیران کوئ یې، کورونه، جوماتونه، مدرسې یې ورسوزوئ؟

په دې روستیو کې د هېواد په یو شمېر ولایاتو کې په اولس مېشته ځایونو یې بمباري ټنکاره او ژوندي ټوتونه دي چې په اړه یې آزادو رسنیو خبرونه رسنیز کړي هم دي.

ترمپ دې په دې پوه شي چې افغانان ظلم نه شي برداشت کولی!

ستاسو په پوځیانو بریدونه د هغو وحشتونو او جنایتونو غځ اخستل وه، چې ستاسو لخوا تر سره شوي وه، چې افغان ولس واخست، او په راتلونکي کې به هم د ورته نورو بریدونو نړۍ شاهده وي ان شاء الله.

بېتره به ستاسو لپاره دا وي چې نور له خپل ضد تېر شی، په خپلو پوځیانو احسان وکړئ، خپل څنگ ته یې در ولئ، د خپلو اسلافو ناکاره تجربې مه تکراره وئ، دا هېواد چا هم خپله مستعمره نه ده گرزولې، په دې پوه شی چې دا اولس په وژلو نه ختمېږي، دلته چې ماشوم پیدا شي لومړی یې په دواړو غوږو کې آذان کوي یعنې په ورکوالي کې هغه ته دا درس ور ښودل کېږي چې لوی الله تعالی دی، له هغه پرته چاته سر مه ټیټوه.

ترمپ دې په دې وپوهېږي چې له داسې ملت سره په جگړه بوخت دی چې مرگ ځان ته دومره خوښوي لکه دوی چې د دنیا ژوند او مزې خوښوي

ویل کېدل چې دغه اونۍ به د امریکا او طالبانو ترمنځ د سولې توافقنامه نهایی او د دواړو لوریو لخوا به لاسلیک شي، هیلې او امیدونه زیات ول، خو دغه امیدونه هغه وخت مړي او له مایوسۍ سره مخ شول چې کله د ترمپ لخوا د سولې مذاکرات لغوه اعلان شول او لامل یې په دې روستیو کې په هېواد کې د طالبانو لخوا امریکایي فوځیان وژل وښودل شو.

د ترمپ لخوا دا ډول تویټ کول ډېر سوالونه را پیدا کړي، دا سوالونه طالب لوري نه، بلکې د هېوادو سیاسي شنونکي او لیکوالان کوي، اکثره په دې آند دي چې امریکا د نظامي ډگر تر څنگ په سیاسي ډگر کې هم ماته وخوړه او ویې نه شو کړای چې په طالب مشرانو خپلې غوښتنې ومنې.

زما په آند طالب مشرانو چې څه غوښتل هغه یې تر لاسه کړل:

۱- امارت یې په نړۍ ومانه.
۲- له یو شمېر هېوادو سره یې سیاسي اړیکې جوړې کړې او سفرونه یې ورته وکړل، لکه روسیه، چین، ایران، اندونزیا، ازبکستان او نور.

۳- په نړۍ او خصوصاً په امریکا یې دا ومنله چې دوي مستقل دي د هیڅ هېواد اثر او رسوخ پرې نشته، لنډه دا چې طالبان په سیاسي ډگر کې هم ښه وځلېدل.

راځم خپلې موضوع ته آیا د یو امریکایي پوځي وژل کېدل، باید دې حد رسول شوي وای چې د یو کال خوارۍ پرې عبث بلل شوي و؟ او آن تردې چې ترمپ له همدې امله مذاکرات لغوه کړي؟

زما په آند د ترمپ دا ډول پرېکړه د نوموړي حماقت را په کوته کوي، ځکه چې د مذاکراتو وړاندیز دوي کړی و، طالبانو

کیدای شي ډیری یې ونه منې!

میوند جهان

ایا تاسو د ۳ بلډنگ د تباہ کېدلو څخه خبر او هغه مو د را غورځیدلو په وخت کې ولیده؟

تاسو په دې څنگه یقین کولی شئ چې دوه طیارې دې هغه دوه تجارتی مرکزونه د زمکې سره برابر کړي خو بله طیاره بیا د پنتاگون دیوال هم نشي خړابولی؟

تاسو او د نړۍ نور خلک په دغه خبرو ځکه یقین کوئ او دا منئ چې تاسو ته د امریکا حکومت د تلویزون په پردو او هلته د مخکې نه په نصب شویو کمرو هغه څه در وښودل چې هغه د امریکا حکومت غوښتل چې تاسو یې و وینئ؟

ایا تاسو ته د امریکا حکومت او هلته د مخکې نه په لگیدلو کمرو هغه دریم تجارتی بلډنگ در وښود چې په همدغه وخت د دغه دوو نورو تجارتی مرکزونو سره په یو وخت کې یو ځای تباہ شو؟

نه! تاسو هیڅ وخت هغه دریم بلډنگ ونه لید او نه هم د دې نه خبر شوی چې هلته یو بل او دریم بلډنگ هم د دغه دواړو سره یو ځای وړان او په ځمکه را وغرځید ځکه تاسو یواځې دوه طیارې او دوه بلډنگه ولیدل او حکومت همدا غوښتل چې تاسو یې و وینئ؟

حکومتونه د خپلو گټو لپاره همیشہ دروغ وائي او کله چې هغوی د خپلو موخو او گټو لپاره دروغ وایي نو بیا داسې دروغ وائي چې عام وگړي یې بیا هغه سل په سله رښتیا گڼي او په هغه دروغو د رښتیا او نه پتیدونکي حقیقت یقین کوي، حکومتونه تل د عامو خلکو په سترگو کې خاورې شیندي، په حکومتي ادراو کې لوړ چارواکي خپلو ما تحتو ته تل دا وایي چې:

په خپل مقصد کې د کامیابیدلو په خاطر خلکو ته په داسې ډول فریب ورکړئ چې هغوی پرې هیڅ پوه نشي.

یادونه: د ۱۱ ستمبر په واقعه کې د ۳ بلډنگ د را غورځیدو په هکله ۵ فیصده امریکایان هم نه ول خبر تر د چې په دې واقعه څو کاله تیر شول او وروسته بیا سوالونه را پیدا شول.

د امریکا سیاست، داخلي او نړیوال تروریزم:

د ستمبر هغه کنفرانس چې یا مو ندی اوریدلی یا مو د ۱۱ ستمبر حالاتو له ذهنه او گمانه ویستی:

د امریکا د دفاع سیکرتر رمسفیلډ په ۱۰ سستمبر په یو خبرې کنفرانس کې ويلي ول چې د پنتاگون څخه د پاسه ۲ ټریلیونه ډالر نا درکه شوي دي هماغه و چې د دې خبرې نه تقریبا ۳۰ ساعته وروسته په پنتاگون د طیارې حمله وشوه او هماغه خونه یې. ویجاړه کړه چیرته چې د څه د پاسه ۲ ټریلیونو ډالرو حساب پروت و او دغسې یې د رمسفیلډ دغه خبرې کانفرانس د امریکایانو له ذهنه او فکره هیر او بیخي لرې کړ.

یاده دې وي چې هیوادونه د خلکو د تیر ایستلو لپاره هغه څه کوي چې د نندارچیانو یا عامو خلکو په پښتونو کې هم هغسې پلانونه نه وي تیر شوي نه به تیر شي، په بله معنی (حکومتونه خپل هدف ته د رسیدو په خاطر د داسې چارو لاس اخلي چې خلک پرې زر یقین کوي).

د رونالډ ریگن د حکومت په دوره کې د اقتصاد دوزارت معین د (هو وړ انستي ټیوشن، انډي پینډېټ انستي ټیوټ، کېوټي انستي ټیوټ ادارو غړی او د مشهورې امریکاني ورځپاڼې وال سټیریټ جرنل ادارې مشر، مشهور لیکوال او شناند پال گریگ رابرتسن د ۱۱ ستمبر واقعه په ډیرو قوي ډالټو سره ردوي، هغه د ۱۱ ستمبر د واقعي په باره کې ډیر څه لیکلي هغه د خپل کتاب په اخره کې داسې لیکي:

تاسو څه پوه شوی او یا داسې کوم شواهد لرئ چې د ۱۱ ستمبر واقعه مسلمانانو کړې ده؟

ایا تاسو په دې خبر یئ او یا هم دا درته معلومه ده چې په نیویارک کې په ۱۱ ستمبر ۲ نه بلکې ۳ تجارتی بلډنگه تباہ شول؟

فضیلات سلام و طعام دادن

(ترجمه)

از عبد الله بن عمرو رضی الله عنه روایت است که گفت:

مردی از رسول الله صلی الله علیه وسلم پرسید:

«أَيُّ الْإِسْلَامِ خَيْرٌ؟ قَالَ: تُطْعِمُ الطَّعَامَ، وَتَقْرَأُ السَّلَامَ عَلَى مَنْ عَرَفْتَ وَمَنْ لَمْ تَعْرِفْ» (رواه بخاری)

ترجمه: اسلام چه کسی بهتر است؟ فرمود: اسلام کسی که به آشنا و بیگانه سلام گوید و طعام دهد.

مفهوم حدیث

این حدیث شریف متضمن دو امر می باشد: یکی طعام دادن و دیگری گفتن سلام به کسی که آن را شناسی و یا نشناسی. این دو امر از مبدا اسلام سرچشمه گرفته و این نظام اسلام است که ارتباط پیروان خود را به دوستی و محبت، وحدت و یک پارچگی چنین تنظیم کرده که هرگاه دو مسلمان باهم رو برو شوند و لو باهم معرفت نداشته باشند، اما من حیث یک مسلمان باید به یک دیگر سلام بدهند و سلام به معنای دعای خیر است، چنانچه گفته می شود «السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ» یعنی سلامتی، رحمت و برکات الله سبحانه و تعالی بر تو باشد. گرچه حکم آن سنت است؛ لیکن به واسطه سلام گفتن، محبت مسلمان در دل مسلمان ایجاد می شود، مانند این که تحفه دادن محبت تحفه دهنده را در دل برادر مسلمانانش ایجاد می کند. پس کسی برای شما دعای خیر می کند، لازم است که شما نیز برایش دعای خیر داشته باشید؛ زیرا جزای احسان احسان است. از همین لحاظ در اسلام عزیز حکم جواب سلام واجب می باشد....

اما در قسمت طعام دادن باید گفت که از یک طرف توسط آن ضرورت شخص بیچاره و یا فقیر مرفوع می گردد و از سوی

دیگر مسلمان ذریعه آن رضایت الله سبحانه و تعالی را به دست می آورد. بدین اساس اسلام عزیز بالای سرمایه داران، دور ساختن ضروریات فقراء را واجب قرار داده و دولت اسلامی توسط سلطه و قدرت خود آن را عملی ساخته، زکات و صدقات مال را از صاحبان ثروت گرفته، برای فقراء توزیع می نماید. لیکن اگر در میان مسلمانان دولت اسلامی موجود نباشد، ثروت مندان خودشان به طعام دادن فقراء و مرفوع ساختن حاجات آن ها اقدام نمایند، بالخصوص در این زمانه که مسلمانان دولتی ندارند، مراقب حال شان باشد، زکات را از ثروت مندان گرفته و برای فقراء توزیع نماید، حتی در سرزمین های مسلمانان چنین دولتی اصلاً وجود ندارد که به مرفوع ساختن ضروریات فقراء اقدام نماید. بنابر این، برای ثروت مندان مسلمان لازم است تا در مورد ادای زکات که بالای شان فرض است تلاش نمایند و بر همه مسلمانان فرض است تا در اقامه دولت اسلامی که الله سبحانه و تعالی آن را فرض گردانیده اقدام نمایند.

خلاصه حدیث

شخص مسلمان توسط خیرات و صدقات فرضی و نفلی به الله سبحانه و تعالی تقرب حاصل می نماید و این امر (ادای زکات) یکی از فرایض مهم بالای اغنیاء بوده که در وجود دولت اسلامی از آن ها گرفته شده و به صورت منظم برای فقراء توزیع می گردد. اما امروز چون دولت اسلامی وجود ندارد، ثروت مندان مسلمان باید خودشان به این فریضه اقدام نمایند.

ترمپه!

افغانستان

د خپلو کور او د پردیو گوردی

لیکنه: أبو انعام حقاني

لارې زموږ خاوره او زر هضم کړي، خپل ناولي افکار دلته دود او کفرې قانون پلی کړي.

نه وو خبر شه خبر وو چې دلته ایان د خلکو په وینه کې حل او جهادي ولولې یې لکه د لمر پلوشې پر سمو او غرونو را خورې دي.

دوی لا د دې میوند میوند کلي د اسبان څکو مغرورو غرونو په مسلمانو دود او د خبریو په یخو غیږو کې د ارام ساه نه وه اخیستې چې د میوندۍ ملالې د تېې شور او د ایوې غشو اور کې یې شیطاني ککړې نینې او وړېتې شوې.

دلته یې ارمانونه ایره، وسائط، خولۍ او زغرې یې کباړ او پلنې امپراطورۍ یې د ابد لپاره پر بندو ماتې او ټوټه ټوټه شوې. **ترمپه!**

که چېرته ته د تاریخ حافظې ته څیر شي ښکاره خبره ده ته به دې پایلې ته ورسېږې چې ته له کوم واشنتن او هغه اولس سره نه یې مخ چې هغوی له انساني زاویې نه لري، د سپیو او بیزوگانو ناروا مینې او د فحشا وبا یې دومره ماغزه شنه کړي چې ستا غوندي مهمل او تش کالبوت ته هم د خاورې واک او د ملت سرنوشت سپاري.

نه داسې نه ده.

ته له هغه نه ماتېدونکي سنگین او میړني اولس سره مخ یې چې د دین او وطن مینه یې رگونو کې له وینې سره جوړه جریان لري، له طاغوت نه بغاوت او په دې لاره کې مبارزه یې خانګړی کمال دی.

د ځمکې کوره کې د جنوبي اسیا یوه خړه پره ډبرینه ټوټه چې د آسیا په زړه هم یادېږي افغانستان دی، هغه چې ټوله آسیا یې له درده درد او له سکون نه سکون اخلي!

ځکه خو د افغانستان په هکله علامه اقبال رحمه الله

داسې وایي:

اسیا یک پیکر آب و گل است

ملت افغان در آن پیکر دل است

از فساد او فساد آسیا

در گشاد او گشاد آسیا

د جغرافیې له اړخ نه افغانستان د پاکستان، ایران، تاجکستان، ازبکستان، ترکمنستان او چین سره څه د پاسه پنځه نیم زره کیلو میتره سرحد لري.

دغه له پېړیو پېړیو د ایان او توحید په رڼا ښکلی وطن، له مینې او محبت نه جوړ په جامه ملنګ او خاورین هیواد لکه څنګه چې پر خپله مجاهده سینه له دنگو او اسبانڅکو غرونو نه جوړ امله او پکې لکه غمي د رڼو اوبو آب شارونه او آب حیات چینې لري همدا رنگه د تاریخ لمنه کې غرونه غرونه حماسې او کار نامې لري.

ترمپه!

ته په ماشوم یا خو بیخي معدوم وي دلته ستاسو د پلرګنۍ تا ته ورته د افغانستان له نوم او تاریخ نه ناخبرو فرعون صفته امپراطورو اشغالګرو د زیاتو سرو لښکرو په مټ یرغل را وور، هغوی هم ستا په شان خیال درلود تر څو د خپل زر او زور له

ترمپه!

هغه د چا خبره لږ يې سره خوره، لږ را پرخود شه، لږ د سرتېبگۍ او باتو له خړه نه کوز شه.

ته د جنگ ډگر نه زرگونه کيلوميتره په لري نقطه کې قرار لرې، ته د شوراب له حباسې نه ناخبر يې، ته د صحرا باغ د درانه موټرېم زلزلې نه يې څنگولې، ستا سترگو ستا گرېن ويليج په داسې حال کې چې د استشهاد د ابايلو په لاس په تور ويليج بدل شوی وو له نژدې نه دی ليدلی، ستا سپر مو د زېږې ډېسې د نابېره درز هغه بارودي بوی نه دی درک کړی کوم چې ستا عسکر او شوبلې په يوه وخت غبرگ فضا ته توغوي.

دلته وضع بل شاتې روانه ده، دلته هغه گل گلزار حالت او هغه سل په سلو کې سوېبه او ديمکراسي لکه د هلمند خيالي پوليس هيڅ درک نه لري کوم چې ارگ کې ستا تالۍ څټو نانځکو تا ته پر ارغوي رسم کړې.

ستا د اشغالگر ځواک هغه زرگونه مړه، شل او شوبت عسکر چې تا به يې سر بند تابوتونه او نيم پاتي جسدونه خپله د سر په سترگو ليدلي وي، هغوی دلته څه د خوږو له وېش او د حلواوو له خوراک سره نه دي مخ شوي.

هغوی دلته د يوه مؤمن ملت د مقاومت له توند سپلاډ سره لاس او گرېوان شول.

دلته د هغوی پر ضد اولسونو قيام وکړ، دلته د تکبير ملکوتي چيغې دومره پر ازادۍ او ايثار مين زلمي د سر يودا ته را

وپارول چې ستاسو په وينا ستاسو تاريخ کې تاسو سرزورو سره چا دومره اوږده مبارزه نه وه کړې.

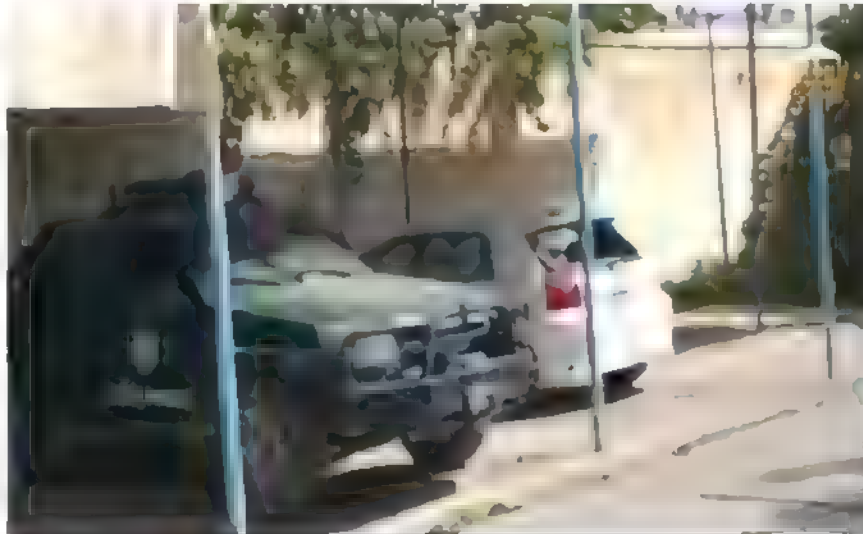
عجيبه خو دا ده چې تيرو اتلسو کالو کې ستاسو بې رحمو اشغالگرو عسکرو دلته له هيڅ قسم وحشت او ظلم نه دريغ ونکړ.

دلته يې خپل ټول وس او ټوله پر مختلې قاتله ټکنالوجي وکاروله، دلته يې له کروز نه نيولې آن د مور تر ېم پوري هر رنگه درانه او رانده بمبارونه تر سره کړل.

دلته يې زرگونه انسانان شکنجه او د تورو تمبو شاته زولانه کړل، ستاسو د زيات زر او زور له کارولو سره سره بيا هم

لله الحمد زموږ مقاومت لا نور هم د قوت او زلميتوب پر لور قدم وهي.

تاسو بايد درک کړئ چې زموږ مقاومت ايله بلوغ ته ورسېد، د ځوانۍ او زلميتوب سيزن يې اوس راروان دی.

تاسو که اوس هم لا هم پر هغه زاړه خړه سپاره ياست نو د نويو دردونو او تابتونو تاييا ونيسئ، موږ د الله تعالی په نصرت د خپل هيواد د ازادۍ لپاره ستاسو پر ضد روان جهاد سل کاله نور هم توند ساتلای شو.

ترمپه!

ته تېروتنی يې، ته او ستا کرايه شوې غلامې حشرې که نن نه وي سبا به له دې کور نه په تور مخ وزئ، هغه څوک چې ستا ناستجیده او ماشومانه ټويت ته چکچکې کوي، هغه ستا اجيران چې ستا په ډالري جوشک او ستا د پتلانه په جيب پايي،

هغوی هیڅ کله نه غواړي چې ته یې له ټي پرې کړې او ته ورباندې د شورو پیپ بند کړې؛

ځکه هغوی اوس دین، وطن او ضمیر ستا په دې څو بې باورو بهرو ډالرو پلورلي، هغوی ښه پوهیږي چې نور دوی دې خاوره کې د نوک ځای او د یوه شېبه قرار هم نه لري؛ ځکه دوی د دې خاورې مالکان نه بلکه دوښمنان دي، دوی نور ستا له غمه نه دي مړه دوی صرف تر هغو درسره دي تر څو چې ته ورته خوله خوږوي.

تاسو باید درک کړئ، دوی چې خپلې خوږې مور (خاورې) سره وفا ونکړه نو تا سره به چیرته وفا وکړي؟

د ډالرو یارانه ژر به درې وړي شینه.

ترمه!

له بلې به دي
خبر کړم، امانا یو
عجیبه بېل انداز
لري، کومې د نړۍ
مستې امپراطورۍ
چې د اریانا د رام
کولو په اند راغلې،
هغوی نه یې
لومړی څرمنې
ایستلي او بیا یې د
هغوی ځواکونو او

ککړۍ همدارنگه دوی او غلامان سره پر دوی لارې کړي، همدا وجه ده چې نن ستا د مړواندې امپراطورۍ او غلامانو هم وروستی سلگۍ دي.

نور دي د فرعونې خیالاتو وخت تېر دی، نور دي کوم جادو او جال اثر نه کا نور هغه وخت راغلی چې خپله شوریدلې دیمکراسي او بلا وهلي غلامان گودانې ته واچوې او غوږونه خلاص کړې.

نور ته او ستا غلامان دلته وخت نه لري؛ تاسو پردي یاست دا وطن د پردیو گور او د خپلو کور دی، هغه څوک چې ته یې په زور له دي کوره ایستل غواړي هغوی د دې خاورې بچیان او دا یې کور دی هغوی نه ورکيږي.

ته پر عیاشۍ دومره نه یې مین لکه څومره چې هغوی له شهادت او قربانۍ سره مینه لري، وینو چې د نازک وجود له غوښو او هډونو نه غشي جوړوي او پر تايې اوروې دا هغه قوم دی چې غرا یې غذا او په دې لاره کې درد یې سکون دی.

ستا له تویټ وروسته هغوی په تېره یوه اونۍ کې اتو ولسوالیو کې سپین اسلامي بیرغ رپاند او ستا ناولې دیمکراسي زېندی کړه.

هغوی د

خواږه پیغمبر
(صلی الله علیه
وسلم) پر دې قول
ایمان لري چې
وايي:

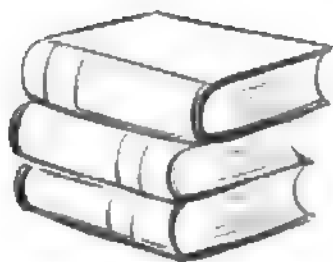
حفت الجنة
بالمکاره.

ښه خبره به دا
وي بیرته هغه د
اوږو پوزه چې د
مذاکراتو له برکته

دي ممکن ترلاسه کړې وای او تا په یوه تویټ ښه کره ولټوي او د امپراطورۍ له دې گورستان نه پښې سپکې کړې.

د زور د ټناکې او په دي نور وتلې پښتانه متل کا: چې څې څې ابازو له به راځي.

هر څومره که پراخ و غورځې اخیر به د خبرو مېز ته بیا راځي او یا به په څې مخ او څوړنده څټ تښتې. ان شاء الله.
و ما ذلک علی الله بعزیز

په نوې طرز د تدریس اړتیا او د هغه مؤثریت...!!

لیکنه: مولوي موسی فرهاد

پوهول په مطلق (قرأ او سمع) لوستل او اوریدلو باندې نه راځي، بلکې داسې یو مثالي تفاعلي تعاون ته اړتیا وي چې په مټ یې کماحقه مطلوب حاصل شي، او دا په معیاري تدریس ترلاسه کېږي. او د تدریس په معیاري کیدلو کې د تدریس په طرز او طریقه کې د نوښت رول له پامه نشي غورځول کیدای.

معیاري یا مثالي تدریس څنگه وي؟

د دې لپاره مختصر ځواب دا کیدای شي کله چې یو ښوونکی (مدرس) په دې وتوانېږي چې په ریښتیني مانا، خو په آسانه توګه خپل شاګرد وپوهولای شي؛ نو دا یو معیاري تدریس بلل کیدای شي، او دا کار له وخت سره سم د تدریس په طرز او طریقه کې د نوښت له لارې امکان لري.

د استاذی او تدریس د اسالیبو ماهرین په دې عقیده دي چې په هیڅ وخت کې دا سي یوه جامع طریقه نشته چې هغه دې هوبهو، هرځای، په هره زمانه کې، د هر قسم شاګردانو او هر قسم مضمون لپاره مؤثره او کامیابه ثابته شي.

خو دا د یو مثالي استاذ تر کمال پورې اړه لري چې هغه څنگه کولای شي چې د وخت د اړتیاوو سره سم یوه مناسبه طریقه خپله کړي ترڅو د یو معیاري تدریس، مثالي ښوونکي او بریالي شاګرد په نتیجه هدف ترلاسه کړي. د دې لپاره لومړی د مدرس ځانګړتیاوو ته پاملرنه پکار ده.

د ښه مدرس ځانګړتیاوي:

د کامیاب او اغیزمن استاذ لپاره لومړی شرط دا دی چې پخپل عملکرد سره د شاګرد په زړه کې ځان ته ځای ومومي.

۱- استاذ به درسګاه ته په غصه نه، بلکې په مسکا او تبسم سره ورځي، شاګردانو ته به د خوښی احساس ورکوي.

۲- مدرس باید هرو مرو د وخت، نظافت، او نزاکت پابند و اوسي ترڅو عملاً شاګردان ترې اخذ وکړي.

د عربي ژبې مقوله ده چې وايي: «المعلم ما هو الا طريق التدریس» اصلاً، ښه ښوونکی د تدریس طریقه ده.

او یا دا چې: «طریقه التدریس تساعد فی تحقیق اهداف التعليمية». د تعلیمي اهدافو د ترلاسه کولو لپاره ښه مرسته کوونکی د تدریس طریقه ده.

د نوې ټیکنالوژۍ له برکته نن سبا د ژوندانه په هره برخه کې تقریباً هر وګړی دې ته اړ دی چې په طبعي شکل، خو حتماً د نوي ابتکار او نوښت په مټ خپل کار مخ ته یوسي. کچیري څوک د ابتکار قوه ونلر او یا یې ونکړي؛ ممکن چې د موجوده پرمختلونکي عصر- له قافلې نه وروسته پاتې او همدا یې د ناکامۍ لامل شي.

زموږ په دیني مدارسو کې که څه هم د پخوا په پرتله ډېر زیات پرمختګ شوی، خو لا بیا هم په ځینو برخو کې اړتیا شته چې پر نویو ابتکاراتو ډېر تمرکز وشي، چې یوه برخه یې د تدریس ډول دی.

دا چې موږ وایو په تدریسي سیستم کې دې له نوي ابتکاراتو کار واخیستل شي؛ د دې مطلب هیڅکله دا نه دی چې زموږ پخوانی تدریسي نظام خدای مکره ناکاره وو، نه داسې نه دی، هغه پخپل وخت کې په تمامه معنی مؤثر و او وخت په وخت یې د خپل عصر- اړتیا پوره کړې ده.

مګر نن سبا ټول خلک په دې متفق دي چې که چیرې آسانده (ښوونکي) د تدریس په لاره کې نور هم پر نویو ابتکاراتو او نوښتونو تمرکز وکړي، نو په یقین سره چې هم به خپله مدرّس، هم به یې تدریس او هم به یې شاګرد مثالي وي.

که څه هم د تدریس د طریقه او اسالیبو میدان ډېر پراخ دی، خو دلته به یې مختصراً د څو شیانو ذکر وکړو:

څرنګه چې لغه او اصطلاحاً د تدریس مفهوم دا دی چې د استاذ له لوري شاګرد ته د کتاب ښوونه او د هغه پوهول دی. لهذا د شاګرد

۳ - په خپل فن او مضمون کې پوره مهارت او په عين حال کې له هغه سره دلچسپي درلودل.

۴ - ښوونکي بايد د مدرس تر څنگ مربي هم واوسي. شاگرد ته د علم او معلوماتو د نقلولو ترڅنگ هغه ته تربيه هم ور نقل کړي.

۵ - استاد بايد فصيح او بليغ وي، چې د نطق (خبرو کولو) ښه قوه او په لنډه توگه د شاگرد د پوهاوي وړتيا ولري.

۶ - مدرس بايد د کورني مطالعې عادت پر ځان لازمي کړي، ترڅو پر درس باندې حاکم وي.

۷ - ښوونکي بايد ابداعی (نوښتگر) فکر لرونکی وي، ترڅو د شاگردانو د لټې او دل شکنۍ سبب ونه گرځي.

د مدرس لپاره پورتنۍ ځانگړتياوې د بيلگې په توگه ذکر شوي، کله داسې ډېر صفات شته چې مدرس بايد ورځيني برخمن وي، په دغو صفاتو کې موږ د استاد دا ځانگړتيا ياده کړه چې هغه به ابداعي نوښتگر فکر لرونکی وي، مطلب دا چې د تدريس لپاره به د نوي طرز او طريقو د موندلو وړتيا لري.

د تدريس نوي اسلوب:

لومړی عملي ميتود: پخوا به معمولاً درس په نظري شکل ويل کيده، يعنې استاد به خپل کتاب ته کتل عبارت به يې ويل او ترجمه کول به يې، شاگرد به خپل کتاب ته کتل او سمع به يې کوله، له داسې عملي ميتود نه به کار نه اخيستل کيده، چې استاد د بورډ يا تختې له مخې په تصويري شکل يوه مسئله شاگردانو ته تشرېح کړي، او بيا له شاگردانو نه هم په همدې ډول عملي پوښتنې وکړي.

مگر اوس تجربو ښودلي چې د همدغه عملي ميتود له مخې شاگردانو ته درس ويل تر ټولو زيات مؤثر، ارزښتناک او اړين دی. يو مسلکي او تکړه استاد په شاگردانو کې د عملي ميتود له لارې استعداد او قابليت پيدا کولای شي.

د دې کار گټې: ۱ - د شاگردانو پر خپل ځان باور زياتېږي، جرئت يې لوړېږي. چې بيا هيڅکله د ناکامۍ ويره نه احساسوي. ۲ - شاگردان هرې ورځې لپاره تر ټولو زيات زيار باسي او بشپړ چمتووالی نيسي، او همدا چمتووالی يې بيا د تل لپاره عادت جوړېږي. ۳ - په دې کار سره د شاگرد نيمگړتياوې استاد ته څرگندېږي او دا نيمگړتياوې يې ور په گوته کولای شي، حل لارې يې ورته ښودلای شي. ۴ - په دې سره په شاگردانو

کې هم د درس ورکولو، د ښه تشرېح کولو، د بل چا په مخ کې د خبرو کولو، د بشپړ مسئوليت منلو او داسې نورې وړتياوې پيدا کېږي.

لنډه دا چې د عملي ميتود گټې ډېرې زياتې دي. چې دا ميتود د تدريس له نويو اسلوبو نه يو گڼلای شو.

د تختې يا بورډ له مخې د درس تشرېح:

کله چې استاد شاگردانو ته د کتاب له مخې د يوې مسئلې يا يوې قاعدې او يا يوې موضوع په اړه درس پيل کړي، نو د ده لپاره ډېره گرانه وي چې په آسانه شکل د خپل ذهن محصول تر شاگردانو پورې په آساني سره ور انتقال کړي، مگر که همدا مسئله د بورډ يا ديوالي تختې پر مخ وليکي، او له هغه نه يې ورته تشرېح کړي، نو ډېر په آساني سره کولای شي، چې يو نظري شی په بدیهي بدل کړي، معقول شی محسوس غوندې وگرځوي، استاد له ډېرې ذهني سترېا ځان وژغوري، د شاگردانو په ذهن کې هغه خبره راسخه شي، او شاگردان نور هم د درس طرف ته تشويق شي.

نن سبا زموږ په مدارسو کې استاذان دغه شي ته چندان پاملرنه نه کوي، حتی ځينې خو يې د خندا وړ گڼي، په داسې حال کې چې دا يو نوي سنت عمل دی.

نبی کریم صلی الله علیه وسلم یوځل صحابه کرامو ته د قرآن کریم دا آیه کریمه (وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ ۖ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ) داسې تشرېح کړ، چې پرځمکه يې يو مستطیل شکل جوړ کړ، بيا يې د هغه په منځ کې اوږد خط کش کړ، او بيا يې له هغه نه په عرض کې ډېرې ليکي وايستلې. او صحابه وو ته يې وويل چې دا مستقيم خط زما لاره ده، دا تعقيب کړئ، او پر دا نورو لارو مه ځئ چې له هدفه به مو خطا کړي.

نو دا يو واضح ثبوت دی چې د مسئلې د ښه پوهاوي لپاره چې همدا ډول عملي ميتود وکارول شي؛ ډېر مفيد واقع کيدلای شي.

چې نن سبا يې بيا نوي شکلونه د پروجيکټر په بڼه هم راغلي دي خو هغه په عامو حالاتو او هرځای کې کارول ښايی مشکل وي، او په ټولو اسباقو او ټولو مضامينو کې يې نه اړتيا وي او نه يې شونتيا.

د عملي ميتود بل شکل:

يو عرب عالم چې د تدريس په ميدان کې په نويو ابتکاراتو کې ښه دلچسپي لري؛ هغه وايی ما خپلو شاگردانو ته درس وايه د زکوة

مسئله مې ورته تشرېح کوله، لومړی مې دا ورته ویل چې زکات په کومو اجناسو کې شته، نو د دې دپاره مې پر تحته هغوی ته ولیکل: (زکات) ما ویل تاسو راشئ دا کلمه تقسیم کړو، چې څلور حروف لري او دا هر حرف یې یوه او یا دوو اجناسو ته وضع کړو؛ خپله به د زکات اجناس را مالوم شی.

په دې طریقه: (ز) زر- سپین او سره - (ک) کښت او میوې (ا) انعام - څاروي- (ت) تجارت.

یعني د زکات له کليبي نه موږ د زکات اجناس ټول په ذهن کې ساتلی شو.

دغه عالم داسې نور ډېر زیات مثالونه ورکړي، چې وایی هر استاذ په خپل ماحول کې د شاگردانو د مستوی مطابق یو ډول ابتکار په کار اچولای شي چې هم د ده لپاره آساني پیدا کوي او هم د شاگردانو په ذهن کې یې درس ښه وقعت پیدا کولای شي.

د آسانده وو په اړخ کې ځینې د پام وړ کمزورۍ:

نن سبا ځینې آسانده له یو لږ کمیو سره مخ وي چې د هغې منفې اغیز بیا مستقیماً پر شاگردانو پریوزي، هغه دا چې:

۱- ځینې آسانده د ځان لپاره دا بده گڼي چې هغوی ماشومانو ته د ابتدائي کتابونو تدریس وکړي، دوی هڅه کوي چې لوی کتابونه تدریس کړي، په داسې حال کې چې تعلیم او تربیه اصلاً کیږي د ماشوم، لویان ښایی چې له استاذ نه د معلوماتو ترخډه یو شی حاصل کړي، خو هغسي- تربیت او تعلیم چې د شاگرد په روح او نفس کې حلول وکړي او د استاذ په رنگ ورنګیږي، دا یوازې ماشوم کیدلای شي، چې له امله یې د ډېر اجر او باعث سبب هم د ماشوم تربیه او تعلیم ګرځي.

۲- ځینې ښوونکي د نه پوهیدلو پرمهال د (لا أعلم) له کليسي سره حساسیت لري. حالانکه دا پخپله یو بهترین علم، او په قرآني اصل عمل کول دی، چې الله تعالی فرستو ته وفرمایي: «أنبؤنی بأسماء هؤلاء...» هغوی وویل: «سبحنک لا علم لنا إلا ما علمتنا»

عبدالله ابن عباس رضی الله تعالی عنه فرمایي: «إذا أخطأ العالم لا أدري أصيبت مقاتلته» عالم چې کله د لاعلمي پرځای د لا ادري نه ویلو اشتباه وکړي، گویا ځان یې هلاک کړ.

۳- ځینې ځوانان چې د فراغت سند ترلاسه کړي؛ هغوی نور له زدکړې ځان مستغني گڼي چې دا په حقیقت کې لویه اشتباه ده. علامه عیني رحمه الله فرمایي: (وللعلم آفات: أعظمها الاستكفاف...) د علم لپاره ډېر آفتونه شته چې ترټولو غټ یې له زدکړې څخه ځان مستغني گڼل دی. له امام اعظم أبوحنیفه رحمه الله څخه ویوینستل شول، چې

څنگه د دې دومره ستر علم څښتن شوي؟: «بم حصلت العلم العظيم؟ فقال: ما بخلت بالإنفاذ، ولا استنكفت عن الاستفادة» ده وفرمایي، یو مې چاته په افاده علم رسولو کې بخل نه دی کړی او بل مې هیڅکله ځان له زدکړې نه مستغني نه دی گڼلی.

د سعید بن جبیر رحمه الله فول دی چې وایی: «لا يزال الرجل عالماً مادام متعلماً» ترڅو چې سړی په زدکړه بوخت وي، عالم بلل کیږي، کله یې چې تعلّم (زدکړه) پریښوده، بیا ورته عالم نشي ویل کیدی.

۴- بعضي کسان چې په کوم علم، یا فن کې مهارت ونلري؛ شاگردانو ته د هغه بدې بیانوي او یا لږ ترلږه ترغیب او تشویق خو بیخي نه ورکوي. مثلاً په عربي ژبه چې استاذ تکلم نشي کولای، همدارنگه څه ناڅه د ضرورت په اندازه انگریزي، او یا ریاضي، حساب او داسې نور د نن عصر اړین علوم او یا مهارتونه چې کوم استاذ خپله ورځیني برخمن نه وي، نو دغه کمی شاگردانو ته هم ور نقلوي، پرځای د دې چې شاگردان د هغوی عملي زدکړې ته وهڅوي؛ برعکس، حوصله شکني یې کوي، تریام یې بد وړوي، عیبت یې ورته کوي. چې دا هم یوه لویه تېروتنه ده.

سقراط ته منسوب یو بیت دی چې وایی: (لا تکرهوا أولاً دکم علی آثارکم == فانهم مخلوقون لزمان غیر زما نکم)

تاسو خپل (صليي او روحاني) اولادونه په هرڅه کې پرخپل نقش قدم مه اړیاسئ، ځکه دوی ستاسو له زمانې غیر بلي زمانې ته پیدا کړل شوي.

خلاصه:

څرنگه چې ښوونکی هغې شمعې ته ورته دی، چې خپله سوزي خو نورو ته رڼا ورکوي، نو ښوونکی د زده کوونکي لپاره تر ټولو بهترینه نمونه ده چې کولای شي د شاگرد په ژوندانه کې بدلونونه را وړي، یو ښه لارښود او مدد گار ورته ثابت شي. خو دا هله چې استاذ، شاگرد، تعلیم او طریقه یې ټول د پورتنی مختصر وضاحت په رڼا کې د نوي طرز او طریقي له ابتکار څخه برخمن و اوسي.

پای...!

په افغانستان کې د سره صلیب د نړیوالې کمېټې د فعالیتونو

د بیا پیل په اړه د اسلامي امارت اعلامیه

په افغانستان کې د سره صلیب د نړیوالې کمېټې د فعالیتونو د کمیت او کیفیت په اړه اسلامي امارت یو لږ مهم ملاحظات درلودل، چې له امله یې د اسلامي امارت له لوري د دوی پر فعالیتونو بندیز لگېدلی وو او هغه امنیتي تعهد ځینې لغوه شوی وو چې اسلامي امارت یې په عمومي ډول په افغانستان کې متعهدو موسساتو ته ورکوي. د قطر هیواد په مرکز دوحه ښار کې د اسلامي امارت د مسئولینو او د سره صلیب د نړیوالې کمېټې د مشرانو تر منځ تر مسلسلو اړیکو او بحثونو وروسته د سره صلیب نړیوالې کمېټې او اسلامي امارت تر منځ د پخوانیو تعهداتو سربېره د بشري مرستو په برخه کې نوې وعدې هم وشوې چې پر اساس یې اسلامي امارت دوی ته د بیا فعالیت اجازه ورکړه.

د افغانستان اسلامي امارت د دغې اعلامیې له لاري هغه امنیتي تعهد چې مخکې په افغانستان کې د سره صلیب نړیوالې کمېټې ته ورکړل شوی وو بیرته معتبر ګڼي او ټولو مجاهدینو ته لارښوونه کوي چې د سره صلیب د نړیوالې کمېټې فعالیتونو ته زمینه برابره کړي او د دغې ادارې د کارکوونکو او اړوندو اجناسو حفاظت ته پاملرنه وکړي. والسلام

د افغانستان اسلامي امارت

۱۴۴۱/۱/۱۶ هـ ق

۱۳۹۸/۶/۲۴ هـ ش - ۲۰۱۹

اظهارات سخنگوی امارت اسلامی در واکنش به

ادعاهای سرکرده اداره کابل اشرف غنی

مسئول اداره کابل اشرف غنی به تقلید از بادران امریکایی اش در یک کمپاین انتخاباتی به چک چکی های خود لاف زد که گویا در ظرف یک هفته تقریباً دو هزار مجاهدین را به شهادت رسانده است.

ترامپ، رئیس جمهور امریکا و پمپئو نیز به اساس معلومات نادرست چنین ادعاهای کرده بودند.

ما این ادعاهای پوچ را با جدیت رد می کنیم، اگر شما توان این را می داشتید که دو هزار مجاهدین را شهید کنید، کدام منطقه مشخص و معین کشور را در تصرف خود در می آوردید و راه های عمومی برای چندین روز به روی تان مسدود نمی شد.

در ظرف ده روز گذشته، ولایت های قندوز، بغلان و فراه به سقوط نزدیک شد و ده ها تن عسکر کشته و یا هم زنده دستگیر شدند، این بیانگر قدرت واقعی شما است. سقوط هشت ولسوالی در تخار، قندوز و فراه در ظرف یک هفته توانایی شما را برملا ساخته است.

با موجودیت هزاران نیروهای خارجی و داخلی، رخ دادن انفجارهای بزرگ در کابل بر پایگاه های مهم شما، از بین رفتن گرین ویلج ها و مراکز قول اردوها و تلفات سرسام آور به شما، توانایی شما و حامیان خارجی تان را برای جهان و ملت ما واضح ساخت.

اگر زنان و کودکان را حین خواب در بمباردها و عملیات های شبانه به شهادت می رسانید، مثلیکه چهار برادر را در یک خانه در ننگرهار و هفت اعضای یک خانواده را که همه مردم ملکی بودند در وردک به شهادت رسانیدید، این هرگز کمال نیست. شما بجای افتخار باید بر چنین جنایات احساس خجالتی می کردید.

اگر سرپرستی بادران خارجی تان نمی بود تاب یک هفته مقاومت در برابر ملت را نداشتید. بالا بالا افتادن بر میخ بیگانه ها هیچگاه جای افتخار نیست.

ذبیح الله مجاهد سخنگوی امارت اسلامی

۱۴۴۱/۱/۱۴ هـ ق

۱۳۹۸/۶/۲۲ هـ ش - ۲۰۱۹

دمثالي اسلامي حکومت جو رولو نمونه...؟

■ بشير سمسور

مبارک سيرت يي ٽن هم د اسلامي حکومت جو رولو علمبردارانو د رهنمائي لپاره کافي وشافي دي.

حضرت عمر بن عبد العزيز [رضى الله تعالى عنه] د بنو اميه کورنۍ غړى اود اسلامي خلفاوو په تاريخ کې دمثالي کردار څښتن خليفه و، نوموړى د تابعينو دهغه مبارکې دلې څخه و، کومه چې د صحابه و [رضى الله تعالى عنهم] نه وروسته تر ټولو غوره طبقه وه، نوموړى دخپل وخت ممتاز ديني عالم، محدث او صالح واکمن و، پلاري يې يويشت کاله دمصر والي و، اوهم پخپله هغه دخليفه ټاکل کيدو وړاندي د مدینې منورې والي و، پر دې علاوه نوموړى دخليفه عبد الملك بن مروان وراړه، زوم اود اموي واکمن خپل ممتاز فرزند و، مشهور اموي خليفه سليمان بن عبد الملك چې کله د مرگ په بستر پريوت، د ځان وروسته يې عمر بن عبد العزيز خپل ځای ناستى غوره کړ او چارواکو ته يې په ژوند کې له نوموړي سره د بيعت کولو حکم وکړ.

کله چې دهجرت په ۹۹ کال صفر المظفر مياشت کې سليمان بن عبد الملك ومړ، د هغه وروسته حضرت عمر بن عبد العزيز دنوي خليفه په حيث لوړه وکړه.

د حضرت عمر بن عبد العزيز سوانح ليکونکو ليکلي: حضرت عمر بن عبد العزيز دخپل خلافت لپاره يواځې د شاهي کورنۍ د غړو بيعت کافي ونه گاڼه، هغه چې کله د سليمان بن عبد الملك د تکفين او تدفين څخه وزگار شو، له هغه ځايه نيغ د دمشق جامع مسجد ته لاړ او هلته يې خلکو ته وينا وکړه، ويي ويل: خليفه ټاکل دخلکو کار دی، زه ځان دخلافت لپاره اهل نه گنم؛ ددې لپاره غواړم چې خلکو ته دهغوى لخوا دخليفه انتخابولو حق وسپارم؛ څو تاسو ناست خلک دخانو لپاره له ما پرته بل شخص دخليفه په

د اسلامي حکومت جو رولو پر موضوع هر دور کې د اسلامي امت ثقه او بې اعتمادده علماوو عالمانه بحثونه اوفاضلانه څيړنې کړې، چې په سبب يې امت ته خوراگتوري معلوماتي پانگې اوارزښتمنې علمي زخيرې په ميراث پاتې دي.

څو ورځې وړاندې دچا له خولې مې دمثالي اسلامي حکومت... تعبير يا اصطلاح وا وريده، چې دامريکايي اشغال دپای ته رسيدو وروسته که خدای تعالى کول په هيواد کې مثالي اسلامي حکومت رامنځته شي...؛ په دې سره مې دخوشالۍ نه زړه باغ، باغ شو، زکه دمثالي اسلامي حکومت رامنځته کيدو ارزو هرمومن افغان لري اودايمان غوښتنه ده چې هرمسلمان به دخپل وس په اندازه د اسلامي حکومت په رامنځته کولو کې خپله توانائي اواستعداد صرف کوي.

بېشکه افغان ولس له تيرو څلورو لسيزو راهيسې د اسلامي نظام دکامل حاکميت لپاره چې کومې بيدريغه قربانۍ ورکړې، اوددې لپاره يې کومې ناخوالې، تودې وسرې وزغملې هغه په تاريخ کې ساري نلري، راځم دپته چې د مثالي اسلامي حکومت جوړيدل د هرافغان ارمان او ارزو ده، په دې اميد چې دامريکايي اشغال نه دهيواد دزدای علمبرداران اود اسلامي نظام دنفاذ لپاره دمبارزې رښتيني مخکښان او سرلاري به په دې لړ کې مجاهد افغان ملت مايوسه نکړي. ورسره دلومړي اسلامي قرن ديو مثالي واکمن دغوره سيرت او کردار څو کارنامې شريکوم.

په لومړي اسلامي قرن کې دمثالي اسلامي حکومت مثالي واکمن حضرت عمر بن عبد العزيز [رضى الله تعالى عنه] يادوم، څوک چې دراشدينو خلفاوو [رضى الله تعالى عنهم] وروسته هغه رښتيني مثالي اسلامي واکمن و چې

توگه غوره اوورسره بيعت وکړې، خلکو په يو اواز وويل: دوی بل څوک خليفه نه مني اونه دېل چاسره بيعت کوي.

حضرت عمر بن عبد العزيز د خليفه په حيث د ټاکل کيدو وروسته چې رومي له کومې مسئلې سره مخ شو هغه داوه چې د بيت المال زياته سلنه ملکيتونه د شاهي کورنۍ دمخورو اشخاصو ترمنځ ويشل شوي وو، په دې وجه بيت المال د درانه تاوان او خسارې سره مخ و، حضرت عمر بن عبد العزيز د بيت المال اړوند ملکيتونو او شتمنيو، بيت المال ته د سپارلو لپاره جدي پريکړه وکړه او په قاطع عزم يې د بيت المال خوندي کولو ته ملا وتړله، ددې لپاره يې چې کومه تگلاره وټاکله هغه خورا په زړه پورې ده او په دوه برخو يې ووېشله، دهغې په دواړو برخو يې يوشان اوپه يو وخت کې عمل وکړ:

۱ — تر نورو دمخه يې پخپل شخصي — ژوند کې تغير راوست، که څه هم نوموړی شهزاده و، د تعيش اوسه ولتونو د ژوند سره روږدی او عادي و، روايتونو کې رازي: عمر بن عبد العزيز نهايتې خوش لباس و، هيڅ لباس به يې دوخله نه په تن کاوه، حتی په ورځ کې به يې څو، څو جوړې بدلولې، هيڅ جوړه يې دوهم ځل نه اغوسته، تردې پورې کله چې د مدينې منورې دوالي په حيث دمشق ته مدينې ته راته، يواځې خپل ذاتي توکي او سامانونه يې په ديرش اوبانو بار مدينې ته راوړل

هم دا وجه وه چې د نوموړي علم او تقوا ته په کتوبه دهغه معاصرينو او همزولو په حذله زيات نفاست او گرانښه لباسونو اغوستويې نيوکې کولې، ليکن کله چې د خليفه په حيث د خلکو لخوا عمومي بيعت بشپړ شو او د دمشق مسجد نه بيرون راوت، د تشریفاتې دود په توگه ورته د شاهي اسونو دسته وړاندې شوه، نوموړي هغه ونه منله او دخپلې سورلۍ لپاره يې يواځې يو قچر غوره کړ، نوموړی په دې معامله کې دومره سخت دريځ غوره کړ چې د بيت المال په اړه خپلوانو سره په سختۍ کولو يې د حضرت عمر فاروق [رضی الله تعالی عنه] ياد تازه کړ.

۲ — بيت المال ته، د بيت المال د ملکيتونو او مالونو

د سپارلو لپاره يې په واکمنواو د شاهي کورنۍ په غړو فشار د پير کړ، او دې لړ کې يې پيل له خپل خان څخه وکړ، مدينه منوره کې [فدک باغ] چې دده په قبضه کې و، سملاسي يې بيت المال ته وسپاره، هم داراز دخپلې ميرمنې [فاطمه بنت عبد الملك بن مروان] په غاړه کې يوه گرانښه غاړکۍ وه چې پلاريې (خليفه عبد الملك بن مروان) دواړه پر مهال ورکړي يوه بيت المال ته وسپارله

ددې وروسته يې د شاهي کورنۍ غړي ټول طلب کړل او هغوی ته يې په بيت المال پورې داروندو ملکيتونو او توکيو د سپارلو حکم وکړ، دې سره د شاهي کورنۍ په غړو کې دناراضايت يو قوي زوږ اوڅپه راپورته شوه، په خاصه توگه هشام بن عبد الملك بن مروان خو برملا مخالفت وکړ، هغه عمر بن عبد العزيز ته وويل: ته د پخوانيو واکمنو د پريکړو لغوه کولو حق نلري، دهغوی لغوا چې چاته کوم څه ورکړل شوي هغه اوس د بيت المال ملکيتونه ندي، اودا په ماضي پورې تر لږې معاملات دي، ته! پکې کار مه لره، د پخوانيو پاچايانو په فيصلو کار مه لره، خواب کې يې عمر بن عبد العزيز رح تري وپوښتل: که تاسره دوه داسې کاغذونه يا فرمانونه شتون ولري چې يو ستا د پلار (عبد الملك بن مروان) وي او بل داموي خلافت د مؤسس معاويه رضي الله تعالی وي، ته کوم يوتنه ترجيح ورکوي؟ هشام وويل: د معاويه رضي الله تعالی عنه کاغذ يا فرمان ته ترجيح ورکوم زکه هغه رومينی دی، عمر بن عبد العزيز رح وفرمايل: ماسره دهغه نه هم ورومینی فرمان شته دی...

هغه فرمان د الله تعالی کتاب دی، له دې وجې زه د پخوانيو واکمنو په فرمانونو د الله تعالی فرمان ته ترجيح ورکوم

هشام ته يې بله خبره دا وکړه چې که يو شتمن شخص مرثي او دهغه په اولادونو کې دوه متوراوخواکمن راپورته شي او دخپل پلار جايدادونه او شتمنې ټوله قبضه کړې، نور وارثان ترې محروم کړې، وروسته يو وخت تاته واک په لاس درشي،

ته به دهغوی ترمنځ څه ډول انصاف وکړي؟ هشام وویل: زه به دقبضه کوونکوڅخه جايدادونه واخلم، اوپه ټولو به يې مساوي تقسيم کړم، حضرت عمر بن عبد العزيز رح ورته وفرمايل: زه هم داسې کوم، غواړم چې خلکو سره انصاف وکړم او هغوی ته په مساوي توگه خپل حقونه ورکړم نو په دې توگه يې د شاهي کورنۍ سرغړونکي افراد مات کړل او دهغوی نه يې دبيت المال مالونه په دوه اوونيو کې دننه وصول کړل

۳- دريم گام يې داپورته کړ چې په عامو خلکويې لگيدلي ماليات او ټيکسونه کم کړل، ورسره دمهريانی او نرمۍ څخه ډک سلوک يې پيل کړ، دې لړ کې يې دپخوانيو واکمنو له لوري پرعاموخلکولگول شوې درنې ماليې يې نه تنها کمې کړې، بلکې دهغوی له لوري زيات شميرلگول شوي ناروا ټيکسونه يې ختم کړل، همدا رازيې دعامو خلکو لپاره دمالیاتو اوټيکسونو په اداء کولو کې اسانتياوې پلي کړې بالخصوص لږکيو [نامسلمانو] باندې دپخوانيو واکمنو دلوري دلگول شوو ټيکسونو اوپرهغوی دکيدونکو ظلمونو دمخنيوي په اړه يې قوي گامونه پورته کړل، دهغوی دژوند لپاره يې اسانتياوې پيدا کړې

ددې په نتيجه کې خلکوکې خوشالې راغله، هغوی دومره راضي شول چې هرسړي به پخپله خوښه پخپله ذمه شته واجبات اداء کول، بيت المال ته خلکو پخپله رضا مالونه راوړل، خالی بيت المال بيرته ډک اومستحکم شو، يوځل يې بيت المال ته دخلکو له لوري پخپله رضا اورغبت سره دمالونو سپارلو په اړه وفرمايل: حجاج بن يوسف عراق کې په خلکو چې کوم ظلمونه کول هغه پټ نه وو،هغه درانه ټيکسونه لگولي وو، خلک يې دظلمونو څخه زيات تنگ وو، خوددې باوجود به هغه د عراق نه په کال کې ايله ۲۸مليونه درهم ترلاسه کول، خو کله چې ما هلته دهغه وخت ظلمونه ختم کړل، او دمالیاتو اوټيکسونوپه اداء کولوکې مې اسانتياوې راوستې نواوس په کال کې د عراق نه بيت المال ته د يو سل شل مليونو څخه زياتې پيسې راخي، دا زکه چې ما په خلکو ظلمونه بند کړل اوپل دمالیاتو وصولولو نظام مې اسانه کړ، خلک هلته پخپله ذمه شته واجبات پخپله بيت المال ته راوړي

دحضرت عمر بن عبد العزيز دخلافت دوره يوه نيکمرغه او بختوره دوره وه، نوموړي بيت المال خوندي کړ،دعامو مسلمانانو پي رودونکو ماشومانو لپاره يې دبيت المال څخه پيسې مقررکړې، په خلکو يې ظلمونه ختم کړل وړاندينو واکمنو به دنويو مسلمانانوڅخه هم جزیه اخيسته، نوموړي بنده کړه، او ظلم يې وگرځوله، دې سره مصرکې لوی شمير خلک مسلمانان شول، له امله يې په عوايدو کې کمۍ راغی، دمصر والي ورته يو ليک واستاوه اوشکايت يې وکړ چې خلکونه د پورونو په کولو معاشونه پوره کوم، عوايد کم شول، بيرته په خواب کې يې هغه ته وليکل جزیه به په هيڅ صورت نه اخلي، الله جلا جله رسول الله صلى الله عليه وسلم دنيا ته [هادي] راليرلی نه محصل،هغه وچې ددې گامونوپه پورته کولو سره په لنډ وخت کې بيت المال ته پريمانه مالونه راغلل، داسلامي خلافت په حدودو کې دننه خلک دومره شتمن شول چې زکاة ورکونکو ته زکاة اخيستونکي په لاس نه ورتلل، زکاة ورکونکو به پيسې له خانو سره واخيستي، په بازارونو کې به يې نارې وهلې که هرسړی دزکاة اخستو مستحق وي، هغه دي را شي دازکاة دي واخلي! خوبيا به هم دزکاة اخستومستحقين نه پيدا کيدل موږ ايمان لرو که نن هم داسلامي نظام دنفاذ سرلاري اورهبران دحضرت عمر بن عبد العزيز سيرت خپل کړي اوهغه دخپلې لارې مثال وگرځوي پوځ باورمودی چې يوځل به بيا نړيوال اوپه خاصه توگه افغانان داسلامي نظام دنیکمرغيو خواره وځي او بشريت به داسلامي نظام دعدل اوانصاف له لورينو او مهربانيو څخه کما حقه برخمن شي.

د کابل د وروستي برید

جهادي پيغام!

احمد مختار

دا سمه خبره ده چې د اسلامي امارت سياسي چارواکو له تير يوه کال راهيسي په (۹) پړاوونو کې له امريکايانو سره سياسي مذاکرات ترسره کړي چې تر اوسه پورې په ښو مثبته لاسته راوړنو منتج شوي، خو د اسلامي امارت د وروستيو پوځي بريدونه اصلي پيغام دا دی چې له يرغلگر دښمن سره وروستی فيصله به د جهاد تداوم او جهادي سربښندنې کوي.

دښمن داروونکي بريدونه:

د مجاهدينو وروستي بريدونه که له يوې خوا سپينې مانۍ ته خپل پيغام ليرېدوي له بلې خوا يې داخلي دښمن له سختې ويرې او وارخطايي سره مخ کړی دی چې په نتيجه کې پر خپلو نيرېدي افرادو سخت بي باوره شوی دی.

د دښمن په ليکو کې وارخطايي، بي باوري او د هغوی ترمنځ داخلي اختلافات ټول د دې لامل شوي چې د مجاهدينو په مقابل کې د مقاومت روحيه کمزوري او د مقابلي توان له لاسه ورکړي.

د دښمن په خلاف د مجاهدينو عملياتي څپه په داسې حال کې تونديږي چې امريکايي اشغالګرو او د هغوي بي مروتۍ مزدورانو له تېرو دوو کلونو راهيسي د مجاهدينو د خپلو په پلمه د ولسي خلکو خلاف وحشيانه بمباري او ړانده شپني عمليات په ډير شدت عملي کړي، خو مجاهدينو وکړای شول د دښمن له همدې ټول وحشت سره سره د هيواد په ټولو ستراتيژيکي سيمو کې د دښمن خلاف داسې تهاجمي بريدونه تر سره کړي چې هغوی له خپلو ټولو هوايي او ځمکنيو مدافعوي امکاناتو سره له مقابلي څخه عاجز دي.

والحمدلله... پای..

امريکايي ولسمشر ډونلډ ټرمپ ته له اسلامي امارت سره د شوې هوکړې د مسودې له ليرولو سره هم مهاله طالبانو په پلازمينې کابل او يوشمير نورو ولايتونو کې منسجم عملياتي پلان پلي کړ.

دقيقا کابل ته له قطر څخه د زلمي خليلزاد له رسيدو سره سم طالبانو د کابل ښار په ختيځ ګرين ويليج (زرغون کلي) باندې داسې ځپونکي استشهادي بريد وکړ چې په بهرنيو اتباعو سربيره په سلګونو داخلي پوځيان ورکې مړه او ژوبل شول.

د کابل تر بريد وړاندې په کندوز او له هغه سره همزمان بغلان باندې يې هم بريالي عمليات تر سره کړل.

د کابل، بغلان او کندوز ترڅنګ يې تخار، بدخشان، فراه غزني او يو شمير نورو ولايتونو ته هم عملياتي لړۍ وغزوله.

آن تر دې چې د بغلان ولايت مرکز پلخمرې پوره يوه اونۍ د مجاهدينو تر داسې محاصره لاندې و چې هره ورځ به يې د پلخمرې مربوط سيمې يو په بله پسې فتحه کولې.

پيغام رسوونکي بريدونه:

که څه هم چې د روان کال له پيله اسلامي امارت د بهرنيو يرغلګرو او د هغوی د داخلي ملاتړو خلاف د الفتح کفر ځپونکي عمليات پيل کړي چې د هيواد په ګوټ، ګوټ کې يې اشغالګرو او د هغوی کورنيو مزدورانو ته درانه تلفات اړولي، خو له امريکايانو سره د اشغال د خاتمې د هوکړې د مسودې له نهيي کيدو او د امريکايي استازي زلمي خليلزاد لخوا امريکايي ولسمشر ټرمپ ته د هغې له ليرولو سره هم مهاله د عملياتو توندیدل خپل زماني ځانګړی پيغام لري.

دا پيغام په مجاهد افغانستان کې د ټولو اشغالګرو خلاف د جهاد د تداوم پيغام دی چې د هيواد تر مکملې آزادي او دلته د اسلامي حاکميت تر پلي کيدو پورې به جاري وي.

د مذاکراتي پروسې د ځنډ په رابطه

څو ناويلي حقايق...!!

ليکنه: نعمت ميوند

خپيره سل خپل او پردي مخونه خوږ کړل نو ته به هم نور د سپيني ماڼۍ په مجلل انگر کي قدم رانه کښېږدي. په هرحال د ليکنې په راتلونکو پراگرافونو کې به د ځينو ترلاسه شويو معلوماتو پر اساس د دې پيښې څو عمده لاملونه درسره شريک کړم:

لکه مخکې چې ورته اشاره وشوه، که څه هم د ترمپ دا کار ناڅاپي بلل کيږي، خو د مذاکراتو له جريانه باخبره سرچينې وايي چې دا کار ناڅاپي نه، بلکې همدا تشويش وار لمخه لا موجود و، د امريکا د مذاکراتي تيم څخه دا څرگنده شوي وه، چې هغوی د ترمپ له مزاج او د مذاکراتو په وړاندي له پرتو ننگونو نه سخت په تشويش کې وو، چې همدا تشويش يې بالآخره په حقيقت بدل شو.

دا چې ولې د دې وېره موجوده وه، په اړه يې څو لاندې دلايل کيدای شي:

۱- ډونالد ترمپ پخپل تويت کې د مذاکراتو د کينسل کيدو علت، په کابل کې د يوه امريکايي وژنه ويلله؛ چې ظاهراً دا دليل معقول نه ښکاري، ځکه چې تر دې وړاندي هم امريکايان ډير وژل شوي او په آينده کې به هم ښايي وژل شي، نو د يوه امريکايي مرگ د دومره لوی جريان د دريدو لامل نشي کيدای، البته د اوبو خړولو کمزورې بهانه کېدای شي.

د رواني سپتمبر مياشتې پر ۸ مه نيټه، د امريکا ولسمشر ډونالد ترمپ په ناڅاپي توگه د يو تويت له لاري د کمپ ډيوډ له هغې غونډې پرده پورته کړه چې په اړه يې وارله مخه مالومات نه و رسنيز شوي، ترڅنگ يې له طالبانو سره د مذاکراتو روانه بريالۍ پروسه هم وځنډوله.

نوموړي دا کار په داسې غير مترقبه شکل وکړ چې نه يې خپل مذاکراتي تيم په اعتماد کې واخيست او نه يې هم د هغوی حيثيت ته وکتل، حال دا چې له لوړپوړو سياسي او نظامي کسانو څخه جوړ دا تيم يې نژدې يو کال د مذاکراتو د بريا په برخه کې خورا ستر محنت کړی و، مختلفو هيوادو ته يې مکرر سفرونه کړي و، له ډيرو جهتو سره يې تفاهم کړی و، له طالبانو سره يې ډير لايحلې موضوعات حل کړي، ترمپ نه د باندنيو چارو وزارت او نه يې هم د امريکا د نورو رسمي جهتونو نظر پوښتلی و، همدا لامل دی چې د مذاکراتو د ځنډ خبره تراوسه پورې د امريکا د هيڅ يوې رسمي ادارې لخوا نه ده ښورېدلې، بلکې يوازې د ترمپ همدا تويت دی وېس، د بهرنيو چارو وزير يې د ترمپ کونښن وکړ خو اوبه تر ورځ تيرې وې او خپله ترمپ هم لکه چا چې تېر ايستلی وي، وروستي حرکات او څرگندونې يې نارمل نه ښکاري او په تېر ايستونکو کې يې د ملي امنيت د سلاکار جان بولټن نوم هم راته چې پرون يې په هغه هم زړه يخ کړ او له کاره يې گوښه کړ، کيدای شي ترمپ ورته ويلي وي چې په ما خو دي په يوه

۲- دا هم ليري نه ده چې امريكايي لوري فكر كړي وي چې د توافقنامې په لاسليك سره به د كابل اداره و شرېري چې بيا به يې هرڅه له لاسه وتلي وي، ځكه مذاكراتو ته نږدې سرچينې وايي چې د توافقنامې په لاسليك سره به د بهرنيو ځواكونو رول بدلېده او فعاليت يې محدودېده، او دا هم حقيقت دی چې د كابل حكومت د همدې بهرنيو ځواكونو د نظامي رول له برکته د ژوند سا اخلي.

۳- د باخبره سرچينو د مالوماتو له مخې داسې ښكاري چې په توافقنامه كې ځای شوي مواد د ځينو كړيو خوښ نه وو، دغه ټكي د امريكا پر حكومت په كور دننه فشار زيات كړي و، د مذاكراتو مخالفينو او جنگ غوښتونكو جهتونو ورته ويل چې توافقنامه زموږ په گټه نه ده، د كابل ادارې هم خپل معلومات او نظريات امريكايي چارواكو ته داسې وړاندې كول چې د مذاكراتو جريان تاواني او خطرناك وښيي، يا ښايي دغې ادارې امريكايانو ته دا كاذب اميد ورکړي وي چې په زور جنگ گټلی شو خو چې تاسی لیر زور لا نور وکړی، نو ممکنه ده چې ترمپ او ملگرو دې دا قدم په دې خاطر اوچت کړی وي چې همغه جنگ غوښتونکو او د مذاكراتو مخالفو ته څه وخت ورکړي او بيا ور ته ووايي چې دا ده له مذاكراتو پرته هم هيڅ نه ترلاسه کيږي، هغه مذاكرات لا ښه و.

۴- مگر ترټولو قوې احتمال يې دا گڼل کيږي چې د امريكا ولسمشر ترمپ طالبانو ته امريكا ته د ورتگ بلنه ورکړې وه، خو طالبانو لکه څنگه چې پخپله اعلاميه کې ويلي، د هغه بلنه يې د توافقنامې ترلاسيك پوري په تعويق کې اچولې وه، دا ځكه چې افغاني دود داسې دی چې دښمن د دښمن کورته تر جوړې کولو مخکې نه ورځي، د طالبانو دغه دريځ ښايي، ترمپ ډير په غوصه کړی وي، ځكه امريكايي چارواکي تراوسه په نړۍ کې له داسې چا سره نه و مخ شوي، چې د امريكا دعوت دې رد يا وځنډوي، اصلاً امريكا له داسې غبرگون سره بيخي نا اشنا وه، نو ځكه يې په ځواب کې د بل عکس العمل پرځای د څه وخت لپاره مذاكرات وځنډول، ترڅو

د دوی په فکر، طالبان په دې سره تنبيه او تر فشار لاندې راولي.

وروسته به څه کيږي؟

له شک پرته چې جگړه يو ستر ناورين دی، ترهرچا زيات متضرر او قرباني يې هم افغان ولس دی، له همدې ځايه وه چې ترمذاكراتو پورې د افغان ولس ډېرې هيلې تړلې وې، ترڅو يې كور له اشغال او جنگ جگړو خلاص او يوه سوله ايزه فضا رامنځ ته شي.

متاسفانه چې د ترمپ دغه ناڅاپي او ناسنجيده كار زموږ هيوادوال ترډېره حده ناهيلي كړل، تر دې بدتره بيا دا چې د كابل ادارې چارواكو يې استقبال وكړ، سره له دې چې د طالبانو د اعلاميې په وينا، (د توافقنامې تر لاسليك او اعلان وروسته د رواني سپتمبر مياشتي ۲۳م نېټه د بين الافغاني مذاكراتو د ناستې لومړۍ ورځ ټاكلې شوې وه)، د دې باوجود، بيا هم د كابل ادارې له لوري د مذاكراتو لغوه كيدو ته د هغوی خوښي څرگندول؛ ثابتوي چې دغه جنگ غوښتونكي چارواکي هيڅکله په افغانستان کې د بهرني اشغال او جگړې پر ختمولو خوښ نه دي.

په داسي حال کې چې په دنيا کې ښايی هيڅ باشعوره سړی بې موجه تر امن جگړه غوره ونه بولي، هغه کار چې د كابل حكومت چارواكو وكړ دا نو د ولس په زخمونو د مالگې دوړولو مترادف عمل و.

په هر صورت د خبرو د بيا پيليدو او د افغانستان غميزه د خبرو له لارې پای ته رسولو باندې اوس نژدې ټوله نړۍ متفق ده، حتی امريكا کې هم د ا نظر اکثريت دی او هم حاکم دی او دا هم يقيني ده چې امريكا خو هسي. هم وزي خو د دې توافقنامې د لاسليك په صورت کي بې هم د وتلو خوندي لاره پيدا کړې وای او هم به يې څه ناڅه حيثيت پکي خوندي شوی وای چې دا دواړه د جنگ له لاري نشي پيدا کولای. نو د تل لپاره د مذاكراتو دروازه بندول د هيڅ چا نه پخیر تصاميرې، او نه داسې څه شواهد شته چې دا ځنډ دې تلپاتی و اوسي.

طالبانو ته وویل شول چې تاسو حوصله وکړئ، له جدي عکس العمله ځان وساتئ چې خبره بیرته موږ راجوړوو، هغوی حتی دا هم ویلي و چې موږ امریکا ته په لاره یو او تر اوسه مو لا د ورستیو ناستو د جریان راپور هم له مشرتابه سره نه دی شریک کړی.

له دې نه ښکاري چې د مذاکراتو لړۍ بیرته پیلیدونکې ده، ښايي بیرته همغه توافقنامه په همغه شکل او یا له څه زیاتونو او کمونو سره بیرته د لاسلیک میز ته برابره شي، ترڅو اشغال پای ته ورسېږي، ورپسې بین الافغاني تفاهم پیل شي، ځکه چې د افغانستان روان کړکېچ له دې پرته بل معقول حل نه لري.

زیاتره شنونکي په دې باور دي چې د مذاکراتو د ځنډیدو په تس کي ممکن د امریکا د ملی امنیت دسلاکار جان بولټن په شان، هم په کابل او هم په امریکا کي ډیری جنگ غواړي سټي د قدرت له گدی را پرېوزي.

پای.....!

نعمت میوند

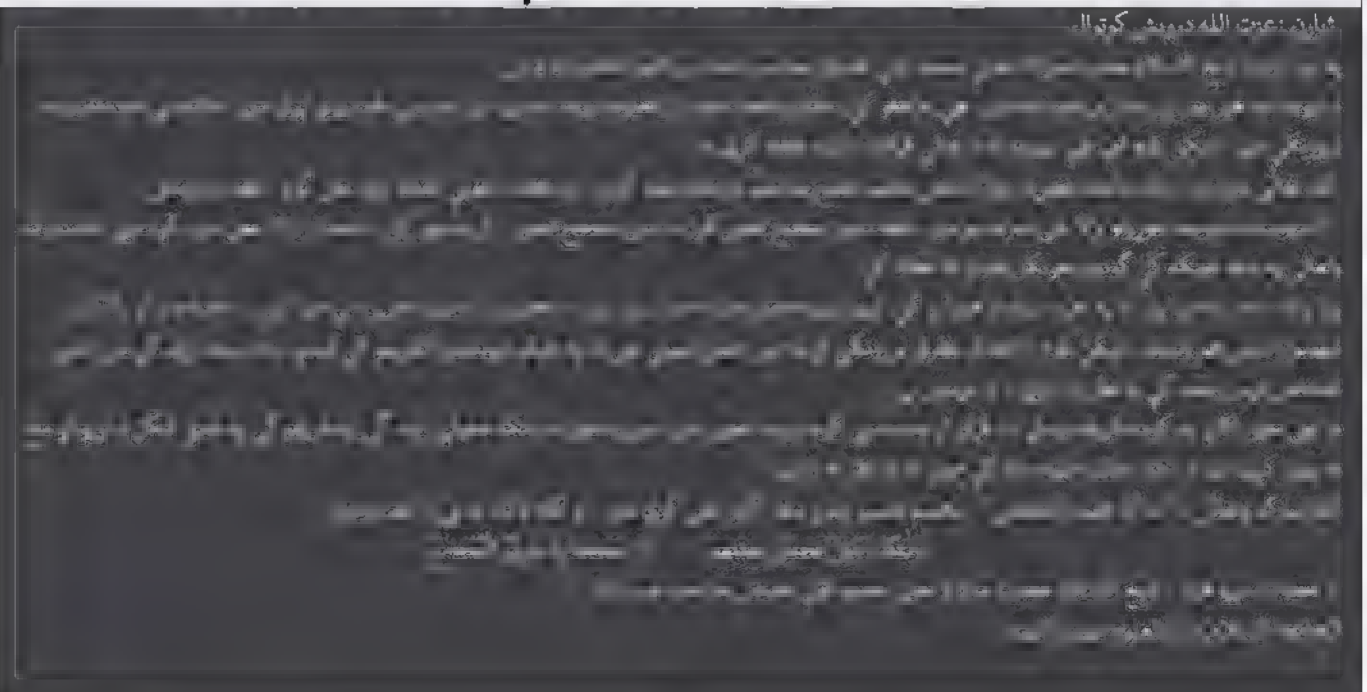
څرنگه چې روانه جگړه افغانستان ته دروند زیان اړوي، همدارنگه یې امریکا هم له تاوانه خوندي نه ده، په دې تېرو اتلسو کالو کې چې امریکا څومره ځاني، مالي او د حیثیت د را لوږدو زیان، پرته له څه ملموسې لاس ته راوړنې گاللې؛ عیان لره د بیان اړتیا نشته، او آینده کې هم د امریکا لپاره د همدې تاوان د زیاتیدو امکان ډېر او د کمیدو دا یې له نشت سره برابر دی او دا هم واضح ده چې په جنگ یې نشي گټلای. ځکه چې د طالبانو په اعلامیه کې واضح راغلي چې دوی به تر اخیرې بریا پوري خپل روان جهاد جاري ساتي او په وینا یې پر خپلي بریا یې سل سلنه باور هم دی.

د طالبانو په وینا، د مذاکراتو متوقف کول به تر هر چا ډیر تاوان په خپله امریکا ته ورسوي، (اعتبار به یې زیانمن، د سولې ضد دریځ به یې نور هم نری ته ښکاره، د سر او مال زیان به یې زیات او په سیاسي تعامل کې به یې کردار متزلزل معرفي کړي).

دویمه خبره دا چې یوې کره سرچینې راته وویل چې د امریکایي پلاوي مشران اوس هم د طالبانو سره په مستقیم تماس کې دي، تر دې چې د سرچینې په وینا د ترمپ تر اعلان څو شیبې وروسته د امریکایي پلاوي د مسئولینو له خوا

دارالعلوم دیوبند د نړیوال قیادت مرتبې ته څنگه ورسید ؟

بسم الله الرحمن الرحيم

جلال الدين حقاني

د منبر او سنگر امام او د پېړۍ مجدد رهبر

عبدالرحيم (ثاقب)

ليکوال اوسياسي سونکي

فکري او مبارزاتي مشخصاتو په اړه له درنو لوستونکو سره بحث و لرو.

د جهادي نهضت نوښتگر سرخېل:

مولوي جلال الدين حقاني رحمه الله له هغو کم ساريو شخصيتونو څخه دی چې د اسلامي امت د تخدير شوي نسل د جهادي روحيې په راويښولو، پاللو او بيا هغوی د خدای په لاره کې جهاد ته چمتو کولو کې يې ځانگړی مهارت درلود.

دغه ډول شخصيتونه د خپلو جهادي مواهبو او ابتکاراتو له امله په امت کې ځانگړی مقام او ارزښت لري، ځکه هغوی د اسلامي ټولنې هغه اتلان دي چې د خپلو جهادي کارنامو او فعاليتونو له وجې ټولو مسلمانانو ته د وياړ لامل گرځېدلي دي.

دغه ډول شخصيتونو له خير القرونه نيولې تر اوسه پورې د تاريخ په بېلابېلو مراحلو کې وجود لرلی او په خپلو تاريخي کارنامو سره يې په خاصو تاريخي پړاوونو کې، اسلام او مسلمانانو ته نه هېرېدونکي خدمتونه کړي دي.

مثلا مجتهدينو کرامو د علم، فقاها، استنباط او استخراج په مسائلو کې فعال اجتهادي رول لرلی دی.

مفسرينو د قران کریم د تفسير په مجال کې جهد کړی او مسلمانانو ته يې د کتاب الله په تفهيم او تفسير کې د قدر وړ خدمتونه کړي، محدثينو کرامو د رسول اکرم صلی الله عليه وسلم د احاديثو په ترتيب، تخريج او د هغوی لپاره د علمي قواعدو په ايجادولو کې زيار کړی چې له امله يې موږ د اصلي او موضوعي حديث او همدا راز صحيح او ضعيف حديث تر منځ توپير کولی شو.

افغانستان د تاريخي شخصيتونو ټاټوبی دی. دلته د تاريخ په هر مقطع کې يوشخصيت سر را پورته کړی، اتلولي کارنامې يې تر سره کړې او د هغو په وسيله يې په تاريخ کې خپل مقام تر لاسه کړی.

د افغانستان تاريخ د علمي، ادبي، او جهادي اتلانو په کارنامو ډک دی.

د افغاني شخصيتونو او اتلانو لړۍ له اوسني افغانستان، او پروني خراسانه زرگونه کلونه وړاندې له لرغوني آريانا څخه پيل شوې او تر اوسه دوام لري.

که د اسلام د مقدس له ظهوره را په دې خوا د دين په خپراوي کې د افغان علمي او جهادي اتلانو کارنامو ته وکتل شي له شکه پرته چې ډير دروند وزن لري.

افغانستان ته د اسلام د مبارک دين له را رسيدو سره سم دلته د اسلامي اتلانو او علمي شخصيتونو لړۍ له جليل القدر صحابي حضرت سفينه مولى رسول الله صلى الله عليه وسلم څخه شروع، تر امام الشام في الحديث مکحول شامي، ابوداود السجستاني، ابن حبان البستي، سلطان محمود غزنوي، شهاب الدين غوري، احمد شاه ابدالی پورې رسيدلې ده.

الحاج مولوي جلال الدين حقاني (رحمه الله د افغاني اتلانو د سلسلې وروستی کړی ده چې په خپلو تاريخي، علمي او جهادي کارنامو سره يې د افغاني تاريخ په زړه کې خاص ځای نيولی دی.

نن ورځ د دې تاريخي شخصيت د وفات لومړی تلين دی مونږ غواړو په دې مناسبت د ستر حقاني (د جهادي، علمي،

همدا راز نحوي او صرفي علماوو، اهل بلاغت او ادب، د طب، اقتصاد او سياست فاضلانو په خپل عصر- او ځای کې فعالیت کړی او انسانیت ته یې ګټې رسولي.

په یوه تاریخي مقطع کې یو تاریخ ساز شخصیت:

مرحوم جلال الدین حقاني د تاریخ په یوه خاص مقطع کې د اسلامي اُمت د اتلانو او مشاهیرو له جملې څخه د جهاد، مبارزې او دعوت په مجال کې تبارز کړی او په هغه کې یې د خپل اخلاص او فداکارۍ په مټ د ارتقاء مدارج طی کړي. هغه سره له دې چې یو جید عالم، ماهر سیاست پوه او ښه مبلغ و، خو د تخصص ساحه یې جهاد او له یرغلګرو سره د مقابلې محاذ و. دا خپله د حقاني صاحب د خولې خبره ده چې ((کوم لذت

ما په جهادي جبهو او له

یرغلګرو سره د مقاومت په

سنگرونو کې احساس کړی، د

بیت الله شریف په طواف کې

مې نه دی احساس کړی.

نوموړی یوازینی جهادي

مشر دی چې تر بل هر چا یې

د خپلې کورنۍ ډیر غړي زامن،

وروڼه، ورېرونه، خورونه او

نور نږدې خپلوان د خدای په

لاره کې نډارانه کړي. داسې

مشر چې نه یې له بیت المال د

عیش وعشرت په جوړولو کې استفاده کړې او نه یې هم جهادي

امتيازات تر خپلو شخصي مصالحو قربان کړي دي.

د شخصیت روزلو فکري مکتب:

که د حقاني صاحب شخصیت لږ په غور و ارزول شي، دا

ترې فهمېږي چې «حقاني» یوازې د شخص نوم نه، بلکې د

داسې یوې جهادي مدرسې او فکري مکتب نوم دی چې د جهاد،

مبارزې او دعوت پلویانو ور څخه پخوا هم د یرغلګرو خلاف د

جهاد او مبارزې الهام اخیستی او اوس یې هم ترې اخلي.

(حقاني (د جهاد او سربښدنې د قافلې هغه زیرک ساریان

دی چې هم یې د دې ستونزمنې لارې سترې لارویان له انحرافه ژغورلي او هم یې خپل منزل مقصود ته رسولي.

(حقاني (د جهادي حقانیت ریښتینی مظهر، د مقاومت

اسطوره، د صبر، استقامت او ثبات یې ساري نمونه ده.

مولوي جلال الدین حقاني د خپلو جهادي تاریخي کارنامو له

مخې د اسلامي اُمت تر وروستیو جهادي اکابرو سلطان صلاح

الدین ایوبی او سلطان نورالدین زنګي را ورسته هغه جهادي قائد

دی چې د جهادي فعالیتونو اغیز یې د افغانستان له جغرافیې بهر

نورې اسلامي نړۍ ته هم رسېدلې دی.

د معاصر پیر جهادي مجدد:

په معاصر جهادي پیر

کې له شکه پرته چې (حقاني

صاحب جهادي مجدد ګڼل

کيږي، ځکه که د اسلامي اُمت

پخوانیو جهادي اکابرو د

جهادي فتوحاتو په وسیله

سیمې او هېوادونه فتح کړي،

خو حقاني صاحب د معاصر دور

د شروطو او امکاناتو مطابق

جهادي تکتیکونه او له

یرغلګرو کافرانو سره د

مقاومت داسې حکیمانه

اسلوب ایجاد کړی چې هر چا عملي کړی، هغوی خپل هدف ته

رسېدلي او موفقیت یې په برخه شوی دی.

د درې ګونو جهادي مرحلو د بریالیتوب امتیاز:

حقاني صاحب یوازینی جهادي شخصیت دی چې په خپل

جهادي ژوند کې یې د الحادي افکارو پر خلاف د مبارزې مرحله،

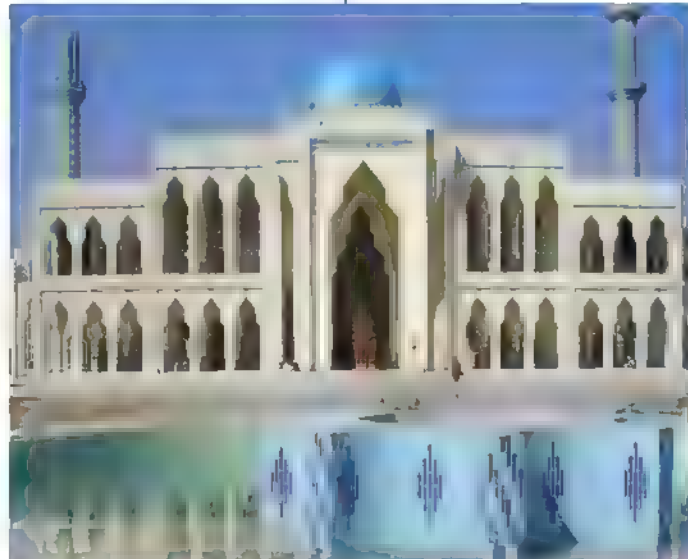
د شوروي اشغالګرو پر خلاف د وسله وال جهاد مرحله او د هغه په

تعقیب د صلیبي متجاوزینو پر خلاف د جهادي مقاومت مرحله

درې واړه په بریالیتوب طی کړې دي. زه غواړم دلته په ډېر

مختصر- ډول سره د حقاني صاحب د جهادي ژوند ځینې اهم

مشخصات له درنو لوستونکو سره شریک کړم:

تقوى او پرهيزگاري:

تقوى د حقاني صاحب د ژوند بې تكلفه مشخصه وه، ريكارانه تصنعى تقوى نه، بلكې هغه عملي تقوى چې د ده د ژوند ټول اړخونه، جهاد، سياست، معاملات او هر څه يې احتواء كړي وو. ځينې خلك تقوى يوازې په عباداتو كې محدود وي او متقي هم هغه بولي چې په لمانځه او روژه كې كې د زوايدو خاص اهمتمام كوي او د ژوند په نورو مجالاتو كې يې د تقوى آثار نه ليدل كيږي، خو د حقاني صاحب د تقوى بل شان و او هغه دا چې نوموړي پر خپل ځان د تقوى مفهوم په كلي ډول عملي كړى دى. همدا وجه ده چې په ټولو جهادي چارو كې يې د الله معاونت مل و، ځكه الله تعالى له خپلو نيكو بنده گانو سره په تأكيد دا

وعده كوي چې: **إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ** (النحل ۱۲۸)

ثبات او استقامت:

پر خپلو مواقفو ثابت او مستقيم پاتي كېدل د حقاني صاحب د ژوند بله اهمه مشخصه ده. حقاني صاحب چې له كومې ورځې د ملحدينو او بيا يرغلگرو خلاف جهاد پيل كړى تر پايه پورې پر هغه

موقف ثابت پاتي شو، نه يې د دښمن زور او وحشت په موقف كې تغير راوستى، او نه هم د هغوى تطميعوونكو مادياتو متزلزل كړ. پر خپل شرعي موقف ثابت پاتي كېدل د الله تعالى د مقبولو بندگانو خصوصيت او الله تعالى يې په قرآن كريم كې داسې تذكر كړى دى: **يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ** ۲۷ سورة ابراهيم.

سربښندنه او فداكارى:

سربښندنه او فداكارى له هر مجاهد سره لازمي وي خو حقاني صاحب ورکې ځانگړې تخصص درلود. تخصص په دې

معنا چې هم يې خپل ځان سربښندنې ته وړاندې كړى، هم اولادونه، هم وروڼه هم ورېرونه، هم خوربڼه او هم ټوله كورنۍ. د حاجي ابراهيم حقاني (له قوله چې د حقاني كورنۍ د ټولو شهيدانو شمېر تقريبا ۷۰ (تو ته رسيږي، په دې كې د حقاني صاحب له ورور او څلورو زامنو نيولې د كورنۍ تر نورو نېردي غږيو او خپلوانو پورې... همداسې يې د كورنۍ د اسيرانو او زخميانو تعداد.

شجاعت او شهامت:

جهاد په اصل كې د شهامت او شجاعت مدرسه ده، خو حقاني صاحب په دې مدرسه كې په ممتاز ډول امتحان وركړى. سره له دې چې د پخواني جهاد له وخته تر اوسه پورې

حقاني صاحب خپله او د هغه وروڼه او زامن په مكرر ډول د دښمن تر مرگونو تهديدونو لاندې او ډېر يې شهيدان هم شول، خو دوى د خپل ځانگړي شجاعت او غيرت له مخې لا هم د يرغلگرو په مقابل كې د مقاومت لومړى صف نيولى او هيڅ كله د دښمن تهديدونو ته نه

دى تسليم شوى.

كه د جهاد په تور دا امريكايانو لخوا د مطلوبينو تور لېست وكتل شي، نو هلته به ښايي له حقاني كورنۍ پرته بل هيڅوك داسې پيدا نه شي چې له پلاره نيولې تر زامنو، وروڼو، ورېرونو، خوريڼو او ټولې كورنۍ پورې امريكايانو ته مطلوب دي او د هر يوه پر سر په ميليونونو ډالره جايزې ټاكل شوې دي.

داهم د يوه واقعي مجاهد اختصاصي صفت دى چې وجود يې كفارو ته د زغملو وړ نه وي. الله تعالى په دې اړه فرمايي: **وَلَا يَطْؤُونَ مَوْطِنًا يَغِيظُ الْكَفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نِيْلًا إِلَّا أَكْتُبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ** (التوبة ۱۲۰).

څو بهدي شخصيت:

جامعيت د حقاني صاحب بله هغه مشخصه ده چې د نوموړي شخصيت ته يې تڪامل وربښلی. حقاني صاحب لکه څومره چې په پوځي او حربي تكتيكونو کې ماهر و، همدغومره د سياست او ادارې له هنرونو سره بلد و. لکه څومره چې يوه پوځ سياست مدار و، په هغومره اندازه د شرعي علومو جيد او متبحر عالم و. لکه څومره چې د سياست او حکومت سپړی و، په هغه اندازه د ټولنيزو مناسباتو، جرگو او مرکو په نبض پوه و. لهذا په علمي، سياسي، نظامي او اجتماعي چارو کې د حقاني صاحب په څير د څو بعديز شخصيت شتون موږ تر اوسه د افغانستان څه چې د سيمې په سطحه اسلامي چارواکو کې نه دی لرلی.

پر ماحول مسلط مربي:

د اسلامي نهضتونو د تباهي او بربادۍ يو ستر لامل دا دی چې د نهضت پلويان د نهضت د مؤسسينو له مسيره منحرف شي. دا انحراف کله د هغوی په فکري ليدلوري کې رامنځ ته شي او کله هم د زور او فشار له وجې او کله هم د مادي تطميعاتو له امله.

همدا اوس موږ د امريکايانو ترڅنگ ډېر داسې کسان وينو چې روزنه او پالنه يې په يوه مکمل جهادي ماحول کې شوې، له اسلامي مدارسو او جامعاتو فارغان شوي، د اسلامي نهضت د برياليتوب په لاره کې يې ډېرې قرباني ورکړي، مگر له بده مرغه هغوی اوس عملا په داسې نظام کې ولاړ دي چې د دوی له اصلي نشأت او فکر سره ۱۸۰ درجې اختلاف لري.

هو! هغوی اوس له خپل اصلي مسيره په انحراف کې د سلمي غوښل تر څنگ لاندې ولاړ دي او عملي کړه وړه يې د دښمن د مصالحو په گټه دي.

د دې وجه دا ده چې د يادو اشخاصو اصلي مربيين (روزونکي) په خپل ماحول مسلط نه وو چې تر لاس لاندې کسان يې په خپلې حکيمانه روزنې سره د ننيو مخاطرو له خطر وېرولي او سالم تربيه کړي وې.

حقاني صاحب د خپلو ټولو جهادي مصروفيتونو تر څنگ دې مهم ټکي ته له پيله متوجه او خپل ماحول، خپلې کورنۍ او خپلو تر لاس لاندې کسانو ته يې داسې روزنه ورکړې چې په هر ډول شرايطو کې له خپل جهادي مسيره د يوې ذرې په اندازه انحراف هم نه مني او په پوره ثبات او استقامت سره د ده مسير تعقيبوي.

لهذا موږ وينو چې همدا د فتنو او آفتونو په عصر کې د حقاني صاحب په ټوله کورنۍ او ملگرو کې داسې شخص نه تر سترگو کيږي چې هغه دې د خپل جهادي مقتدا او فکري لارښود له لارې منحرف وي، بلکې د ټولې کورنۍ غړي او ملگري يې هر يو په تقوی، ثبات، سربښندنې، شجاعت، شهامت، غيرت او اخلاص کې له يوه او بل سره په سيالۍ کې د خپل صالح مربي پر پله روان دي، و الحمد لله علی ذلك.

ذلک فضل الله یوتیه من یشاء..

این سعادت به زور بازو نیست

تا نه بخشد خدای بخشنده

سپتمبر شعارهایی

که دروغ ثابت شدند

مسلم بغلانی

فلهذا، از شواهد و روایات چنین معلوم می‌شود که استمرار و تداوم جنگ از سوی گروه‌های پیکارجو و جنگجو در افغانستان بدون داشتن یک دیدگاه کلان سیاسی، امریک را در رسیدن به اهداف استراتژیک‌اش یک گام به سوی موفقیت سوق می‌دهد. زیرا تشدید نا امنی‌ها، ازدیاد رویدادهای انتحاری و انفجارهای سنگین... بطور خودکار موجودیت نظامیان امریکائی و غربیان را درین سرزمین توجیه می‌کند. و امریکائیان از طریق رسانه‌ها طوری اذعان می‌کنند که گویا پس از خروج جامعه جهانی و ناتو از افغانستان، سال ۱۹۸۹م، دوباره در افغانستان تکرار خواهد شد و این کشور در آتش یک جنگ داخلی خواهد سوخت.

ولی پرسش اساسی اینجاست که پس از هجده سال حضور نظامی و ملکی بیشتر از ۴۰ کشور خارجی (هم‌پیمانان) در افغانستان که دارای نیروی نظامی مجهز آراسته با تاکتیک‌های استخباراتی و جنگی هستند، کجا افغانستان را به پاریس و لندن مبدل کردند که ما از عدم حضور آنها هراسان باشیم؟! کدام آبادی و پیشرفت واقعی اتفاق افتاده که از دست دادن آن مایه تشویش و نگرانی برای ما باشد؟! از ۱۸ سال بدینسو، مردم مسلمان افغانستان همه روزه در سوگ و ماتم جگر گوشه‌های شان قرار می‌گیرند که با تاسف فردای آن روز خبر مرگ عزیزان دیگر خود را دریافت می‌کنند!!!

مهمتر از همه اینست که هجده سال قبل، امریکا با شعارهای امیدوار کننده ولی در اصل کاذب وارد سرزمین

پس از حملات ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱م بر امریکا، این کشور فرصت این را دریافت نمود تا زیر نام مبارزه با تروریسم جهانی بالای گروه القاعده گروهی که متهم به حمله بر مرکز تجارت جهانی شده بود - به افغانستان یورش بیاورد و این کشور را تحت خیز برای رسیدن به اهداف استراتژیکش قرار دهد.

ظاهراً هدف حمله بر افغانستان، ریشه‌کن نمودن افراطیت (تروریسم)، تأمین نظم و ثبات جهانی، برقراری صلح برای شهروندان امریکائی و ترویج لیبرالیزم و دموکراسی تعریف می‌شد. اما در واقع، حمله بر گروه القاعده و تصرف نمودن گل خاک افغانستان محض بمنظور از بین بردن تروریسم خلاصه نمی‌گردید، زیرا نسبت به هر ارزش دیگر داشتن سیطره بر جغرافیة اروآسیا برای امریکا مهم‌تر تلقی می‌شد.

به نقل از زیگنو برژینسکی، ستراتیژیست و مشاور امنیت ملی جیمی کارتر، "هر قدرتی که بر اروآسیا نفوذ یابد، نقش تعیین کننده در غرب اروپا، شرق آسیا، شرق میانه و افریقا خواهد داشت." بناءً داشتن تسلط بالای این منطقه از جمله اهداف استراتژیک امریکا بوده، زیرا تقسیم قدرت در اروآسیا حتی بر نفوذ جهانی امریکا عمیقاً تأثیر می‌گذارد. از سوی دیگر، جورج فریدمن، آگاه امور استراتژیک، می‌گوید: "ایالات متحده یک هدف اساسی دارد و آن اینکه نمی‌گذارد در اروآسیا قدرت بزرگی عرض اندام کند که توان رقابتش را داشته باشد."

افغانستان گردید. طوری که از طریق رسانه‌ها برای ما گفته اذعان می‌گردید؛ دیگر جنگ بس است! ما برای افغان‌ها زندگی مترقی و پیشرفته به ارمغان می‌آوریم، بناء به وطن خویش برگردید! تروریزم را از بین می‌بریم و برای شما زندگی سالم تحت چتر امنیت و آرامش تأمین می‌کنیم!... به علاوه این، ده‌ها شعار دیگر سر داده میشد و خبرهای عودت دوباره مهاجرین از کشورهای منطقه نیز گرم شد.

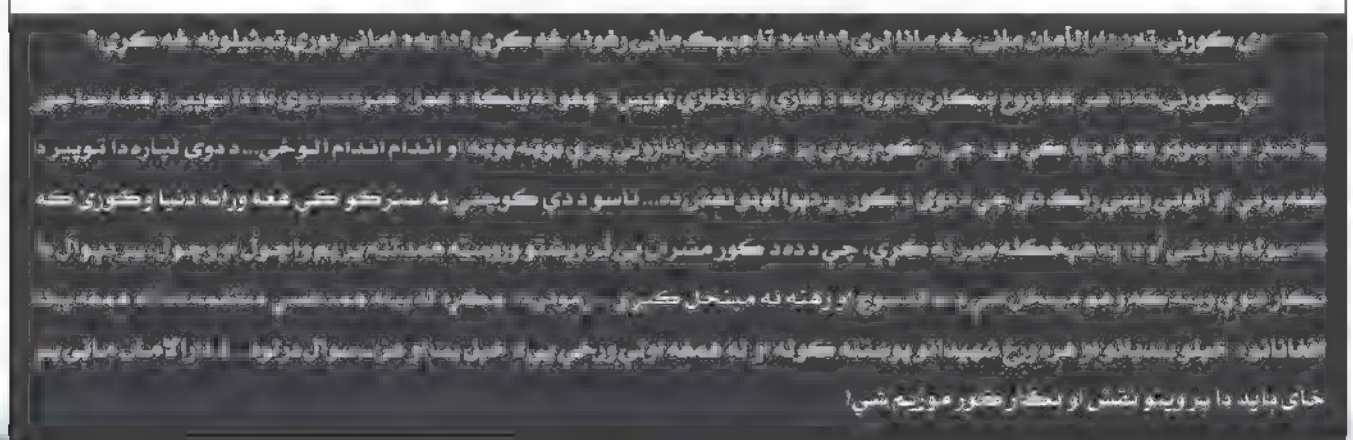
از آن زمان تا حال بیشتر از یک و نیم دهه (۱۸ سال) مدت زمانی که حتی ویران‌ترین حکومت جهان می‌توانست سر پای خویش ایستاده شود - می‌گذرد، ولی متأسفانه چرخ حرکت افغانستان بسوی مخالف روان است؛ فقر از ۲۰٪ به ۵۲٪ رشد

نموده است و در حال افزایش میباشد، بیش از ۴ میلیون افغان معتاد به مواد مخدر گردیده که ۱ میلیون آن را زنان تشکیل میدهد، بر اساس گزارش سیگار، همه روزه صدها تن از افراد ملکی و نظامی در افغانستان کشته می‌شوند، گراف فساد اخلاقی و تن فروشی روبه افزایش است و فساد اداری بطور شرم آوری بیداد می‌کند... و امثال این ده‌ها موارد افتضاح آمیز سیاسی، اقتصادی و اجتماعی دیگر.

پس جامعه جهانی و امریکا کدام آرمان‌ها و امیدهای ما را بر آورده ساخت؟ به کدام ترقی و پیشرفت که شعار می‌دادند، دست یافتیم؟!

مصلح م

دا پروینو نقش او نگار کور موزیم شی!

ترمپ څه وکړل د څه لپاره؟!

شفیق م

ترمپ له دې اعلان سره چې گواکي طالبانو په تېرو څلورو ورځو کې دومره زیان لیدلی چې په تېرو لسو کلونو کې یې نه و لیدلی، موږ ولیدل چې طالبانو په دوو ورځو کې د هېواد په شمال کې درې ولسوالۍ ونیولې. طالبان اوس له هغه حالته راوتلي چې د امرالله صالح او یا د ترمپ په لاپو او باتو دې را قابو کړای شي. په داسې صورت کې به انتخابات څه ډول ترسره کېږي چې طالبان کولای شي هممهاله څو ولایتونه په امنیتي لحاظ سخت تر تسخیر او گواښ لاندې راولي؟

دغسې انتخابات به څومره افغان ولس، نور نوماندان او نړیواله ټولنه قانع کړي؟ زموږ باور دا دی چې انتخابات که ترسره شي حاکم ټیم به په یوه لوی بحران کې وغورځوي. ځکه د انتخاباتو بحران را قابو کول به د اوسنۍ ادارې له توانه ډېر اوچت وي، بیا په نړیواله ټولنه مداخله کوي او بیا په خدای مه کړه څو سره یو نظام پر ولس تېل کېږي چې په قوي احتمال به غني پکې لومړی لوری نه وي.

په هرصورت طالبان اوس په پوځي او سیاسي میدان کې یو منل شوی قوت دی چې د امریکا او ترمپ په فشارونو او تویټ میت نشي متزلزل کیدای او نه هم دغنی او عبدالله دانتخاباتی کمپاینونو په جذابو کریکټو طالبان پیکه کیدای شي.

په داسې حال کې چې له قطر څخه امریکایي او طالب پلاوي د خبرو د بڼه پرمختګ او وروستي توافق څخه خبر ورکاوه د امریکا ولسمشر دونالد ترمپ پر خپل تویټر په لنډکي پیغام کې له طالبانو سره خبرې لغوه اعلان کړې.

ظاهراً ترمپ په کابل کې د یوه برید په غبرګون کې چې یو امریکایي سرتېری هم پکې وژل شوی و دغه اعلان وکړ، خو د نژدې یوه کال خبرو او له بېلا بېلو پړاوونو تېرېدلو وروسته دغه پلمه ډېره بې معنا وه. له ورايه ښکاري چې د پردې تر شا اصلي مساله بل څه ده. د طالبانو ځینې سرچینې وایي چې طالبانو کمپ ډېوېد ته له تګه ډډه وکړه ځکه دغه خبرې لغوه شوې

په هر صورت کابل د ترمپ په اعلان نا اعلان شوی جشن ونمانځه، ارگوالو له غني تر امرالله او صدیقي او نورو پورې ډېرې قلقلې وکړې، دوی فکر کوي چې ویې گټله، د سولې د خبرو له لغوه کېدو سره به یې انتخاباتو ته د نړیوالو پام را واورې او د پینځو نورو کلونو لپاره به د ارګ تخت او بخت بیا د دوی په قباله وي. ښایي داسې شي هم، خو څو ټکیو ته باید پام وکړو

لومړی په قوي امکان به د طالبانو او امریکا تر منځ د خبرو او جوړجاړي خبره بېرته را توده شي، د پردې تر شا چې اختلاف پر هر څه و دواړه لوري به یو بل ته لږ ور وښویږي

او مساله به را توده کړي.

دوهم اوسنی وضعې ته په پام د

امام ابو حنیفه رحمه الله ته پوښتنه وشوه چې دومره زیات علم مو څنګه ترلاسه کړ؟ هغه وویل: خلکو ته په علم ښودلو کې مې پخل نه دی کړی او نه مې د علم په وده کړه کې له چا مخ اړولی. عمدة القاری (۲/۳۱)

ورځپاڼو ددې ښار کې دا خبر له منځه تللی
"باور په چا په کار نه دی، باور له منځه تللی"

د نفس بندګي ده، بد هم ښه نومول کیږي
او شر ته خیر وایي ته وا شر له منځه تللی

د خیر خبرې کیږي خو تاثیر په ډېرو نکړي
څه زړونه کاڼه شوي څه اثر له منځه تللی

د بل عیبونه ښه ویني خو خپل ځان ته رانده وي
بس ځان ته ددې خلګو دی نظر له منځه تللی

د ظلم او وحشت طوفان خپل اوج ته رسیدلی
منګی ټوټې ټوټې دی شین ګودر له منځه تللی

فکري جګړه روانه ارتداد په ډېرېدو دی
د توري زلمی بچ دی غافل سر له منځه تللی

ای! دادی په دنیا کې د جهاد اعجاز ښکاره شو
ملنګ طالب فاتح دی، ښکیلاګر له منځه تللی

انس ته دمرګي ګواښونه مه کوه باګرامه!
ستا زور له منځه تللی دی ستا زر له منځه تللی

باګرام زندان

گلکڅونه

سُعر

یا الهي! قلب من را، خالی از اغیار کن!
گر جفا جو است چو منصورش بلند بر دار کن

عصر تحصیل و تمدن هست این دوران ما
ذهن و قلبم را ز علم و معرفت سرشار کن!

شخص دانشمند، استقلال فکری بایدم
ورنه جُهایِ زمان را، شهره ی بازار کن!

بی نیاز و لایزالۍ، خالقِ یکتای ما!
ملت مظلوم ما را بر جهان، بآدار کن!

دوستت دارم الهي! بندگی ات میکنم
گر به دوزخ می بری او را به من گلزار کن!

بی کس و هر دم شهیدم از سفرها خسته ام
یا الهي! بنده ات را صاحب دلدار کن!

بنده ی پُر از گناهت مغفرت دارد امید
خوش طبع مسکین را در زندگی اعمار کن!.

مرتضی خوش طبع ۱۳۹۸/۵/۲۵ ه.ش

مدرسه شهیده

شاعر مثال

هم طالب جان هم مدرسه شهیده
هم بی کتاب هم بی حجره شهیده
دیر ماشومان دی یکی وسوخل
هم بی دستار هم سپاره شهیده
خکه زیرگم ای خوږو ملگرو
زمونگ دکلی گل دسته شهیده
ورپسی شوو ټول دیوانه له غمه
خدایه زمونگ دزړه ټوټه شهیده
زه بی اوس کوم زخم ټکور کړم ربه
د گران وطن هره کوڅه شهیده
کړه بی بمبار راته وحشی کافرو
ده مدرسه مو مناره شهیده
د مثال گوټو کی قلب سلگی کړی
ده مثال هم شوه ترانه شهیده

دمینې دود

غزل: ثناء الله معصوم

دلته په پل دخاورو خلک امیدونه تري
دلته په ماتو خانگو خلک دي چې زړونه تري
دلته هر چاله هجره زخم په زرگي خوړلی
د بيلتانه له لاسه هر څوک د زړه وروڼه تري
دلته هر چا نزرانه کړی دی جانان د مينې
بيا يې په څر مزار جنډې او بيرغونه تري
دلته گودر کې نه منگی شته نه ټپې او قيصې
نجونې لگيا دي څو زمو ته ملابندونه تري
دلته د مينې دود ځوانانو دومره تود ساتلی
ځينې خو آن په خپل خواږه بدن بمونه تري
اوس د معصوم د زرگي زخم پوري نه خاندي څوک
اوس ټول لگيا دي د خپل مات زړه پرهرونه تري

مجاهده مشره

م عبدالحق حقاني

ای د تنگونو غیرتونو دنگ منار حقاني
په قربانیو دي ملت کړي افتخار حقاني
ای د اسلام د فاتحینو د کاروان اتله
رحلت دي وکړو زموږ له څنگه په تلوار حقاني
د مومنانو ستر قایده مجاهده مشره
لوړ دي شو پاتی د جهاد عظیم کردار حقاني
ستا دیانت او شجاعت ته صد سلام دی مشره
ای په اخلاص او په تقوی مین سالار حقاني
بهر تکلیفونه دي گاللي د اسلام په خاطر
څلور بجیان دي کړل قربان د حق په لار حقاني
هر یو غازي دي په غیرت او قربانی پوښلی
درس دي ورکړی دی هریو ته د ایشار حقاني
د وخت خالد وي حقاني جلال الدین مرحومه!
ستا ټول ژوندون و غلیمانو ته اخطار حقاني
خدای دي جنت کې ورته ستا کاوندیتوب نصیب کړي
دا عبدالحق درېسې بهر دی نا قرار حقاني

شعر اشاعت رښان

لري هي به سترگو کي خوږونه دي شريکه
چا د ملو هيلو تصويرونه دي شريکه
لري زړونه خکه وده نه کړي به دي کور کي
لري نړيوالو بي نمونه دي شريکه
نه بار مې ښو څکه دزړه وایم د ژوند حال مې
نمونه دي نمونه دي دښونه دي شريکه
دلته ځانونه دي جاموش چې ويري نه کړي
اوس هم دلته دي زړه قومونه دي شريکه
د زړه ډېره مې ځکه رڼا نه کوي جانانه
براته بري ستا هجره ښه گرځونه دي شريکه
زړه د زياتو په مېړه کي اتلوله
پاکو شهيدانو زيارونه دي شريکه
دغه دي چارونه دي د سترگي مې ډاډه مې
هم لکه چې چا بلندي ښو مې اشاعت
لري کي مې د مينې انځورونه دي شريکه

د کابل د فتحي برخوال

ملا نقيب الله ذاكر

ژوند ته کتنه

ليکوال: عاکف مهاجر

د پادخواب شانه کلي په يوه ديندوسته او جهادي کورنۍ کې دې فاني دنيا ته سترگې وغړولي.

زده کړې:

شهيد ذاكر تقبله الله لومړنۍ ديني زدکړې د کلي په جومات کې له ملا امام څخه وکړې او د منځنيو زده کړو لپاره يې دهجرت ديار پاکستان د پېښور ښار ته څيرمه کډه وکړه او په گڼو مدرسو کې يې زده کړې وکړې چې د هغو له جملې څخه يوه يې د کوهاټ نعمانيه مدرسه ده.

نوموړي شهيد د ديني زده کړو ترڅنگ عصري زده کړې هم کړې وې چې مکتب يې تر ۱۲ ټولگي پورې د پېښور په مجاهد ليسه کې ويلی وو او د دولسم صنف د فراغت شهادتنامه يې له همدغې ليسې ترلاسه کړې وه.

جهاد او مبارزه:

له افغانستان څخه د سرو لښکرو له وتلو وروسته چې کورنۍ جگړې پيل، يو وحشت او ظلم پاته نه شو چا په پاتېکونو له خلکو ناموسونه کښته کول، چا هلکان ودول، چا رقص مرده کولو، چا له ښځو سينې پرې کولې، چا بيا د زنانه وو د هغه حال تدارې کولې چې ماشوم يې پيدا کېږي او چا خلک د خپل قدرت لپاره په ډول گول نومونو وژلو.

چا تاريخ جوړ او چا تاريخ خرڅ کړ

په تيره لنډه څلويښت کلنه دوره کې په افغانستان ډول ډول واکمنۍ راغلې او تيرې شولې خو چا تاريخ جوړ او چا تاريخ خرڅ کړل.

په دغه موده کې يو شمير ځوانانو خپله ټوله شتمني او خوږ ژوند د الله په لار کې قربان کړل تاريخ يې جوړ خو ځينو نورو بيا يو وار له روسانو سره د خپلو خلکو د وژلو لپاره د څو پيسو په خاطر ځان وقف کړ او بيا يې اوس د امريکايانو لپاره خپل ناموسونه ليلام، خپل عزت يې وپلورل او د ډالرو لپاره يې اشغال ته جواز ورکړ خپل ازادي غوښتونکي ملت باندې يې ډول ډول نومونه کيښودل هغوی خپل ځان او ټوله کورنۍ د تاريخ پانو کې په ډير بد نوم ثبت کړل.

هوکې ملا نقيب الله ذاكر هم د هغو زليو له جملې څخه وو چې ځان يې قربان او د دنيا له ټولو رنگينو سره يې خدای پاماني وکړه خو تاريخ يې جوړ کړ.

د کابل د فتحي برخوال شهيد ملا نقيب الله ذاكر:

شهيد ملا نقيب الله ذاكر د شهيد صوفي عزيز الله خوي په قوم مومند شاوخوا ۴۸ کاله پخوا د لوگر ولايت د مرکز اړوند

کابل يې په ويرانه بدل او ټنار يې په وينو ولړلو، خلک يې په کليو کې هم په امن پرې نه ښودل او د روسانو پر وخت يې خلک شکر ويستلو ته مجبور کړل خو په همدغه وخت کې يو سپين او سپيڅلی لښکر د مدرسو د گالايو او پاکو طالبانو کاروان د مرحوم اميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد په مشرۍ خدای جل جلاله راپيدا کړ، چې دغه هر څه ته يې د پای ټکی کيښود او خلکو ته يې د جهاد ثمره وښوده يو اسلامي، شرعي او بې نمونې نظام يې پلي کړ چې د خلکو هر څه پکې په امن او خلکو د ارام ژوند ساه اخيستله.

د همدغه کاروان
ملگری د نعيانيه مدرسې
طالب شهيد ملا نقيب
الله ډاکر هم وو.

شهيد ډاکر هغه
مهال له دغه سپيڅلي
کاروان سره يوځای شو
چې تازه د دغه چمن
غوتۍ په هيواد کې
وغوړيدلې او پيل يې له
کندهار څخه وشو چې
آن تر کابل پکې د هيواد
تر ۹۵ فيصده خاورې يې
وړمې ورسيدلې او

خلک يې پر خوشبويي مزین او خوشبوداره شول.

دا چې ليکنه اوږده نشي او لوستونکي خسته نه کړي له نورو کيسو تيريم کاغذ رالټنوم او توري رانغاړم.

شهيد ډاکر تقبله الله د پکتيا په لوړو څوکو د ننگرهار په علم او ادب پوښلې خاوره د لوگر په جهادي ځمکه او د هيواد په گوټ گوټ کې خپله جهادي تنده خړوبه کړه.

شهيد ډاکر تقبله الله له سيد کرم بيا تر ازري، سپينې شگې او بيرته تر ازري بيا تر حصارک او له همدې لارې له اتل او نوميالي شهيد ملا امين الله بورجان سره د کابل تر سروبي بيا تر ننگرهار او بيرته تر سروبي پورې ملگرتيا وکړه، چې ملا بورجان تقبله الله بيا په تنگي کې له فاني نړۍ سره مخه ټبه او د اجل داعي ته يې لبيک و وايه خو شهيد ډاکر تقبله الله دغه کاروان سره آن تر ارگ تخار، پاميانو او ځينو نورو سيمو پورې منزل وکړ.

د شهيد ډاکر تقبله الله ورور مولوي عتيق الله عزيزي

وايي کابل فتحه شو
دلې دلې طالبان يو خوا
بل خوا گرزیدل څوک
ارگ ته روان وو چا د
پخواني کمونيست
ډاکټر نجيب د جسد د
سيل لپاره بيا اريانا
چوک ته ځان رسولو،
څوک بيا نورو لوريو ته
روان وو خو مونږ د
ارگ په لوري رهي
شولو.

هغه وايي د ارگ
له دروازې ننوتلو د

گلخاني ماڼۍ سره چې گورو ملا نقيب ډاکر له څو تنو نورو ملگرو سره ولاړ دی چې ور نږدې شولو گورو د طالبانو يو مشر چې وروسته د کورنيو چارو وزير هم وو ملا عبدالرزاق هم په ځمکه ناست دی.

عزيزي صيب وايي مونږ سترې مشې او روغبړ وکړ چې ناستو ملگرو او ملا عبدالرزاق ته مو د کابل د فتحې مبارکي

وړاندې يې په همدغه ټوپک د خدای په نصرت متکي ډاکړ
مقابلې شروع کړه چې په همدې توگه اتلس کاله د سپر طاقت په
وړاندې په ميرانه وجنگيده او غاښ ماتوونکي گوزارونه يې
ورکړل.

شهيد ملا نقيب الله ذاكر تقبله الله د تير امارت په دوران كې د كورنيو چارو دوزير، ملا عبدالرزاق اخوند خاص مالي، د ترانسپورت مسول او مختلف جهادي خدمتونه ترسره كړي دي، او په اوسني دوران كې بيا د لوگر ولايت د استخباراتو د مرستيال، د ولايتي كميسيون د غړي، د مركز د كميسيون د غړي په توگه يې د خپلې ډلگي د سرپرستي تر څنگ گڼ مسؤليتونه ترسره كړي دي.

عزیزې صیب د شهید ذاکر له قوله وایي چې ډیرې مرمۍ راتلې په گردونو کې پټ شوم خو د خدای جل جلاله په نصرت له سیمې تیر شوم او ملگرو ته ورسیدم چې هلته د مرمیو د کښته کولو توان هم چاسره نه وو خو مرمۍ مې هم کښته کړلې.

شهادت: شهید ملا نقیب ذاکر د ۱۴۴۰ هـ ق کال د ذوالحجې میاشتې په ۱۱ نیټه چې د ۱۳۹۸ هـ ش د اسد د میاشتې له ۲۲ او د ۲۰۱۹ ع م کال د اگست میاشتې له ۱۳ مې نیټې سره سمون خوري د لوگر مرکز اړوند دوشنبې سیمه کې د لوی اختر په دوهمه ورځ په یوه مخامخ جگړه کې وروسته له هغه د شهادت جام نوش کړ چې د غرب د مردورانو یو ټانګ یې و ویشتلو او دوهم دی ټپي کړ چې وروسته یې روغتون ته پر لاره ساه ورکړه او د اجل داعی ته یې لیبک و وایه.

د طالبانو اسلامي تحریک په افغانستان څو کاله حکومت وکړ چې وروسته په ۲۰۰۱ کال د ستمبر میاشتې په یوولسم امریکا کې ستر بریدونه وشول له هغه وروسته امریکا پر افغانستان برید وکړ د طالبانو نظام یې نسکور خو دغه لښکر یې مات نه بلکې یو واقعي تکتیکي شاتګ ته اړ کړ چې څه وخت وروسته بیرته منظم او دا دی اتلس کاله یې د ټولې کفرې نړۍ په وړاندې په میراني سره مبارزه وکړه.

روح دې يې بناد او ياد دې تل تر تله وي.

گیتہ، ستمبر ۱۳۹۸ھ، محرم الحرام ۱۴۴۱ھ، ص ۲۰

خبرک

د حديثو ښي

له يو بل مالياره ښي برخي شو!

ليکوال: مولوي عطاءالله مبارز

بخاري شريف، څه برخه ترمذي شريف، ابو داود شريف مڪمل، ابن ماجه، نسايي، موطائين، طحاوي شريف، مشكاة شريف، يو جلد جلالين شريف او بيضاوي شريف ښي د خپل والد حضرت شيخ صاحب څخه ويلي و.

په كال [۱۴۰۹] هـ ق كې ښي په جامعه محمديه چرات كې لويه دوره وكړه او په يوه عظيم الشانه جلسه كې د سترو علماو كرامو په لاس، چې په رأس كې ښي د (حركت انقلاب اسلامي افغانستان) گوند مشر مولوي محمد نبي محمدي رحمه الله و، د د ستار فضيلت تاج ورپه سر كړاى شو.

تدريس او علمي بوختياوې:

له فراغت وروسته تر [۱۴۲۷] هـ ق پورې ښي په جامعه اسلاميه محمد يه چرات كې د تدريس چاري رواني وساتلې، چې بيلا بيل فنون يې تدريس كړل، او په اخيري څلورو كلونو كې ښي وړه دره تدريس كړه.

په كال [۱۴۲۸] هـ ق كې ښي د باغبانانو په (نور المدارس) مدرسه كې د حديثو د ورې او لويې دورې د شيخ په حيث خدمت وكړ، په كال [۱۴۲۹] هـ ق كې په (دار العلوم اسلاميه محمديه ماشوخيېل) كې د حديثو د تدريس د خادم په حيث مقرر شو.

د ماشوخيېلو په جامعه محمديه كې له دوه كلن خدمت وروسته د خيبر پښتونخوا په ريگي سيمه كې د [احياء الاسلام] په نوم يوه مدرسه كې د شيخ الحديث په توگه او له هغه وروسته په دوهم ځل بيا د باغبانانو په (نور المدارس) ديني مدرسه كې د مباركو احاديثو د استاذ په توگه دنده پيل كړه، چې ما ليكوال ته ښي هم د استادي شرف حاصل شو.

(دلته يوه يادونه اړينه گڼم چې ارواښاد شيخ القرآن والحديث مولانا محمد عبدالملك القدوسي رحمه الله زما ماما، د حديثو استاد او طريقته شيخ و.)

زوكړه او زده كړې:

شيخ الحديث حضرت مولانا محمد عبدالملك (القدوسي) د شيخ الاسلام حضرت مولانا محمد عبدالقدوس جان رحمه الله زوى، د حضرت مولانا محمد نبي جان رحمه الله لمسى او د مولانا عبدالمنان رحمه الله كړوسى، په قوم حسين خيل د كابل ولايت د موسهي ولسوالۍ د عبدالروف قلعو اوسيدونكى.

په [۱۳۴۴] هـ ش چې ۱۳۸ هـ ق سره سمون خوري، د رمضان المبارک په پنځلسمه نيټه د پلازمينې كابل د چهارسياب ولسوالۍ د چارسو په كلي كې دنيا ته سترگې غړولي دي.

ابتدائي سبقونه او اكثره كتابونه ښي له خپل والد حضرت شيخ صاحب څخه ويلي و، د طالبې ډېره زمانه ښي په خپل كور كې د خپل پلار (حضرت شيخ صاحب) تر مرحمت لاندې تېره كړي وه. له خپل نيکه حضرت لالا صاحب رحمه الله څخه ښي (هداية النحو)؛ (كافيه) او (جامي) مبني ويلي و. ځينې معقولات ښي له شيخ الحديث حضرت مولانا محمد نعيم (كون اخوند زاده) رحمه الله څخه ويلي و.

په مدرسه مليه ميرزا ډهير؛ جامعه اسلاميه زرگري او جامعه اسلاميه محمديه چرات كې ښي هم سبقونه ويلي و ځينې فنون ښي له مولانا گل فرازخان رحمه الله؛ مولانا عبدالباري شاه رحمه الله؛ مولانا اميرحاتم رحمه الله؛ مولانا گلاب الدين رحمه الله او له مولانا غلام حقاني رحمه الله څخه ويلي و. اوله هدايه ښي له خپل تره شيخ الحديث حضرت مولانا عبدالرشيد رحمه الله څخه ويلي و.

د حديثو د دورې پر كال ښي بخاري شريف ښي د حضرت مولانا حسين احمد مدني رحمه الله له خاص شاگرد شيخ الحديث حضرت مولانا عبد الروف ترناوي رحمه الله څخه ويلي و. د فنونو دوه ثلثه كتابونه او يو څه حصه مسلم شريف؛ څه برخه

په نورالمدارس کې تر یو کلن خدمت وروسته یې په پندو چوک کې د [روضه الاسلام] په نوم په یوه ستره دیني مدرسه کې له ارواښاد شیخ القرآن والحديث حضرت مولانا محمد يوسف رحمه الله سره یوځای د حدیثو لویه دوره شروع کړه. او دغه راز یې د (پي) په سیمه کې په (جامعه نصیریه) او د صدر په سپین جومات کې د شیخ الحديث په حيث خدمتونه سرته رسولې دي.

د شیخ الحديث مولانا عبدالرشید صاحب رحمه الله له وفات وروسته د پاتې درسونو د تکمیل لپاره د شیخ عبدالرشید صاحب زامنو نوموړی د شیخ عبدالرشید صاحب ځای نامستی وټاکه چې له مرحوم شیخ صاحب رحمه الله څخه پاتې درسونه یې په په ډیره ښه توګه سرته ورسول او طالبان ترې ډېر خوشاله وو.

بیا په [۲۰۱۷م کال کې د کابل ولایت په بني حصار ولایتو سیمه کې د [سراج الاسلام] په نوم په یوه دیني مدرسه کې د شیخ الحديث په توګه وټاکل شو او په ډیره مینه یې طالبانو ته لویه دوره درس کړه او لسګونو طالبانو پرې د ملایي پګړۍ وتړلې.

حال داچې د کینسر مرګوني ناروغۍ پرې تازه حمله کړې وه او ورځ په ورځ یې مرض ډیریده.

بیایې دژوند په وروستیو کې دکابل ولایت بدخاک سیمه کې د [جامعه نعمانیه] په نوم د مولانا محمد گل وهاج صاحب په مدرسه د حدیثو د خادم په حیث په دنده بوخت و. او سلګونو طالبانو ته یې په داسې حال کې د مبارکو احادیثو دوره سرته ورسوله چې ناروغي یې بیخي اوج ته رسیدلې وه او د (کیمو تراپی) په نوم خطرناک واکسینونه یې لګول او نژدې له یوه کال څخه یې په مړه خټه خوراک او څښاک نه و کړی.

د تدریس تر څنګ شیخ صاحب رحمه الله د تصنیف برخه هم پاللې او له ځان وروسته یې ځینې علمي اثار پرېښي دي، چې یو څو یې په لاندې ډول دي:

۱: الضوء الامع فی العلم النافع (عربي)

۲: فلائد اللؤلؤ والمرجان فی حیاة شیخ عبدالقدوس جان (پښتو) چې اوس یې په فارسي ژباړه کار روان دی.

۳: له کیستونو د شیخ الاسلام حضرت مولانا عبدالقدوس جان رحمه الله د تقریرونو ترتیب، چې د مرحوم شیخ صاحب رحمه الله په غوښتنه او اشراف یې وراړه مفتي عبدالمهین

صاحب دا کار پیل کړی او په نژدې راتلونکي کې به چاپ شي، ان شاءالله.

د حج او عمرې سفرونه او د طریقت بیعت:

د ظاهري علومو تر څنګ شیخ صاحب رحمه الله باطني علومو ته هم پوره پاملرنه کړې وه، او د طریقت بیعت له خپل والد حضرت شیخ الاسلام مولانا محمد عبدالقدوس جان رحمه الله څخه په کال (۱۴۱۴ه.ق) د رمضان المبارک د (۲۷) په شپه کړی و، او د خلافت اذن ورته د حضرت شیخ صاحب له لوري په کال (۱۴۲۰ه.ق) کې ورکړل شو.

چې د خپل پلار او مرشد له وفات وروسته یې نوموړی ځای ناستی و او په ډیره ښه توګه یې د لمرۍ پرمخ یو وره او په زرګونو مريدان یې وروزل.

حضرت شیخ صاحب رحمه الله درې ځله د بیت الله شریف حج ته او ډېر ځله عمرې ته تللی و، لومړی ځل په کال (۱۴۱۲). دوهم ځل په کال (۱۴۱۳ه.ق) او په وروستی ځل په کال (۱۴۲۴) کې د حج مبارک سفر ته تللی و.

وفات او د جنازې مراسم:

په جامعه نعمانیه کې د وروستي درسي کال له پای ته رسیدو وروسته یې په رمضان میاشت کې ناروغي ډېره شوه، د درملنې په موخه یې ورونو پېښور ته راوست او په (رحمن هسپتال) کې یې داخل کړ، چې نژدې یوه میاشت هلته بیستر و، له هغه وروسته د اسلام اباد (قائد اعظم هسپتال) د کینسر په څانګه کې داخل کړای شو، له درې ورځو بېرته پېښور ته راوړل شو او دکویتیانو هسپتال په (ICU) وارډ کې داخل کړای شو، چې بیا لاخره دزرګونو طالبانو اومجاهدینو استاذ، دعلم اوعرفان ځلانده لمر او د تصوف او طریقت ستر مینار په اتلسم جولایي کال (۲۰۱۹م) د پنجشنبې په ورځ د سهار په شپږ بجې وفات شو. انا لله وانا الیه راجعون.

د نوموړي جنازه په هماغه ورځ خپل پلرني ټاټوبي ته یو وړل شوه او د کابل ولایت د موسهي ولسوالۍ د عبدالرؤف قلعه په سیمه کې د زرګونو شاګردانو، مريدانو او مینه والو په شتون کې یې د جنازې لمونځ د نوموړي د ورور شیخ الحديث حضرت مولانا عبدالرقيب (حفظه الله) په امامت اداء شو. او د خپل والد شیخ الاسلام محمد عبدالقدوس جان الکابلي رحمه الله تر څنګ خاورو ته وسپارل شو. روح دې ښاد او یاد دې تل وي.

بندي د نيوونكي نه اوري!

حامد مير
ژباړه: عبدالله

هم ويل كيدل چې هغه وخت (آرمي چيف) د پوځ مشر جنرال اشفاق كياني تقاعد (ريټائرمينټ) هم نژدې شوی و، خو هغه دخپلې دندې او ملازمت مودې اوږدول غوښتل، نو له دې وجې هغوی ملا برادر ونيو، ترڅو د افغان سولې په مذاکراتو کې د دوی اهميت زيات شي او ددې اهميت له مخې هغه ته په دنده کې توسيع وشي خو د افغان سولې جريان مخته نه ولاړ، ځکه چې ملا برادر له بندي کيدو نه پس د خپل (جيلر) بندي کوونکي د خبرو منلو څخه انکار وکړ.

نېر کال د امريکا ولسمشر ډونالډ ټرمپ د افغانستان لپاره خليلزاد خپل ځانگړی استازی وټاکه، ترڅو هغه وکولای شي له طالبانو سره د سولې مذاکرات بيا پيل کړي.

زلمي خليلزاد دا موقف ونيو چې د سولې مذاکرات د ملا برادر له خوشې کولو پرته نه ترسره کېږي، له همدې وجې يې له پاکستانه د ملا برادر د خوشې کولو غوښتنه وکړه.

۲۰۱۸م کال اکتوبر کې پاکستان ملابرادر له بنده خلاص کړ، نو طالبانو هغه فوراً د سياسي دفتر او د مذاکراتو وفد مشر وټاکه، مذاکرات شروع شول، نو ځينو کسانو چې د افغانستان د ځمکنيو حقائقو څخه ناخبره و، خو په افغاني امورو کې دخپل او شتونکو دعوو يې کوله، د مذاکراتو له کاميابېدو دمخه يې لاپېې شروع کړې او د کاميابۍ دغه کريډيټ اخيستلو لپاره يې منډې ترې وهلې، همدا مهال دوحه کې له طالبانو سره به چې کله هم د مذاکراتو په اړه رابطه وشوه، نو هغوی به همدا ويل چې د سولې مذاکرات زموږ نه دي، بلکې د ټرمپ ورته ضرورت دی، موږ سوله غواړو خو دسولې په نامه معامله نه کوو، د مذاکراتو په وخت کې

حامد مير پاکستانی ژورناليست دی او له ډېرې مودې څخه د افغانستان په چارو کې شنونکی دی، ليکنې يې هم د افغانستان په باب اکثره عادلانه او واقعيت لرونکې دي او ادبي ذوق لري؛ دلته يې تاسې ته يواځې د هغه د مضمون ژباړه را اخلو، نور تاسې او دا مضمون:

موږ هغه ونيو او بندي مو کړ، په هغه دا شک و چې هغه له خپل دښمن سره پټې خبرې روانې کړې وې، څو کاله په بند کې له ساتلو وروسته يوه ورځ داسې راغله چې هغه مو خلاص کړ او ورته ومو ويل چې: څه! اوس لاړ شه او له دښمن سره دې خبرې وکړه.

هغه د بل چا په خوښه بندي شو او خوشې هم د بل چا په خوښه شو، لا خلاص نه و چې دښمن سره په مذاکراتو کولو کې شامل شو او موږ دا نغاړې شروع کړې چې مذاکرات زموږ له وجې شروع شول او موږ په مذاکراتو کې غټ کردار لوبوو، خو يو ناڅاپه مذاکرات ودرېدل او که دا مذاکرات بيا ځلې شروع نه شي نو د ناکامۍ الزام يې هم موږ پورې تړل کېږي او يوازې د تور (الزام) خبره نه ده، ښايي چې خبره ډېره سخته تمامه شي.

موږ بيغمه يو، خو نن هم د ډېرې بې وسۍ سره مخ يو، يوداسې سړي ته په طمعه يو چې څو مياشتې دمخه زموږ بندي و، چې نوم يې ملا عبدالغني برادر دی، هغه چې په دوحه کې له امريکايي پلاوي سره د مذاکره کوونکو ډلې مشر دی.

ملا برادر چې کله په ۲۰۱۰م کال په ۸ فروري کراچۍ ښار کې ونيول شو، نو ځينې امريکايي ورځپاڼو دا دعوه هم کړې وه، چې د نوموړي د نيولو لپاره معلومات امريکايانو ورکړي و، او دا

طالبان په وار وار پاکستان را دعوت کول، هغوی له "لیت" او "لعل" کاشکې او امید دی، کلمو څخه کار اخیست، ترڅو دا تور پرې ونه لگېږي د پاکستان گوداگیان دي، خو سره لدې هم پاکستان کې ځینو خلکو له دوی سره تصویرونه انځور کړل او غوښتل یې چې خپل قدر او اهمیت زیات کړي.

بیا هم طالبانو آواخرو کې پاکستان ته دخپلو استازو د لېږلو امدادګي وښودله، نو افغان ولسمشر اشرف غني پښې اړمې کړې او هغه د خلیلزاد په واسطه پاکستان ته چیلنج ورکړ چې که عمران خان له طالبانو سره وکتل نو زه د بلوچ مخالفو ډلو مشران په چورلکه کینوم او له مودې سره یې مخ کوم، طالبانو دا گمان نه کاوه چې پاکستان به د اشرف غني په چیلنج کې پاتې راشي، خو پاکستان په اخطار کې ښکیل شو او طالبانو ته یې وویل چې دوی دې خپله دوره د څو ورځو لپاره وځنډوي.

د خلیلزاد دا گومان و چې د اګست په لومړۍ هفته کې د سولې خبرو پرېکړه کېږي، خو کومه نوې لاسته راوړنه ونه شوه، طالبانو د خپل هیواد څخه د ټولو امریکایانو وتلو غوښتنه کوله او زلمي خلیلزاد له دوی څخه په غیر مشروط ډول اوربند غوښته. دغه وخت د افغان پوځ څو لوړ پوړو چارواکو طالبانو سره رابطه وکړه او طالبانو ته یې وویل چې د سولې تړون لاسلیکېدو

وروسته به فوراً له خپلو ځوانانو سره د طالبانو دحمایت اعلان کوي، کله چې اشرف غني په دې خبر شو نو ترمپ ته یې پیغام ولیږه چې د سولې تړون ستا لپاره توطیه گر گرځیدلی شي او ستا کامیابي جوړوي .

د سېتمبر په ۹مه د ډېوبډ په کمپ کې طالبانو او امریکایي چارواکو غوښتل چې د سولې تړون لاسلیک کړي، ترڅو ۱۱ سېتمبر پورې دونالد ترمپ دا دعوه وکولای شي چې افغانستان ته یې امن او سوله راوسته، خو طالبانو د امریکایانو دعوت قبول نه کړ (او امریکا ته له تګ څخه یې انکار وکړ، هغه یې د موافقتنامې ترلاسلیک کېدو پورې مشروط کړل نو ترمپ هم مذاکرات ودرول).

مخکې ورڅو کې ترمپ چې د پاکستان په اړه کومه رویه بدله کړه، اصلي وجه یې دا وه چې دوی په افغانستان کې خپله کامیابي لیدله، خو طالبانو له معاملې کولو ډډه وکړه ، اوس ترمپ هم په مشکل کې واقع دی او پاکستان هم؛ خو ملا برادر نه پاکستان او نه هم ترمپ غواړي، هغه د خپل قوم گټو ته ژمن دی او د هغه چا نه اوري چې بندي یې کړ او غرور یې پرې وکړ.

ولې بیرته خړیې؟

۱- **بېانه: پدې وجه چې زور معلوم نشم!** خواب: ډېر عمر د الله تعالی نعمت دی، او د نعمت پټول ناشکري ده او ناشکری حرامه ده، بله دا چې ژوند او مرګ په بیرته او عمر اړه نلري، بلکې په تقدیر الهی پوري اړه لري.

۲- **بېانه: چې زور سم، بیرته پرېږدم!** بڼه! آیا ته په خپل ژوند دومره باوري ئې؟ ته څه پوهیږې که دي دا آخيري ساه وه؟! خبردار! الموت ياتي بغتة؛ مرګ ناڅاپه راځي .

۳- **بېانه: خلګ استېزا، او ټوکي راپوري کوي که بیرته پرېږدم!** مسلمانان یو ښه صفت دی، مسلمان د ټوکو او مسخرو پروانلري، ولې د الله تعالی دا آیات دي نه دی یاد، وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ (او د هیڅ ملامنونکي له پرې اچولو څخه ونه وېرېږي).

که څوک خاندني که ژاړي مسلمان باید په دیني چارو کې د چا تر تاثیر لاندې رانسي، او بیرته خړیل خو د نصاراوو او یو څو کمزورو مسلمانانو د خوښۍ کار دی، خو د هغه ذات سره چې زموږ او ستاسې اړیکې دي هغه دا بیرته خوښوي، نو که چیرې بیرته پرېښودل د څو جاهلانو په فکر او عقل د شرم سبب وي، نو مسلمانان خو هم د ډېرو په نزد د شرم سبب ده نو آیا له اسلام څخه هم باید تېر سو (معاذ الله).

اگرين ويليج) کې څه تيريري؟

قاضي نجيب الله جامع

د ۲۰۱۲ کال په اوږدو چې کله د گران افغانستان په گوټ گوټ کې د لسگونو امريکايي اډو او د جاسوسۍ د فعالو مرکزونو د شتون خبره لومړۍ په ايراني رسنيو کې راپورته او وروسته په کور دننه د خپلواکو مطبوعاتو له لوري وڅارله شوه طالبانو سمدستي د همدې کال په اپريل مياشت کې د امريکايانو دغه پټ په ظاهره سياسي ولي خطرناک او له پيچلو دسيسو ډک کمپ چې په اصل کې د (CIA) او بلک وائر لخوا د پټو او مهمو اطلاعاتي - عملياتي موخو لپاره کارېږي تر خپل بريد لاندې راوست او همدا جريان تر ننه نږدې څلور ځله تکرار هم شو هغه چې د دغې سيمې په څو کيلوميټري کې د خلکو له پرلپسې- اعتراضونو او نيوکو سره سره افغان حکومت د هغو د بندولو څه چې حتا د دې اډې يا په اصطلاح کمپ څخه عادي معلومات هم نه لري.

- گرین ويليج، د سي ای اي او بلک وائر پټ اطلاعاتي

- عملياتي مرکز.

په ۲۰۰۴ کال د فبروري په مياشت کې چې کله د ولسمشر غني د تيم اوسني لومړي مرستيال امرالله صالح د افغان ملي امنيت د مشر په توگه وټاکل شو نو د اس رياست د کتاب ليکوال سټيو کول په خبره نوموړی وتوانيدو چې د افغان ملي امنيت ادارې او (سيا) ترمنځ استخباراتي اړيکي پراخي او د

په تيرو پنځو کلونو کې دا څلورم ځل دی چې کابل ښار کې پکتيا کوټ ته څېرمه کابل پای سيمه کې د گرین ويليج پر کمپ د طالبانو لخواه خوراه پيچلي او زيان اړونکي بريدونه تر سره کيږي. له دې وړاندې د ۲۰۱۲ په اپريل، د ۲۰۱۳ په اکتوبر او د ۲۰۱۴ د نومبر په ۱۹ نيټه هم په گرین ويليج بريدونه شوي. گرین ويليج لومړنی بهرنی کلي ده، چې ټول اوسېدونکي يې بهرني وگړي جوړوي.

طالبانو ولي بيا - بيا گرین ويليج موخه وگرځول؟

د ۲۰۱۰، ۲۰۱۱ او ۲۰۱۲ کلونو ترمنځ امريکايانو د افغانستان په سهيل (کندهار، هلمند، زابل ارزگان) کې پراخ د افغان وژنې کمپاين لکه هوايي بمبارې، چاپي او د افغانانو خورول، ټکول او وژنې شروع کړې، کوم چې د کابل اداري پخواني ولسمشر کرزی په اصطلاح غوصه يې راوپاروله.

دا داسې مهال وو چې امريکايانو په افغانستان او سيمه کې د خپلو ستراتيژيکو اهدافو د لاسته راوړلو په موخه سوکه - سوکه د خپل نظامي شتون په اړوند د تطميع شوی امريکا پلوه رسنيو او ځينو کسانو له لاري د باور جوړونې او پر افغان ولسمشر - کرزي د فشار لپاره د امريکا سفارت او (CIA) د اپراتيفي پيسو په مټ تبليغاتي پروپاگنده او لابي هم روانه ساتلې وه.

هغوی د جاسوسي لښکرونه او سلگونه مرکزونه پرانیستو ته زمینه برابره کړې هغه چې (سیا) د ایرانی ایستنا په خبره د کابل - اریانا سټیشن وروسته ۲ نورې د جاسوسي او تخریب نمایندګۍ پرانیسي چې د ګرین ویلیج کلي یې یو له دغو دوو څخه وو.

وروسته بلک واکر کمپنۍ چې د امریکا د دفاع وزارت په چوکاټ کې د کرایي جګړو یو له وحشت کارو قرارداديانو څخه ده، ډېر ژر په ګرین ویلیج کې د مرکزۍ او سهیلۍ اسیا په نوم څېړنیز مرکز پرانېست کوم چې د اسراف غني د نژدې پلویانو څخه د یوه تن د کورنۍ غړې یوه مېرمن یې مسووله او دوه تنه نور چې یو یې د لغمان ولایت څخه دی د افغاني الاصله امریکایي اتباعو په توګه چارسمبالي وګمارل شول.

ځکه یې هم دغې سیمې ته انګریزي نوم ورکړل شوی چې زیاتره اوسیدونکي یې هغه خارجیان دي چې په پوځي، ملکي، استخباراتي او نورو برخو کې یا مستقیماً د (CIA) د یادی اډې غړي، یا د بلک واکر افغان او بهرني همکاران، یا د امریکا د نږدې ملګرو لویډېځو هیوادونو د سیاسي نمایندګیو هغه استازي میشت دي چې دغه اډې (کمپ) ته مهمو ناستو ته بلل کېږي.

بل لور ته د دغسې استخباراتي ادارو ټوله راشه درشه لکه د (CIA) د نورو پټو مرکزونو او افغاني ملېشاوو چې د خوست ساتونکي ځواک یا KFC یې ښکاره بېلګه ده د همدغو بهرنیانو په ویتامینو د راستن شویو او دویمه ژمنو بنسټونو سره ده چې په سیوري کې ځواک ورته ویلی شو.

افغان حکومت د دغه اډو او کمپونو نه خبر نه ده بیا هم که خبر وي یا خبر شي د دې واک نه لري چې حتا د دغه د جاسوسی د خالو خواته په چپه هم ور وګوري دا خو پریږده چې هلته دې د څه تېریدلو او ولې احوال ولري.

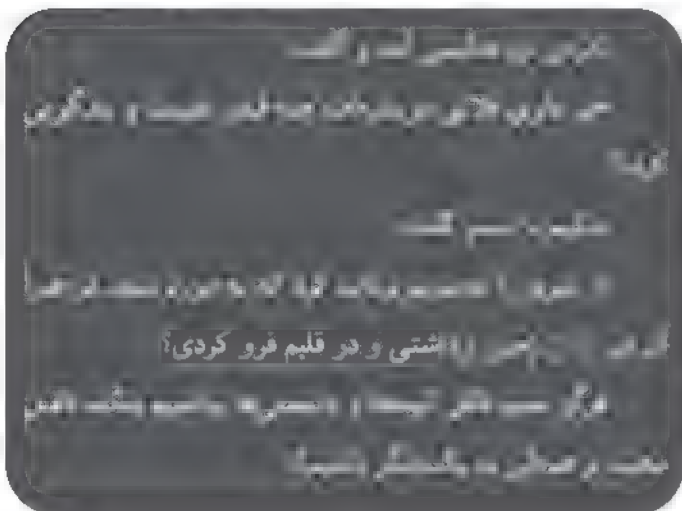
زه خپله یو ځلی د دې سیمې خوا ته چې د یو ملګري په کور کې میلمانه وو له یو لوړ رتبه افغان چارواکي سره تللی وم، هغه چې خورا امنیتي حساسیتونه مو ولیدل کوم چې له امله دې

سیمې ته نږدې هم عام خلک نه پریښودل کېږي او دا یوه سوچه پوځي سیمه ده.

دغسې په ولسي سیمو کې د لویو استخباراتي اډو جوړول ښيي چې زموږ له مالوماتو زیات هم دلته ډېر نور څه شته او شاید امریکا او متحدین یې د پټه ورته په لښکرونو نوري اډې هم د کمپونو، موسسو او مختلفو عنوانو لاندې ولري.

د بېلګې په توګه وړمه شپه د افغان سولې په برخه کې د امریکا سیاسي استازي زلمي خلیلزاد کابل کې له یوه خصوصي تلویزیون سره په مرکه کې وویل چې د طالبانو سره د هوکړې پر بنسټ به دوی خپلي ۵ اډې وټري هغه چې د ژورنالېست د بیا بیا ټینګار سربیره هم د دغو پټو اډو ادرس ښاغلي خلیلزاد افشا نه کړ او دا د امریکا د شتون او د دغې جګړې د ژوروالي پر مانا ده. اوس کابل اداره د پېښې د غندلو او د غچ اخیستلو پرځای باید له افغان ولس څخه په پردو او تیارو کې پټ کړي د پردیو د وحشت کاريو د شبکو اړوند بنسټه وغواړي، دغه شبکې رسوا او هغه کورني عاملین چې د پردیو د جاسوسیو نمایندګیو ته یې د وحشت او افغان وژنې جوازونه ورکړي عدالت ته راوکاږي.

کنه له تشو غندنو او د افغانانو څخه له غچ اخیستو نه یوازې څه نه جوړېږي بلکې دا عملاً له خپل ولس سره خیانت او د همدغه مصوونو او په شنو کلیو کې میشتو پراډیانو، اجرتي قاتلانو او جاسوسي شبکو سره همکاري او توجیه یې ده

ته سوله څه کوي؟!؟

ليکوال: بشير احمد الحنفي

نه تر اوسه وژل سوی یې، نه تر اوسه ژوبل سوی یې.
نه دي ورور وژل سوی، نه دي ماما ژوبل سوی.

ټول عمر دي د سفارتونو، موسسو معاشونه وځوړل، ښه لوکس موټر لري، ښايسته درېشي دي په تن ده.

د دفتر هينداري دي ضد مرمۍ دي، فوق العاده ځار دان لري، چي د دفتره بيرون سي نورې زرې موټري دي په خدمت کي دي، کله چي په بازار کي روان يې پوليس، ترافيک دي په خدمت کي دي، ټولي لاري ستا پرمخ خلاصي دي، خود ولس پرمخ بند دي.

کله چي کور ته ورسېږي، ټول کور دي چار ديوالي دي، نه مرمۍ ورباندې تاثير کوي، نه انفجار، ستا د کور لاري کوڅې د ټول ملت پر مخ بندي دي. پنځه سرک مخکي ستا نظام قرو لونه برملا ښکاري.

ماښامۍ ډوډۍ دي په کاتيښتل او پنځه ستورو هوټل کي ده.

په جيب کي دي دوه تابعه دي، يوه پښه دي د پنجشنبې په ورځ په ډوبۍ کي ده، جمعې ورځ دي امريکا کي ده.

د اونۍ نوري ورځي دي، کله په دفتر کي دي، کله د امريکا د سفير سره په سفارت کي.

ماشومان دي په بهرنيو فوق العاده مکتبونو، پوهنتنو کي درس وايي، کورونه، مزدوران، موټران د دوی په خدمت کي دي. پيسې د دې ملت د جيب وروواني دي.

ستا اولادونو په ټوله ژوند يې ټک ندي اورېدلې.

ته چي کله مريض سې يوه پښه دي تر هندوستان ده، بله دي تر امريکا ده.

ستا تر دفتر تک په شلو واسطو ممکن ندي که دي طبيعت وو، عريضه به امضا کړي، کنې د عارض پر مخ يې ورغورځوي.

ته سوله څه کوي؟

په يوه بانک کي دي د ډالرو اکاونټ خلاص دی، په بل کي دي د افغانيو خلاص دی.

يو کور افغانستان کي لري، بل په ډوبۍ کي. اروپا خو هسي هم ستا کور ده.

ته سوله څه کوي؟

زرگونه ډالر معاش د دولت خوږي، قراډونه دي په خپل نوم دي، امکانات

دي د ولس په هغو پيسو درته اخيستل سوي چي په سختو گرميو او يخ کي يې د لاس په ټټاکو گتلي، او دولت ته يې د ټيکس او محصول په نوم ورکړي.

خو جيب ته ستا مفتي وليږي.

ته سوله څه کوي؟

رشوت درته رسيري، شراب، کباب دي په خدمت کي دي، سکرتره دي پيغله انجلۍ ده.

سوله خوزه غواړم چي:

د ماښام ډوډۍ لرم، سهار په نهاره کارته وځم، ترڅو ډابل ماښام ته يوه گوله ډوډۍ پيدا کړم.

بچي مي پر سر کاتو پلستيکونه کاغذونه ټولوي او خپل مور ته يې راوړي ترڅو چاي، ډوډۍ په پنځه کړي.

مکتب، مدرسه ته د غريبۍ څخه نسي تلای، ياخو يې وس نلرو او يا راپسي نور هلکان ملنډي وهي وايي دا غريب دی.

ترڅو چي ماښام کور ته راځم د مور، پلار او ښځي په زړه مي يو رب خبر دی چي ژوندی به راسم، که به کوم انفجار يا بمبار کي له منځه تللی يم.

په اونۍ کي پنځه ورځي کار ته وځم، کله کار راته پيداسي، کله تر

ماڻهنامه د مزدورانو سره پر پلڪې ناست يم
د زړه په حال مي يورپ خبر وي

سوله خوزه شوارم چي:

— د امريکايانو غداري، تکبر او جگړيز ذهنيت، نور د خپلې امپراتورۍ د پاره ثابت جوړول دي.

ذهني فشار!

د کیمپ ډېوېډ ملاقات

او که استخباراتي دام او لوبه

((ابراهيم محسن))

ورکړل، چې د افغانستان د سولې د مذاکراتو لپاره د امريکا خاص استازی زلمی خليلزاد، په قطر کې له طالب مشرانو سره د دوه ورځنيو ليدنو وروسته نن (شنبه، ۱۲ سنبله) له دوحې څخه د واشنگټن په لور روان شو.

په دې جريان کې په يو ناڅاپي ډول د امريکا جمهور رئيس (ډونلډ ټرمپ) په خپله ټوېټر پاڼه باندې په پرله پسې ډول درې ټويټونه وکړل، چې د همدغو ټويټونو په ترڅ کې يې له طالبانو سره مذاکرات لغوه اعلان کړل. د مذاکراتو د لغوه کولو لامل يې په ظاهره دا وښوده، چې په کابل کې د طالبانو په وروستۍ حمله کې زمونږ يو ډېر زړور عسکر ووژل شو او يوولس نور تپيان شول.

هغه په خپل ټويټ کې ليکلي، چې: ((هېڅوک په دې نه وو خبر، چې د يکشنبې په ورځ به د طالبانو د مهمو مشرانو او د افغانستان له جمهور رئيس سره په جلا جلا ډول په کیمپ ډېوېډ کې په مخفي ډول ملاقاتونه وکړي. هغوی بايد نن شپه امريکا ته راغلي وای، خو له بده مرغه، طالبانو د خپل کاذب قدرت د ښودلو لپاره دا ومنله چې هغوی په کابل کې حمله وکړه او زمونږ يو زړور عسکر او يوولس تنه نور يې ووژل.))

هغه همدا راز په خپلو ټويټونو کې نورې څرگندونې هم کړې دي، خو له هغو څخه تېرېږو او اصلي موضوع ته راځو، چې آيا په واقعيت کې هم ټرمپ په کابل کې د وروستيو بريدونو له امله طالبانو سره مذاکرات لغوه اعلان کړه او که نه حقيقت بل څه وو، چې له امله يې مذاکرات لغوه اعلان کړای شو.

په قطر کې د اسلامي امارت د سياسي دفتر او د زلمی خليلزاد په مشرۍ د امريکايي مذاکراتي ټيم سره د نهه (۹) پړاو په پرله پسې خبرو په نتيجه کې د امريکايانو او طالبانو ترمنځ توافقنامه نهايي شوه. له نهايي کېدو سره سم، پر دې باندې کار شروع شو، چې اوس څنگه او چېرته يادې توافقنامې ته عملي جنبه ورکړل شي او په کوم هېواد کې د يو لړ خاصو مراسمو په ترڅ کې امضاء کړای شي.

د همدې هلو ځلو په ترڅ زلمی خليلزاد له قطر هېواد څخه کابل ته په سفر راغی، چې د سفر په ترڅ کې يې ياده توافقنامه د کابل ادارې مشرانو ته وښوده او د توافقنامې په اړه يې د کابل ادارې يادو مشرانو ته معلومات ورکړه.

په کابل کې د څو ورځو له تېرېدو څخه وروسته زلمی خليلزاد د سکات مېلر په ملتيا قطر هېواد ته ستون شو او هلته يې يو ځلې بيا د طالبانو د سياسي دفتر له غړو سره مجلسونه شروع کړه، چې په همدې جريان کې د اسلامي امارت د قطر د مذاکراتي ټيم غړي او د سياسي دفتر وياند شهيل شاهين هم په خپله ټوېټر پاڼه باندې وليکل کې، چې: ((پرون مو له امريکايي لوري سره د شپې تر دوه نيمو بجو پورې مذاکراتي مجلس درلود او نن ماښام محترم ملا برادر اخند او ورسره هيئت يې له ډاکټر زلمی خليلزاد، جنرال مېلر او د قطر د بهرنيو چارو له وزير سره گډ مجلس درلود، دواړه مجلسونه مثبت و او ښه پرمختگ وشو.))

په قطر کې د طالب سياسي مشرانو سره له دوه ورځنيو ليدنو او مجلسونو څخه وروسته، رسنيو راپورونه

د ډولنډ ترمپ له ټویټونو او د رسنیو او میډیاگانو د معلوماتو له مخې داسې ټاکل شوې وه، چې د شنبې په ورځ به اشرف غني وانشنگتن ته رسېږي. همدارنگه لکه څنگه چې پورته یادونه وشوه د شنبې په ورځ، زلمی خلیزاد هم له دوو څخه د وانشنگتن په لوري روان شوی و. د دې ترڅنګ تمه کېده چې طالب مشران به هم په کېمپ ډېوېډ کې له ډولنډ ترمپ سره په جلا جلا ډول ملاقاتونه ترسره کړي، خو په دې هر څه باندې هغه وخت د بطلان کرښه راکاږل شوه، چې کله طالب مشرانو په قطر کې زلمی خلیزاد ته، د توافقنامې له امضاء څخه دمخه د یاد ملاقات څخه انکار وکړ او له دې سره هم مهاله په (۱۵) د سنبلې، د جمعې په ورځ لومړی په رسنیو کې د اشرف غني وانشنگتن ته د سفر د ځنډېدو خبرونه خپاره شول، چې په کې ویل شوي وو: ((ټاکل شوې وه، چې د ګډ حکومت مشر اشرف غني د دیارلس کسيز پلاوي په مشرۍ سبا (شنبه، ۱۶ د سنبلې) د امریکايي ولسمشر ډولنډ ترمپ د لیدو لپاره وانشنگتن ته روان شي، خو سرچینې وايي، د نوموړي سفر له ځنډ او ځنډ سره مخ شوی دی د ګډ حکومت د کابینې یوه وزیر د نوم نه څرګندولو په شرط آزادۍ راډیو ته ویلي، اشرف غني له طالبانو سره د سولې په اړه د بحث لپاره غوښتل امریکا ته سفر وکړي، خو د سفر په اړه کې د اختلاف له امله سپینې ماڼۍ وانشنگتن ته د اشرف غني سفر وځنډاوه...))

که چېرې واقعاً هم ډولنډ ترمپ یاد مذاکرات په کابل کې د وروستیو حملو له امله لغوه اعلان کړي وای، نو حملې خو پر ۱۳ او ۱۴ یعنی د چهارشنبې او پنجشنبې په ورځو وشوې او د مذاکراتو د لغوه کولو په موخه ټویټونه په ۱۶ د سنبلې، یعنی د شنبې په ورځ وشول، چې په دې منځ کې د وخت ډېر لوی واټن تر سترگو کېږي، بلکې په کار خودا وه، چې یاد ټویټونه سمدلاسه د حملو وروسته شوي وای، نه په دومره ځنډ سره؟!

زما په گومان په حقیقت کې د مذاکراتو د لغوه کولو لپاره په دومره ځنډ سره د ټویټونو کولو اصلي لامل دا کېدای شي، چې کله امریکایان پر دې پوه شول، چې اوس طالب مشران امریکا ته نه راځي، نو د سي. آی. اې په اشاره ډولنډ ترمپ سمدلاسه د مذاکراتو د لغوه کولو په موخه ټویټونه کوي او یاد مذاکرات په شکل د اشکالو لغوه اعلاني.

بله دا چې که څه هم طالبانو په خپله اعلامیه کې ورته هم اشاره کړې وه، چې د توافقنامې تر لاسلیک مخکې په یوه برید عکس العمل ښودل نه د حوصلې او نه هم د کومې تجربې ښودنه کوي او دا واقعیت هم دی، چې په دومره اوږده جگړه کې، چې تقریباً څه کم نولس (۱۹) کاله یې په بر کې ونيول، په زرگونو امریکايي عسکر او قرارداديان په کې له منځه ولاړل اوس د یوه عسکر په وژل کېدو دومره سخت عکس العمل ښودل، چې په نتیجه کې یې هغه مذاکرات چې د اتلس کلنې جگړې د ختمولو په موخه یې په مسلسل ډول تقریباً یو کال یې په بر کې ونيو، لغوه اعلانول، معقولیت نه بلکې حماقت دی!!

نو له دې څخه ښکاره او واضحه معلومېږي، چې د ډولنډ ترمپ له خوا د طالبانو سره د مذاکراتو لغوه کول په کابل کې د وروستیو حملو له امله نه وو، بلکې د طالبانو له خوا د ډولنډ ترمپ د هغې غوښتنې، د نه منلو او د توافقنامې د امضاء کولو سره د مقید کولو له امله وو، چې د زلمی خلیزاد له طریقه یې په قطر کې د طالب مشرانو څخه په کېمپ ډېوېډ کې د ملاقات غوښتنه کړې وه که څه هم په قطر کې د طالبانو د مذاکراتي ټیم غړي او ویاند سهیل شاهین په خپلو خبرو کې وویلې، چې مونږ د ډولنډ ترمپ سره د ملاقات غوښتنه، چې د زلمی خلیزاد له طریقه مونږ ته راکړل شوې وه، مونږ ومنله، خو مونږ زلمی خلیزاد ته وویلې، چې دا کار به د توافقنامې له امضاء څخه وروسته په مناسب وخت کې وکړو.

اوس راځو دې ته چې امريکايانو ولې غوښتل، چې طالب مشران په کبمپ ډېوېډ کې په شکل د اشکالو په پټه د ډونلډ ټرمپ سره وگوري؟!

-لومړۍ دا طرحه د چا له خوا، ولې او د کومو موخو او اهدافو لپاره رامنځته شوې وه؟

-دويم: څه لامل شو، چې طالب مشران په دې چال کې راگېر او بدن نام نه شول؟

لومړۍ راځو دې ته، چې دا طرحه د چا له خوا، ولې او د کومو موخو او اهدافو لپاره رامنځته شوې وه؟

په سياسي او مذاکراتي لحاظ د امريکا تاريخ په دروغو، د هوکو، فريبونو، چالاکيو، مکاریو او له وعدو او تفاهم نامو څخه پر تېښتو او شاتگو باندې ولاړ دی، چې ښکاره بېلگې يې په دې وروستيو کلونو کې د شمالي کوريا او ايران سره د مذاکراتو او معاهداتو څخه تېښته ده.

دا چې د پردې تر شا د امريکا سياست او پاليسي په مکمل ډول د سي. آی. اي په اختيار کې ده او د سي. آی. اي له خوا په مستقيم ډول په پټه پر مخ وړل کېږي، نو ويلاى شو، چې طالب مشرانو ته په کبمپ ډېوېډ کې د ډونلډ ټرمپ سره په پټه د ملاقات بلنه په حقيقت کې د سي. آی. اي له خوا جوړ کړې چال او دام و!!

په پټه ملاقات ورته ځکه وايو، چې په لومړي ځل دا خبره د ډونلډ ټرمپ په تويت کې رښکاره شوه نه په رسنيو کې داسې څه ويل شوي او راغلي وو او نه هم په رسمي ډول د طالبانو او امريکايانو له خوا مطبوعاتو ته څه ويل شوي وو، بلکې ډونلډ ټرمپ په خپل تويت کې وويلې، چې: ((هېڅوک په دې نه وو خبر، چې د يکشنبې په ورځ به د طالبانو د مهمو مشرانو او د افغانستان له جمهور رئيس سره په جلا جلا ډول په کبمپ ډېوېډ کې په مخفي ډول ملاقاتونه وکړي هغوی بايد نن شپه امريکا ته راغلي وای...))

که څه هم پر دې به وروسته رڼا واچوو، چې د طالب مشرانو سره د الله تعالی د نصرت ترڅنگ، د دوی قوي

سياسي بصيرت او محتاط کاري ملگري وه، چې په کبمپ ډېوېډ کې يې په پټه د ډونلډ له ملاقات څخه په شکل د اشکالو انکار وکړ.

که څه هم د ډونلډ ټرمپ په تويتونو او د طالبانو په اعلاميه کې د ډونلډ ټرمپ سره يوازې د ملاقات خبره راغلې وه، خو په رسنيو کې داسې آوازې هم خپرې شوې وې، چې کېدای شي لومړی د اشرف غني سره يوه مشترکه اعلاميه امضاء او نشر شي او ورپسې د طالبانو سره توافقنامه امضاء شي، چې دا کار په دواړو صورتونو کې د مجاهدينو، ولس او اسلامي امت پر وړاندې د طالبانو د ملامتۍ او بدن نامۍ باعث گرځېده.

هغه ځکه چې طالبانو نه يوازې د افغانستان د ملت په زړونو کې ځای پيدا کړی دی، بلکې د گردې اسلامي نړۍ د امت زړونو ته يې لار موندلې ده. په نړۍ کې د اسلامي او جهادي حرکتونو په منځ کې د اسلامي امت سترگې اوس يوازې او يوازې طالبانو ته دي، چې د دې ښکاره بېلگې، لومړی د افغان ولس له طالبانو سره اوږه په اوږه ودرېده او ورسره په هر ډول قربانيو کې ملگري کېدل دي. شپه، ډوډۍ، بستره، مالي، مادي او داسې نور امکانات ورکول او د طالبانو ليکې او صفونه په خپلو اولادونو قوي کول پر دې دلالت کوي، چې ملت له طالبانو سره ولاړ دی.

همدارنگه که په بهر کې مونږ د طالب مشرانو وروستيو دوه سفرونو ته نظر واچوو، چې يو يې د اسلامي هېواد اندونيزيا او بل يې د اسلامي هېواد ازبکستان دی، د اسلامي هېوادونو په دغو دواړو سفرونو کې نه يوازې په دولتي سطحه د طالب مشرانو ستره پذيرايي وشوه، بلکې د دواړو اسلامي هېوادونو ولسونو ورته هم قدر او ناز ورکړ. دا چې حالات او شرايط برابر نه دي، نو د نورې اسلامي نړۍ ولسونه په ظاهره توگه څه نه شي اظهارولای، خو په غير مستقيم ډول د طالبانو سره خواخوږي لري.

خطرناکه خبره دا ده، که چېرې طالب مشرانو، لکه څنگه چې د امريکايانو له خوا طرحه جوړه شوې وه، په هر

شکل د توافقنامې د امضاء څخه مخکې په شکل د اشکالو په پټه امریکا ته سفر کړې وای، نو سې آی ای سمدلاسه یاد مجلس او ملاقات سره د اسنادو او تصویرونو په غیر مستقیم ډول افشا او رسوا کاوه او د افغانستان ملت او اسلامي امت ته یې طالبان معامله گر، استخباراتي ډله او قدرت او واک ته جنگېدونکي خلک و غیره معرفي کول، چې دې کار به په تاریخي لحاظ طالبانو ته په افغان ولس او اسلامي امت کې ډېره سخته او نه جبرانېدونکې بدنامي اړولې وای، خو الله الحمد، چې داسې ونه شول، ځکه چې طالب مشران د الله سبحانه و تعالی په نصرت دې هر څه ته متوجه او بیدار وو.

اوس پوښتنه دا ده، چې آیا د داسې څه کېدو احتمال وو، یا داسې څه کېدونکي وو؟!

ځواب دا دی، چې هو ادا هر څه ځکه کېدونکي وو، چې امریکایان د دسیسو په جوړولو او د طالبانو په خبر د یوه سپېڅلي حرکت او نظام، چې قربانیو یې نړیوال حېران کړي دي، په ناحقه بدنامولو کې تاریخي تجربه لري همدارنگه باید وویل شي، چې خپله امریکایانو په خپلو بېلا بېلو استخباراتي لیکنو او کتابونو کې د داسې مسایلو څخه پر دې پورته کړې دي حتی په اوس وخت کې داسې آوازي او گڼگوسې هم شته، چې د اتیایمو کلونو څخه را په دېخوا تر دې اوس مهاله (۲۰۱۲م) کلونو پورې یې د مختلفو افغاني ډلو تېلو پر مشرانو باندې یې دغسې تجربې عملي کړي او اسناد یې ورباندې جوړ کړي دي، چې اوس یې ورباندې د فشار د آلې په توگه استعمالوي.

بله دا لکه څنگه چې ورته پورته اشاره وشوه، لومړی که په کېمپ ډېوېډ کې د اشرف غني سره د امریکایي ځواکونو د وتلو جعلي او ساختگي موافقه شوې وای او وروسته بیا اعلامیه امضاء او نشر شوې وای همدارنگه له دې څخه وروسته له طالب مشرانو سره د نهه پړاو مذاکراتو په نتیجه کې نهایی شوې توافقنامه په همدې ورځ په کېمپ ډېوېډ کې امضاء شوې او اعلان شوې وای،

نو دې کار به هم د مجاهدینو او افغان ولس پر وړاندې طالبان ډېر سخت بدنام کړي او ملامه کړي وای، ځکه چې دلته امریکایانو دا چالاکی کوله، چې مونږ له افغانستان څخه خپل عسکر د افغان حکومت د مشرانو سره د موافقې په نتیجه کې وباسو، نه د طالبانو سره د توافقنامې د امضاء کولو په نتیجه کې، نو ځانونو ته یې د روسانو په خبر د اوږو پوزه ایښودل مطلب وو.

کله چې روسان پر دې پوه شول، چې نور په افغانستان کې له ماتې سره مخ دي، نو له ډاکټر نجیب سره یې د افغانستان څخه د وتلو لپاره جعلي طرحه جوړه کړه او له افغانستان څخه ووتل، چې اوس هم دا خبره ډېره اوږدېدل کېږي چې روسان له افغانستان څخه ډاکټر نجیب ووبستل، حالانکې چې روسان له افغانستان څخه د افغانانو د قربانیو او سربښندنو په نتیجه کې له شرمېدونکې ماتې سره مخ شول او بیا ووتل.

لکه څنگه چې یادونه وشوه امریکا هم اوس غواړي چې، ځان ته د وړو پوزه کېږدي، افغانانو او دنیاوالو ته وښايي، چې مونږ له افغانستان څخه د افغانستان د منتخب حکومت د مشرانو سره د موافقې په نتیجه کې له افغانستان څخه وځو. اگر چې حقیقت دا دی، چې امریکایان به له افغانستان څخه د افغانانو د بې درغه ستړیاوو، شکنجو، زندانونو، قربانیو او شهادتونو په نتیجه کې له افغانستان څخه وځي، ان شاء الله

خو زما په گومان د کابل ادارې سره د اعلامیې د امضاء کولو او نشرولو څخه په حقیقت کې د امریکایانو اصلي هدف دا وو، چې د طالبانو سره کړې توافقنامه بې اهمیت او په شکل د اشکالو ورته ځان پابند نه کړي او له افغانستان څخه د خپلو ځواکونو د وتلو اختیار په یو ډول په خپل لاس کې واخلي.

اوس راځو دې ته، چې څه لامل شو، چې طالب مشران په دې دام کې راگېر او په دې لوبه کې بدنام نه شول؟

لومړی دا چې د هر څه دمخه دا د الله تبارک و تعالیٰ خاص نصرت او رحم و، لکه څنگه چې الله تعالیٰ په نظامي ډگر کې امریکا او متحدین یې طالبانو ته مات کړې دي، همداسې الله تعالیٰ په سیاسي ډگر کې هم دوی د شرمېدونکې ماتې سره مخ کړه، چې د مذاکراتو لغوه کول یې لومړۍ مرحله وه. په سیاسي ډگر کې د نظامي ډگر په څېر د طالبانو رهنمائي او ساتنه یوازې او یوازې د الله تعالیٰ نصرت کېدای شي او بس. کنه چېرته د امریکا شیطان فکره ډېپلوماتان او ورسره د سي آی اې غړي او چېرته په کلونو کلونو زندانونو او شکنجو خوړلي او خورېدلي طالب مشران؟

دویم دا چې د اسلامي امارت سیاست، پالیسي او کړنلاره په اسلامي اصولو او په حقیقي افغاني دود او دوستور ولاړه ده، نو طالب مشرانو ته به خپل ایماني او افغاني غیرت اجازه نه وي ورکړي، چې له وخت او فیصلې څخه مخکې په یوه مجهول او گونگ حالت کې د اسلام او مسلمانانو له دښمن سره تشریفاتې، نمایشي او غولونکي ملاقات وکړي.

درېیم دا چې طالبان د واحد دریځ، یوې خبرې او په خپلو خبرو ولاړ خلک دي، نو طالبانو دا درک کړې وه، چې په کېمپ ډېوېد کې امریکایان له دوی څخه داسې غوښتنې لري او داسې څه ورباندې کول غواړي، چې دوی یې په هېڅ صورت منلو ته تیار نه دي. د دې خبرې د ثبوت لپاره نیویارک تایم هم په خپل راپور کې د یوه طالب چارواکي له قوله ویلي وو، چې مونږ یو ځلې له امریکایانو سره خپله توافقنامه امضاء کړې وای، نو مونږ بین الافغاني خبرو ته د کېناستو وعده کړې وه، چې دا خبره د طالبانو په اعلامیه کې هم راغلې وه، چې ۲۳ د سنبلې د بین الافغاني مذاکراتو نېټه ایښودل شوې وه. همدارنگه یاد طالب چارواکي نیویارک تایم ته زیاته کړه، چې که د ډونلډ ټرمپ او د ده د حکومتي چارواکو دا خیال وي، چې دوی به د افغان حکومت او طالبانو ترمنځ راروانه تربگني

واشنگټن ته زمونږ په بوتلو ختمه کړي، نو دا ممکنه نه ده، ځکه چې مونږ د کابل گوډاګي حکومت بالکل په رسمیت نه پېژنو، نو ویلای شو، چې دا یې بل لامل وو.

کېدای شي دې ته ورته څه نور وجوهات هم ولري، خو دا زما آند او فکر و.

د اسلامي امارت د یوه کشر خادم په حیث زما خپلو مشرانو ته دا مشوره ده، چې کله هم په مذاکراتو او د نورو مجلسونو او ناستو ولاړو په جریان کې که امریکایان درته نرمې وعدې، دعوتونه او بلنې درکوي، باید ورته ښه متوجه شئ، چې تر شاه خو به یې کومه استخباراتي لوبه او دام نه وي ایښې، ځکه امریکایان د خپلو اهدافو او موخو د لاس ته راوړلو لپاره په هېڅ عمل او کړنه صرفه نه کوي.

همدارنگه امریکایان، چې څومره ما مطالعه کړې دي، ډېر مکار، چالاک، بې لوظه، بې عهده او له وعدو او خبرو څخه ټنټېدونکي خلک دي. امریکایان به لکه څنگه چې په نظامي ډگر کې یې د جګړې لپاره ډېرې پالیسي بدلې رابدلې کړې او په همدې موخه یې د اتلسو کلونو په اوږدو کې په نظامي ډگر کې د طالبانو د ماتولو لپاره مختلفې لارې چارې اختیار کړې، خو، دا چې د طالبانو سره د الله تعالیٰ نصرت ملګری و، نتیجه یې ورته کړه، نو همداسې به اوس د یوې مودې لپاره په سیاسي ډگر کې هم بېلا بېلا تجربې کوي او دا هر څه به تر هغې کوي، لکه څنگه چې په نظامي ډگر کې پر دې پوه شول، چې طالبان نه ماتېږي، نو د مذاکراتو لار یې ونيوله.

زه خپلو مشرانو، مجاهدینو او افغان ولس ته په ډاډ سره ویلای شم، چې کله امریکایان پر دې هم پوه شي، چې په سیاسي ډگر کې هم طالبان نه غولېږي، نه غلطېږي او نه هم ماتېږي، نو په خپله به یو ځلې بیا د مذاکراتو لار نیسي او په افغانستان کې به هغه جګړه، چې تقریباً دوه لسیزې یې په بر کې نیولې دي، د مذاکراتو له لارې ختمه اعلانوي، ان شاء الله.

وما ذلک علی الله بعزیز

(ترجمه)

جهان چگونه به امریکا وابسته شد!

در مقابل امپراتوری جاپان این کار را انجام داد. در سال‌های ۱۹۴۵-۱۹۴۴م امریکا در جنگ جهانی دوم مداخله کرد؛ دقیقاً زمانی بود که نیروی نظامی‌اش ظرفیت کافی را برای حمایت اروپا به منظور سرکوب متحدین (آلمان، ایتالیا و جاپان) به دست آورده بود. با این حال، در ختم جنگ جهانی دوم، صنعت امریکا توانایی رقابت با اروپاییان را یافت و صنعت جاپان رو به ضعف نهاد. این قضیه به امریکا یک فرصت طلایی را داد تا به صحنه‌ی جهانی وارد شده و پلان بزرگ استراتژی یک راهبردی خود را پیاده کند که این کشور را برای سال‌ها در قدرت نگه خواهد داشت.

جورج کنان یکی از بزرگ‌ترین برنامه‌سازان استراتژیست و مهندس آجندای استراتژی جنگ سرد، در تحقیق شماره ۲۳ طرح پالیسی‌ها چنین بیان می‌کند: "ما در حدود ۵۰ درصد ثروت جهان را در دست داریم؛ اما فقط ۶.۳ درصد نفوس آن را... در این وضعیت، ما نباید آماج حسادت و تنفر قرار گیریم. وظیفه‌ی واقعی ما در مرحله‌ی پیش‌رو ایجاد یک طرح جدیدی از ارتباطات است که به ما اجازه‌ی حمایت از این موضع نابرابر را خواهد داد... برای انجام این امر، ما باید از صحبت در خصوص اهداف غیرواقعی؛ مانند: حقوق بشر، معیارهای زنده‌گی و دموکراتیزه کردن دست برداریم. دست کم این شعارهای آرمان‌گرایانه، ما را از کار باز خواهد داشت و این برای ما مناسب‌تر است. (۱)"

از این جهت، این یک‌زمان مناسب برای امریکا بود تا قوانین بازی‌اش را به منظور تأمین ضروریات خود طرح نموده و روابطی را ایجاد نماید که امریکا را بر آینده غالب سازد.

امریکا با قدرت واقعی خود، ابرقدرت واقعی جهان دانسته می‌شود. این تنها کشور ابرقدرتی در تاریخ بوده که این چنین قدرتی را به دست آورده است. در مقایسه با امپراتوری‌های فارس و روم، می‌توان گفت که آن‌ها تنها منحیت قدرت‌های منطقه‌ای شناخته می‌شدند، نه ابرقدرت؛ حتی دولت خلافت یک قدرت منطقه‌ای بود. اکنون تسلط امریکایی، جهان را کنترل نموده و به پیش می‌راند؛ فقط به آن مصروف نبوده؛ بلکه بر تمام امور جهان تسلط دارد. جهان اسلام از این امر مستثنی نبوده و هم‌چنان تحت نفوذ امریکا قرار دارد. موضوع فقط "چرایی" این قضیه نیست؛ بلکه چگونه حاکم شدن امریکا را به جهان مورد بحث و بررسی قرار خواهیم داد.

مروری بر سرگذشت آمریکا

با پایان جنگ جهانی دوم، انگلیس، فرانسه و دیگر قدرت‌های اروپایی، بیش‌ترین تسلط مستعمراتی خود را در جهان از دست دادند. از زمان جنگ جهانی اول، امریکا ویرانی اروپا را مشاهده می‌کرد و با پایان جنگ جهانی دوم، اطمینان حاصل کرد که قدرت‌های اروپایی قادر نخواهند بود تا از این محصله بیرون آیند. بنابراین، امریکا دانست که به‌خاطر انحطاط حتمی اروپا، زمان وارد شدن به صحنه‌ی جهانی فرارسیده است.

زمانی که دو جنگ جهانی در حال وقوع بود، در نخست امریکا از قاره‌اش این وقایع را تماشا می‌کرد و ترجیح می‌داد تا منحیت یک تماشاگر بوده و بر اقتصاد داخلی خود تمرکز کند. امریکا بعد از انقلاب صنعتی، رشد اقتصادی را مشاهده کرده و شکل‌دهی تأسیسات صنعتی خود را آغاز کرد. هرچند تا آن‌زمان در زمره‌ی کشورهای در حال توسعه قرار داشت. اگرچه امریکا در جنگ جهانی دوم مداخله کرد؛ اما بیش‌تر به انگیزه‌ی دفاع از خود

نخست- در نتیجه‌ی جنگ جهانی دوم سراسر قاره‌ی اروپا ویران شده بود؛ امریکا می‌دانست که ترکیب اقتصادی اروپا بزرگ‌تر از امریکا می‌باشد؛ چون شهرهای بزرگ‌تر و دانش آموخته‌گان بیش‌تری نسبت به امریکا داشت. بنابراین، امریکا می‌دانست که اگر اروپا تنها رها شود، خود را از تمام ویرانی‌ها نجات داده و به کشورهای سرمایه‌داری موفق تبدیل خواهند شد. بدین‌گونه تهدید جدی را علیه سرمایه‌گذاران و شرکت‌های امریکایی در آینده‌ی نزدیک ایجاد خواهند کرد. بنابراین، در جریان سال‌های ۱۹۵۱-۱۹۶۸ م، طرح مارشال به ارزش ۱۲ میلیارد دلار به هدف کمک قرضه به اروپا اجراء گردید که توسط آن یک سوم صادرات امریکا توسط کشورهای اروپایی خریداری شد. این برای امریکا بسیار مفید تمام شد؛ چنان‌که توسط آن، اروپا را تحت نفوذ خود نگه‌داشت.

دوم- این‌که، نظم نوین جهانی امریکا، موقعیت‌های مشخصی را برای منافع اقتصادی خود در جهان ترسیم کرد. آلمان و جاپان به‌خاطر داشتن تخصص صنعتی، نیروی کار دانسته می‌شدند. قرار بود در آینده، این کشورها برای تولید با نرخ بسیار بالا برای امریکا استفاده شوند. کشورهای جهان سوم به‌خاطر شاخص منابع و کار ارزان‌شان، شناخته شده بودند که این به کمربند صنعتی (وجود شرکت‌های زیاد صنعتی) امریکا کمک می‌کرد تا به تولیدات خود با هزینه‌ی بسیار پایین بی‌افزاید. از این‌رو، امریکا برای بخش‌های متفاوتی از جهان، با توجه به تأمین منافع اقتصادی توسط هرکدام‌شان به این کشور، نام‌های متفاوتی بر آن‌ها گذاشت.

سوم- آن‌که، ابطال معیار طلا در سال ۱۹۷۱ م، در نتیجه‌ی خواست اروپایی‌ها برای تبدیل دلارهای‌شان به طلا، انجام شد. این به منافع علیای امریکا نبود؛ به‌خاطری که این قسم معاوضه ارزش دلار را پایین می‌آورد؛ برعلاوه، امریکا طلای کافی نداشت تا توسط آن، دلار را به چرخ‌اش بازگرداند. بنابراین، رئیس‌جمهور نیکسون معیار طلا را کاملاً از بین برد که برای همیشه

اروپا و سایر کشورهای جهان به دلار وابسته شدند. امروزه ۶۰ درصد تمام داد و ستدها و معاملات جهانی به دلار انجام می‌شود. این یکی از بهترین اقداماتی بود که توسط امریکا در تلاش‌اش برای تبدیل‌شدن به ابرقدرت واقعی جهان و تأمین منافع‌اش در طول این مسیر، انجام شد.

کمونیسم یک تهدید جدی در این قضیه دانسته نمی‌شد؛ قسمی که با دموکراسی مقایسه می‌شود که مانع باتبات شدن کشورها خواهد شد. یکی از این کشورها ایتالیا بود. (۲) در جریان سال ۱۹۴۸ م حزب کمونیست توسط یک مرجع مشروع دموکراتیک در حال قدرت‌گیری بود؛ از این‌رو، امریکا با رژیم فاشیست اسبق همکاری کرد تا با روی کار آمدن دوباره‌ی آن، به بی‌ثباتی در ایتالیا دامن زند. دموکراسی و رژیم‌های فراملیت‌گرا و ضدفاشیست هرگز برای امریکا خوب نبودند؛ به‌خاطری که از این طریق ملت بر منابع خود استقلال و تسلط داشته که مانع شرکت‌های امریکایی شده و بر سرمایه‌گذاران امریکایی محدودیت وضع می‌کرد.

وودرو ویلسون کسی بود که موضوع خودمختاری را برای دولت‌ها برنامه‌ریزی کرد؛ اما او می‌دانست که اگر دولت‌ها تبدیل به قدرت‌های مسلط شوند، این موضوع به ایشان اراده‌ی سیاسی خواهد داد که سبب به‌دست‌آوردن استقلال و ثبات اقتصادی خواهد شد؛ اما از تسلط بر منابع ملی‌شان یادی نکرد. از این‌رو، تهاجم بر جمهوری دمیونیکان و جزایر هائیتی درحالی انجام شد که سربازان، هزاران تن را کشته و محیط زیست را ویران کردند. با روی کارآوردن رژیم‌های وحشی، نظام سیاسی بی‌ثباتی را ایجاد کرده و با کنترل شرکت‌های امریکایی در این مناطق، آن‌ها را ترک کردند. وودرو ویلسون فقط به منظور از بین بردن نفوذ و تسلط اروپایی‌ها بر مستعمرات‌شان، موضوع خودمختاری را میان آن‌ها ایجاد کرد. اگرچه او می‌دانست که این قضیه در طولانی مدت در تضاد با منافع امپریالیستی امریکا قرار خواهد

گرفت؛ مگر او تصمیم گرفته است تا به تناقض‌گویی‌هایش ادامه دهد.

این هم یک لیست طولانی‌ست که چگونه آمریکا در سراسر جهان کودتاهایی را برانگیخته است؛ مخصوصاً در کشورهای جهان سوم؛ مانند: ایران، ۱۹۵۳م، گواتمالا، ۱۹۵۴ و ۱۹۶۳م؛ زمانی که "کندی" با یک کودتای نظامی برای جلوگیری از تطبیق دموکراسی به آن کشور بازگشت، برازیل ۱۹۶۴م و شیلی ۱۹۷۳م (۳)، هرزمانی که در یک کشور انقلابی شکل می‌گیرد، آمریکا سریعاً برای از بین بردن انقلاب، به منظور جلوگیری از شکل‌گیری ثبات دموکراتیک در آن کشور، در امور آن مداخله می‌کند. دلیل آن این است که دموکراسی یک تهدید در برابر کاپیتالیسم بوده و آن‌ها مترادف هم نیستند. ارسطو در کتاب‌اش تحت عنوان "سیاست" موضوع مشابهی را بیان می‌کند که: "یا نابرابری را کاهش دهید و یا هم دموکراسی را، (۴)" او نظامی را ترجیح می‌دهد که بین الیگارشی و دموکراسی قرار داشته باشد؛ به‌خاطری که هردو به هرصورت ایجاد مشکل می‌کنند. غرب تا حال در ایجاد یک نظام سیاسی قابل قبول، ناکام بوده است. حتی در آمریکا، ارزش‌های لیبرال دموکراسی فقط و فقط برای الیت‌ها (نخبه‌گان) بوده و می‌باشد. چیزی که وجود دارد، لیبرال دیکتاتوری است؛ نه چیزی دیگر. دموکراسی هرگز در شکل خالص و کامل آن وجود نداشته؛ چراکه شکل خالص دموکراسی به‌خاطر وجود الیت‌ها (نخبه‌گان) وحشی‌تر از حالت ناخالص آن است. دولت‌ها الگوی مصنوعی را از آزادی و خوش‌بختی با محدوده‌ای بسیار دقیق خلق کرده و توسط آن می‌خواهند مردم را فریب داده و تحمیل‌شان کنند.

در کتاب "نظام میان امریکایی" که توسط انستیتیوت امور بین‌المللی رویال در لندن تحقیق و مطالعه شده چنین آمده: "زمانی که آمریکا برای دموکراسی چابلوسی می‌کند، تعهد واقعی آن برای سرمایه‌گذاری خصوصی نظام کاپیتالیسم است. زمانی که حقوق سرمایه‌گذاران تهدید می‌شود، دموکراسی باید برود و اگر

از این حقوق محافظت شود، قاتلین و شکنجه‌گران آن را خوب خواهند ساخت. (۵)"

جهان اسلام در وضعیت بی‌تفاوت به‌سر می‌برد

آمریکا از نظامیان کشورهای خارجی به منظور ایجاد بی‌ثباتی اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در کشورهای اسلامی استفاده می‌کند. سپس آنان را با یک عالم مشکلات به افراد ملکی واگذار می‌کنند تا برای‌شان یک رهبر برگزینند؛ یا بعضاً خود آمریکا بر اساس وضعیت شکننده‌ی آن کشور برای‌شان یک رهبر مقرر می‌کند. سرانجام، این حکام به‌خاطر حصول قرضه ها/وام‌های صندوق بین‌المللی پول برای تأمین ثبات در کشورشان به سمت آمریکا می‌شتابند. ازین‌رو، صندوق بین‌المللی پول، بعد از عقب‌نشینی بخش نظامی، حاکمیت کشور را کاملاً به دست می‌گیرد و آن را وابسته به آمریکا می‌کند. بناءً نیازی به اقدام نظامی نیست؛ چون صندوق بین‌المللی پول برنامه را به‌پیش می‌برد؛ مگر آن‌که باریگر مردم به‌پا خیزند؛ در آن صورت یک‌بار دیگر آمریکا از عملیات نظامی برای راه‌اندازی بی‌ثباتی استفاده نموده و دوباره به همان ترتیب ادامه می‌یابد... آشنا به‌نظر می‌رسد، نه؟

با این کار، نخبگان متحد خارجی آمریکا بر سر قدرت باقی می‌مانند و نخبگان منطقه‌ای نیز می‌توانند به سلامتی این دوستی از کیک آن‌ها سهمی داشته باشند؛ حال آن‌که ۹۰ درصد نفوس معمولی که افراد ملکی بی‌گناه هستند، از این اوضاع سخت رنج می‌برند. آمریکا این‌گونه خاورمیانه، آمریکای لاتین و آفریقا را زیر نفوذ خود قرار داده‌است.

آمریکا در خاورمیانه دیکتاتوران و پادشاهانی را نصب می‌کند تا منابع آن منطقه را به دسترس متحدان‌اش قرار دهند و بالاخره به‌سپاس‌گزاری از مزدوری و اطاعت‌شان یک تکه کیک را به آنان شربنی می‌دهد. آمریکا از دیکتاتوری؛ مانند: عبدالفتاح سیسی، که به اصطلاح، آزادی بیان، آزادی عقیده و دیگر آزادی

های لیبرال- سیکولار را که بر مردم تحمیل می‌کند، کاملاً راضی است. سربازان سیسی به تجاوز، شکنجه و قتل هرکسی که خواستار حاکمیت اسلام است و یا به آن وابسته‌گی مبدایی دارد، اقدام می‌کنند؛ حال آن‌که امریکا برای کمک‌رسانی به این مظلومین هیچ اشتیاقی از خود نشان نمی‌دهد. مثلاً امریکا در جریان انقلاب مصر فوراً به کمک سیسی شتافت تا او را در قدرت حفظ نموده و برای سرکوب قیام یاری‌اش دهد.

نقش پاکستان در بحران جدیدی که اخیراً در کشمیر شروع شده از همین‌گونه‌است. عمران خان در خصوص لغو ماده ۳۷۰ توسط مودی، به نسبت سخنان تند فراوان، اقدامات کمی را به کار برده‌است. در حقیقت، امریکا تنها کشور صاحب حکام مزدور است و این حکام مزدور نیز امریکا را در رسیدن به منافع سلطه گرایانه‌اش؛ مثلاً: نهاد استعماری صندوق بین‌المللی پول یاری می‌کنند. عمران خان با تداوم سیاست قرضه‌گری/وام‌گری از صندوق بین‌المللی پول، این کشور را بیش‌تر به‌ریسمان صندوق بین‌المللی پول وابسته می‌کند. اکثر سیاست‌های صندوق بین‌المللی پول؛ مثلاً: قانون‌زدایی برای ترویج سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI)، کاهش ارزش ارز، افزایش صادرات به امریکا و فراهم‌آوری تسهیلات برای خصوصی‌سازی، در دراز مدت به پاکستان خسارات مهلکی را وارد خواهد کرد. همدی این سیاست‌ها به متحدان امریکا برای حفظ و افزایش ثروت‌شان کمک می‌کند. حکومت خصوصی‌سازی را بی‌اندازه گسترش داده‌است؛ ولی از جانب دیگر این مردم استند که از وضع مالیات سنگین، سخت رنج می‌برند. این استراتیژی، حکومت مقروض/بدهکار را همیشه در قرض/وام نگه می‌دارد.

بناء واضح است که امریکا یک سلسله کشورها را بر مبنای سرمایه‌داری به‌خود وابسته کرده‌است تا نتوانند نیروی اقتصادی و نظامی یگانه ابر قدرت جهان را به‌چالش بکشند. تمام تجارت نفت جهان توسط دالر انجام می‌شود، اکثریت تحریم‌ها از طریق دالر وضع می‌شود و نخبه‌گان سرمایه‌دار امریکا در سراسر جهان

توسط سازمان‌های نولیبرال پوشش یافته‌اند؛ مثلاً: کمیسیون بیلدربرگ و تریلاتیرال با تحمیل سیاست‌های صندوق بین‌المللی پول بر ملل پیش‌رفته در دهی هفتاد قرن بیستم، توانست از تأثیرات مخرب بحران نفتی بر جاپان و اروپا، که متخصصان صنعتی امریکا بودند، بکاهد.

این باعث شد دنیای صنعت؛ یعنی جاپان و اروپا؛ برعلاوه‌ی نظام دالر امریکا، دهه‌ها با از بین بردن تمایلات دموکراتیک، ملیت‌گرایی و انقلابی در جهان (به‌خصوص جهان سوم) ثبات خود را حفظ کنند. امریکا توسط صندوق بین‌المللی پول جلو روندهای صنعتی‌سازی بسیاری را گرفته‌است؛ به‌جز آن‌هایی که واقعاً انجام آن‌ها را ضروری می‌دید؛ به‌طور مثال، امریکا در سال ۲۰۰۳ م به‌بهانه دموکراسی وارد عراق شد و اداره‌ی میدان‌های نفت آن را به کمک متحد انگلیسی‌اش مستقیماً به دست گرفت. این بخشی از "سلطه‌ی طف کامل" است که امریکا از طریق آن به دنبال تنظیم پیشرفت‌های اقتصادی، سیاسی، نظامی و انحصار تکنولوژی/فن‌آوری نظامی و میدان‌های انرژی می‌باشد.

امریکا دولت‌های جهان را به‌ذخیره‌ی ارزهای‌شان دستور می‌دهد؛ ولی از طرف دیگر، خودش سبب تخریب گوشه و کنار جهان شده‌است تا کسی نتواند تهدید بالقوه‌ای در برابر هژمونی امریکا باشد. هرکه خود را از این چرخه‌ی وابسته‌گی بیرون کند، سرانجام دوباره به‌سمت امریکا برخورد گشت. طوری که اخیراً دیدیم، عمران خان قصد دارد دهلیز اقتصادی چین - پاکستان (CPEC) را ترک کند و باریگر برای ادامه‌ی حیات اقتصادی و نظامی جنگنده‌های F-۱۶؛ به‌علاوه‌ی لغو گروه ویژه‌ی اقدام مالی (FATF)، به امریکا بپیوندد. پاکستان دانسته‌است که چین نمی‌تواند آن‌چه از حیات اقتصادی، نظامی و دیگر حمایت‌هایی را که امریکا در توان دارد، انجام دهد؛ چون امریکا نظم جهانی را به‌گونه‌ای تنظیم کرده‌است که همیشه موقعیت همه را در نظام جهانی سرمایه‌داری ثابت نگه می‌دارد.

توازن قوا در خاورمیانه

بعد از ایجاد وابسته‌گی اقتصادی در منطقه توسط توحش اقتصادی، امریکا از اسرائیل به منظور حفظ توازن در مناطق خاورمیانه‌ی شرقی استفاده می‌کند. او بدین گونه از منافع اقتصادی خود در منطقه حفاظت می‌کند. در بازگشت به کمک‌ها به اسرائیل، امریکا به خاطر منافع شخصی خود به این کشور کمک می‌کند؛ مانند: کرانه‌ی غربی رود اردن و غزه. از سال ۱۹۶۷م، امریکاییان در هردو جانب لیبیال‌ها و جمهوری خواهان در خصوص تأسیس اسرائیل به صورت افراطی متحد بودند؛ مانند: تسلط بر اورشلیم شرقی عرب؛ اگرچه افکار عمومی در جهان آن را محکوم می‌کنند، امریکا هنوز هم با پول و تفویض صلاحیت در منطقه، این کشور را تمویل می‌کند تا هرچه دوست دارد، انجام دهد. هم‌چنان یک عنصر افراطی مسیحی هم در این منطقه وجود دارد؛ یا به عبارت دیگر صلیبی‌هایی که امریکا به آن‌ها و اسرائیل این اجازه را می‌دهد تا قساوت وحشیانه‌ی خود را علیه مسلمانان فلسطین به انجام برسانند. (۱۰))

چنین قضیه‌ای هم‌چنان در خصوص ایران و عربستان سعودی جریان دارد که برای حفظ توازن قوا در منطقه توسط امریکا استفاده می‌شوند و این نشان‌دهنده‌ی بسیار شکننده بودن منطقه است. هر دو همسایه ایران، در سمت راست و چپ دارای سلاح‌های هسته‌ای هستند، پاکستان در یک جانب و اسرائیل در جانب دیگر؛ به همین دلیل، ایران خواهان داشتن سلاح‌های هسته‌ای است؛ هرچند امریکا با اعمال تحریم‌ها بر ایران فشار آورده و می‌خواهد که ایران فرایند ساخت و ساز سلاح‌های هسته‌ای‌اش را توقف دهد. اگر ایران در ساخت سلاح‌های هسته‌ای موفق شود، از این موضوع اسرائیل احساس تهدید می‌کند. این نزاع سبب آتش گرفتن نفت منطقه در خلیج فارس خواهد شد که در نتیجه قیمت نفت بسیار بلند خواهد رفت و بر اقتصاد جهانی تأثیر خواهد گذاشت. (۱۱) هرچند این توازن قوا فقط در خاورمیانه اعمال نشده؛ بلکه در بخش‌های دیگری از جهان نیز این موضوع

تطبیق می‌گردد. مثلاً ناتو برای توزیع قدرت میان ملل اروپایی توسط امریکا استفاده می‌شود. هرچند این فقط یک تصویری از چگونگی حفظ نفوذ امریکا در جهان اسلام است.

نتیجه‌گیری

تنها راهی بیرون رفت از این چرخه، استفاده از تغییر تکنونیک ایدیولوژیک است؛ چیزی که امنیت و صلح واقعی را برای جهانیان به وجود خواهد آورد. ایدیولوژی که غرایز و حاجات عضوی انسان‌ها را به شکل درست آن اشباع نموده، با آوردن نظام‌های اقتصادی و سیاسی کاملاً متفاوت که امنیت، صلح و عدالت را برای تمام شهروندان خود تأمین خواهد کرد و توانایی غالب شدن بر نظام سرمایه‌داری فعلی را دارد. بنابراین، اسلام تنها ایدیولوژی است که توانایی به دست آوردن این مطلوب را دارد. کمونیزم به زباله‌دانی تاریخ فرستاده شده و کپی‌تلیزم تنها امید انسان‌هاست؛ هرچند این یک آرزوی در حال نابودی است. به خاطر واقع‌گرا شدن بسیاری از مردم در برابر تغییر، هرگز نمی‌توانند از این نظام فرار کنند؛ مگر این که یک نظام عالی و قدرت‌مند آمده و جایگزین آن شود. برعلاوه، اسلام هم‌چنان مفهوم منطق توازن نظامی را توسط قدرت ایدیولوژی به مبارزه می‌طلبید، اسلام قدرت‌های روم و فارس را به زانو درآورد؛ هرچند موقعیت جغرافیایی مدینه حالت مطلوب را نداشت. حقیقتاً! اسلام دوباره خواهد آمد و جهان را آزاد خواهد کرد، با طریقه‌ای که ۱۴۰۰ سال قبل انجام داد و منتظر است تا نام آن منحصی ابرقدرت در کتاب تاریخ نوشته شود، بسیار نزدیک است.

﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ﴾ [توبه: ۳۳]

ترجمه: او کسی است که پیامبر خود را برای هدایت مردم فرستاد، با دینی درست و برحق، تا او را بر همه دین‌ها پیروز گرداند؛ هرچند مشرکان را خوش نیاید.

نویسنده: محمد مصطفی

هند کې راتلونکې بشري ناورين

اود نړۍ دردونکې چوپټيا

حقيقت دا دی چې دنړۍ دا بې وزلان د بې رحمو پانگوالو د سختو ظلمونو ښکار دي؛ دوی ته د حقوقو ورکولو؛ ددوی د فقر ختمولو او سرپناه برابرولو چغې وهل کېږي خو چې دا بې وزلان په ډله ایزه توګه وژل کېږي عفتونه یې لوټ کېږي؛ له خپلو سیمو او کورونو ویستل کېږي کښتونه یې تېاه کېږي او مالونه یې لوټ کېږي نو بیا دا نړۍ چوپه خوله وي؛ ددې ټولو ظلمونو ننداره کوي او دمکر نه ډکو دغندنې دڅو ټکو پرته دظالمانو وحشیانو پر ضد هیڅ عملي اقدام نه کوي.

په برما کې دولتي بودايي فوخیانو او عامو بودایانو له ۴ سوه زره نه زیات غریب یې وسلې مسلمانان ووژل؛ په لسګونو زره مېرمنې یې بې عفته کړې اود یو ملیون نه زیات یې دخپلو کورونو نه ویستل؛ بنګله دیش او نورو هېوادونو ته یې هجرت کولو ته اړ کړل او ددوی ټول مالونه یې غصب، کورونه یې وران او فصلونه یې ورتېاه کړل او ترڅنګ یې ددې مسلمانانو تابعیت هم ورڅتم کړ؛ دبرما دا مسلمانان اوس داسې انسانان دي چې په خپل هېواد کې ترې تابعیت اخستل شوی او دبنګله دیش په شمول دنړۍ کوم بل هېواد هم دې ته ندی تیار چې دې مظلومانو ته تابعیت ورکړي.

نړۍ ددې ټولو ظلمونو ننداره وکړه او کوي یې؛ ملګرو ملتونو اروپايي ټولنې دبشر د حقوقو ادارې ددې دومره ستر وحشت په مقابل کې هیڅ ونکړل؛ نه دبرما دولت باندې کوم بنديز ولګېدلو؛ نه ورسره چا روابط پرې کړل؛ نه پرې له کوم لورې فشار راوارد شو؛ نه په ټوله برما کې ددې ظلمونو له امله څوک مجرم وګڼل شو او نه یې چا دظلم نه د ډکو پرېکړو پوراندې جدي غبرګون ښکاره کړ ځکه چې ددې ستر ظلم او وحشت ښکار شوي ټول خلک مسلمانان وو.

له نړیوالو رسنیوله لارې به محترم لوستوال خبرشوي وي چې دهند دآسام ایالت ۱۹ سوه زره مسلمانان دمودي ادارې دهند دتابعیت نه محروم کړل چې اوس یې دهېواد نه د ویستلو تیاری روان دی.

په نړۍ کې هر لور ته د بشر د حقوقو دساتنې خبرې کېږي؛ د فقر، بې کاري او بې کورۍ د له منځه وړلو کانفرانسونه جوړېږي او بیا هدف ته رسېدلو او مقصد کې دبریالیتوب لپاره دسترو پلانونو وړاندې کولو دعوی کېږي خو په عمل کې یې هیڅ نتایج نه تر سترګو کېږي؛ بډای هېوادونه او خلک ورځ تربلې بډای کېږي او غریب او فقر دکمېدو پرځای لا پسي زیاتیږي؛ بې کوره خلکو ته دکورونو ورکولو خبره خو ډېره لرې ده اوس دټولې نړۍ همدا غریب خلک دي چې په یو پسي بل هېواد کې دخپلو هغه کورونو نه ویستل کېږي چې دخپل ژوند ټوله ګټه وټه یې مصرف کړې وي او همدا یې دژوند تر ټولو ستره مادي ګټه ګڼل کېږي.

پرنړۍ چې سرمایه دارانه زېښاکګر نظام مسلط دی دغریبو وګړو دغریب نه دنړۍ په هر ګډو کې سوء استفاده روانه ده او له مختلفو لارو ددوی استحصال کېږي.

دغریب او فقر له منځه وړلو ټولې نارې غولونکي دي؛ ددې نړیوالو کانفرانسونو جوړول او بیا پدې کې اعلانونه یواځې ددې لپاره وي چې دغریب ډله منځه وړلو او دغریبو او بې کوره شوو خلکو سره دمرستو په نوم دمحکومو بډایو هېوادونو نه ښه ډېرې پیسې راټولې کړي او دلویديځ زېښاکګر هېوادونه پرې خپلې هغه اېن جی اوګانې وچلوي چې یې په نړۍ کې دخپلو شومو اهدافو دتطبیق لپاره جوړې کړيدي.

اوس چې دا هر چاته روښانه شويده چې په ناسلامي هېوادونو کې که پرلگږو مسلمانانو هر څومره زيات ظلمونه وشي څوک يې دپوښتنې کولو نه وي نو هند هم دبرما په پل دقدم ايښودلو اراده لري او دآسام ايالت ۵ ميليونه انسانان چې قاطع اکثريت يې مسلمانان دي دهند دتابعيت نه محرومول غواړي.

آسام دبنگله ديش سره لگېدلی دهند شمال شرقي ايالت دی چې ۳۳ ميليونه او ۹ سوه زره انسانان پکې ژوند کوي د ۱۱ ميليونو نه زيات يانې دنفوسو ۳۴ سلنه يې مسلمانان دي چې ۹ ميليونه يې بنگاليان يانې د بنگله په نوم دپخواني هند دسترې قبيلې سره تړاو لري؛ دبنگله قبيلې سره تړاو لرونکي دا ۹ ميليونه انسانان دآسام خپل اوسېدونکي دي او دهند دتقسيم پرمهال همدلته په خپلو سيمو کې پاتې شوي وو؛ ددوئ اکثريت نالوستي دي او دکابو ټولو ژوند په زراعت او مالدارۍ تېرېږي.

دا چې ددوئ تړاو دبنگله قبيلې سره دی او په هند کې بنگاليان بلل کېږي نو دهند متعصب هندوان يې دهند اصل اوسېدونکي نه گڼي او له ډېر پخوا راهيسې يې دهند نه بنگله ديش ته دشرلو هڅې روانې دي خو اوس چې دبرما دولت او بودايي ولس په گټه دبرما نه يو ميلون روڼگيا مسلمانان وويستل او په نړۍ کې يې پرضد هيڅ غبرگون رامخې ته نه شو نو دنړيندر مودي په مشرۍ کې دهند اوسني متعصب دولت هم جرأت پيدا کړ او دآسام نه يې دبنگالي مسلمانانو دويستلو او هويت له منځه وړلو پرېکړه وکړه.

دآل انډيا آسام ستودنتس په نوم دمتعصبو هندو محصلينو تنظيم دهند نه دبنگالي مسلمانانو دويستلو په هدف په ۱۹۷۹م کال کې تحريک پيل کړی و چې په ۱۹۸۳م کال کې يې زور واخست پر مسلمانانو ډېر بريدونه وشول چې پکې له ۲ زره ۵ سوه نه زيات مسلمانان ووژل شول.

دراجيو گاندي ددولت په مداخلې تاوتريخوالی راکم شو خو ترڅنگ يې دا پرېکړه وکړه چې څوک د۱۹۷۱م کال دمارج د ۲۴ مې نېټې نه وړاندې په آسام کې دهستوگنې ثبوت وړاندې نکرې دهغوئ نومونه به دانتخاباتو لړ ليکونو نه وځي. دا پرېکړه شوې وه خو عمل پرې نه وشوی. خو اوس دمودي اسلام او

مسلمان دښمنه دولت بيا همدا خبره راپورته کړه؛ ديو ميليون او ۹ سوه زرو مسلمانانو نومونه يې دانتخاباتي لړليکونو نه وويستل؛ ددوئ هويت يې ختم او ناقانونه کنډوال يې وگرځول.

ددې ترڅنگ يې دوئ په خپلو کورونو کې نظر بند کړل؛ ۱۲ زندانونه يې ورته جوړ کړل او داحتمالي لاريونونو دخپلو په موخه يې ۸۰ زره اضافي پوليس او ۲۰ زره فوخيان آسام ته راوستل.

لکه دمخه موچې وويل دآسام دکابو دوه ميليونه خلکو نومونه دانتخاباتي لستونو نه وويستل شويدي خو دهند رسنۍ پخپله دا مني چې داشمېره به تر ۵ ميليونه رسېږي؛ خوددې لپاره چې دمودي اداره په هېواد کې دننه يا دنړيوالو دجدي غبرگون سره مخامخ نه شي نو دا شمېره اوس کمه ښوول کېږي.

دهويت نه دبې برخې کولو دستونزې سره پواځې عام خلک ندي مخامخ بلکې په دولتي رسمي ادارو کې په خدمت بوخت او په فوځ او پوليس کې په دندو گومارل شوي او له دې دواړو ادارو متقاعد سړي هم ددې قانون لاندې راغلي دي او دوئ ټول به هم دهېواد نه وويستل کېږي.

خو عجيبه دا ده چې ددې دومره ستر راتلونکي بشري ناورين په اړه ټوله نړۍ چوپه خوله ده ځکه چې دا ستونزه دمسلमानانو ده؛ مسلمانان به له هويت نه بې برخې کېږي مسلمانان به له کورونو ويستل کېږي مسلمانان به وژل کېږي؛ مسلمانان به ددر بدرۍ سره مخامخ کېږي اومسلماني مېرمن به بې عفته کېږي.

دبشر دحقوقو نړيوالو ادارو ددوه ميليونه انسانانو دهويت نه په بې برخې کولو خپلې اندېښنې ښکاره کړيدي او دا يې پدې هېواد کې دمسلमानانو پرضد پرتعصب ولاړ اقدام گڼلی دی.

دآسام پخواني والي ترون گوگوبې هم ددولت دا اقدام تاواني گڼلی او پدې کار يې خپله سخته ناخوښي ښکاره کړې.

طبعي ده چې دآسام دا خلک به بنگله ديش ته شړل کېږي خو دحيرانتيا خبره دا ده چې دبنگله ديش دولت دهند دا ناوړه اقدام نه غندي او نه پدې اړه دنورې نړۍ نه ددې اقدام دمخنيوي غوښتنه کوي.

مولوي جلال الدين (حقاني)

د کفري جگړې پر وړاندې ستر مقاوم رهبر

م عبدالحق حقاني

د څه باندې يوې لسيزې له مقدس جهاد وروسته رب العالمين شوروي اتحاد مات کړ او اوس يې خلک په روسيه پيژني.

په ډېر تاسف سره بايد ووايو د شوروي اتحاد له ماتېدلو وروسته افغانستان د داخلي جگړو په ميدان بدل شو. حقاني صاحب رحمه الله د خپل نوم د وروستاړي اصل مصداق جوړ شوی و او د وخت په تېرولو حساس وخت کې يې د پاشل شويو وروڼو تر منځ د روغې جوړې او يووالي لپاره هلې ځلې وکړې. خو حالات سم نه شول او د ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله په مشرۍ طالبانو د شر او فساد مخنيوي په خاطر پاڅون وکړ. حقاني صاحب رحمه الله د حق پرستو ملگری شو او بيا يې د شر و فساد په خلاف په مقدسه مبارزه پيل وکړ.

په لنډ وخت کې امارت اسلامي په ۹۵٪ خاوره حاکم شو. خو دا ځل امريکايانو په بې ځايه او بې ثبوته دعوو په گران هېواد يرغل وکړ. حقاني صاحب رحمه الله يو ځل بيا د جهاد سنگر ته مخه او په داخلي او خارجي قوتونو يې د افغانستان زمکه سور او وگرزوله. خپلو بچيانو ته يې امر وکړ چې د جهاد په دې سپېڅلې دوره کې له هيڅ قربانۍ دريځ ونه کړي. په خپل ټول اخلاص د دښمن مقابلې وکړي او الله الحمد د دوی کوشنسونو، کړاونو او د قيد و بند صعوبتونو رنگ راوړی او نن امارت اسلامي د فتح تر درشله رسېدلی دی.

حقاني صاحب رحمه الله له زلميتوبه تر وفاته په مېړانه د دين او وطن دفاع وکړه، هيڅ قسم مادياتو ته مایل نه شو. د سنگرونو اتل د محرابونو واعظ د جرگو او مرکو سړی و.

نن د يو سربندونکي اتل، د څلورو نوموتو شهيدانو پلار، د افغانستان عمر مختار او د مرحوم مشر ملا صاحب د هغه وفادار ملگري تلمين دی چې ټول ژوند يې د الله جل جلاله په لاره کې تېر کړ.

مرحوم حقاني صاحب هغه اتل و چې د وخت هيڅ جابر او ظالم ته يې سر ټيټ نه کړ بلکې مقابلې ته يې ښه په مېړانه ميدان ته راوتلی و.

محترم حقاني صاحب د الله جل جلاله د لارې يو ملنگ مجاهد، خالد ثاني او د معاصر تاريخ د امت مسلمه ستر جنرال و.

مرحوم حقاني صاحب د شرق او غرب پر وړاندې د مسلمانو افغانانو د جهاد يو نوموتی جهادي مشر او نوبستگر قايد و.

کله چې روسي يرغلگرو په گران هېواد په چالاکۍ سره برید وکړ. حقاني صاحب رحمه الله د ريښتوني مجاهدينو په صف کې ودرېدلو. په صادقانه جگړه يې پيل وکړ. حقاني د ملگرو تر منځ ښه وځلېدلو. سلگونو هېوادوالو اقتداء ورپسې وکړه. په ډير مجبور او مشکل حالاتو کې يې جهاد ته ادامه ورکړه. لوړې تندې او زخمو ته يې وگالل.

دا چې د روسي يرغل په وخت کې د مجاهدينو مختلف گوندونه وو او تر منځ يې څه نا څه اختلاف طبعي خبره وه خو حقاني رحمه الله د حقانيت ستر منار هيڅکله چا سره اختلاف ونه کړ او هميشه به يې خپل ټول زور او ځواک د دښمن په زير کولو مصرفولو. د داخلي تشنج او اختلاف مخه يې هميشه په خپل اخلاص او ريښتونولي سره نيوله.

سل فریوال متلونہ

۱. زہ سپورمی ته اشاره کوم او احمق می گوتی ته گوری (چینیایی متل)
۲. تننی هگی تر سبانی چرگی بنه ده (پولندی متل)
۳. د یوه خره یوه کته وي (منگولیایی متل)
۴. پردی تهروتنه تل تر خپلي هغې ډېره څلیرې (روسی متل)
۵. مېلمه لومړی سره زر وي، بیا سپین زر شي او بیا اوسپنه ترې جوړه شي (روسی متل)
۶. که رمه اتفاق وکړي، زمری به په لوږه ویده شي (کینیایی متل)
۷. راتلونکي ته خوشبین اوسه خو چمتووالی د سختی لپاره کوه (جاپانی متل)
۸. مرو پیشانو ته موږکان هم نصیحت کوي (الماني متل)
۹. تشویق نیایي مرسته ده (ایتالوی متل)
۱۰. څوک چې په جیب کې پیسې نه لري، ژبه یې باید د ورېښمو وي (مالیزیایی متل)
۱۱. ودانه خیمه تر کنډواله مانۍ غوره ده (جاپانی متل)
۱۲. که چا له شا په لغته ووهلي نو پوه شه چې ته مخکي یې (فرانسوی متل)
۱۳. له څاڅکو څاڅکو ویالې جوړېږي (جاپانی متل)
۱۴. مینه او عطر نه پټیږي (چینیایی متل)
۱۵. یو رښتین یې عقل، تر سلو دروغونو هوښیارانو غوره دی (چینیایی متل)
۱۶. خر د سرو زرو په کټې نه آس کیږي (جرمنی متل)
۱۷. د لویې ونې سیوری تر مېوې زیات وي (ایتالوی متل)
۱۸. د تیار پلاو ونه نشته (جاپانی متل)
۱۹. انسانیت اسانه دي خو سړیتوب سخت دی (روسی متل)
۲۰. که سړی موږ شي د ډوډۍ په خوند نه پوهیږي (سکاټلندی متل)
۲۱. مفلس له بازاره په منډه تیرېږي (انگریزی متل)
۲۲. تر اوو کالو پلټنو وروسته په یوې خبرې باور کوه (جاپانی متل)
۲۳. ژړا اړتیا ده خو چاره نه ده (چینیایی متل)
۲۴. د شپیلۍ اواز ځکه اوچت وي چې منځ یې تش دی (ترکی متل)
۲۵. د شتمن توکه تل خندوونکې وي (ایتالوی متل)
۲۶. د زړې ونې مېوه خوږه وي (نايجیریایی متل)
۲۷. د خنځیر قوت په کمزورې کړۍ کي وي (کاناډایی متل)
۲۸. بې ملگرو سړی د بې گوتو لاس په څېر وي (انگریزی متل)
۲۹. څوک چې د مچيو خاله وړانوي، منډه یې باید بنه زده وي (سینگالی متل)
۳۰. مینه ډار نه پېژني (جرمنی متل)
۳۱. مینه خړو ته گډا ورښيي (فرانسوی متل)
۳۲. د دنگو مانېو ډېری لوړ منزلونه تش وي (جرمنی متل)
۳۳. پر غلي خره دووه تنه سپرېږي (ارمینیايي متل)
۳۴. که لیوه قاضي وي نو د رمې دي خدای مل سي (ډنمارکی متل)
۳۵. ډېر خلک بل ته گواښیږي خو خپله له ډاره لږزېږي (ایتالوی متل)
۳۶. قرض په خبرو نه خلاصیږي (انگریزی متل)
۳۷. د چا خټ چې له خاشاکو جوړ وي همیشه له اور څخه ډارېږي (فرانسوی متل)
۳۸. څوک چې د پېشي د گټلو لپاره محکمې ته ځي، غوا پایلي (چینیایی متل)
۳۹. ځیني خلک د بار په وچتولو کي ځکه مرسته کوي چې د بار اندازه معلومه کړي (افریقایی متل)
۴۰. مړ زمرې د خره هم نه خوښیږي (جرمنی متل)
۴۱. څوک چې رانده ته مېلمستیا کوي، دوه کسان به ورځي (هندي متل)

۴۲. کوم چرگ چې اذان نه کوي هرومرو به یې مری کې ستونزه وي (هسپانوی متل)

۴۳. که کپس د سرو زرو هم شي مرغه نه شي مړولی (ایټالوی متل)

۴۴. د قاضي په مخ کې ژړا د اوبنکو له ضایع کولو پرته بله گټه نه لري (ایټالوی متل)

۴۵. په څاه کې ناوړې مه تو کوه یو وخت به دي اړتیا پېښه شي (روسی متل)

۴۶. که ته تنها خغلې نو څوک به درنه مخکې شي؟ (اثیوپایي متل)

۴۷. که د موسکا چل دي نه وي زده، دکانداري مه کوه (چینایي متل)

۴۸. خپل مزدور ته هیڅکله راز مه وایه (جاپانی متل)

۴۹. که سوله غواړې نو جگړې ته ځان تیار کړه (لاتیني متل)

۵۰. جگړه له لیرې ښایسته ښکاري (هسپانوی متل)

۵۱. حقیقت چا ته په برېښ شکل مه وروښیه، لومړی کمیس ورواغونده (هسپانوی متل)

۵۲. پر رانده یې اوږده لکړه نه لورېږي (مغربي متل)

۵۳. ښځه له واده مخکې ژاړي او سړی له واده وروسته (اوکرایني متل)

۵۴. ماهی مه راکوه د ښکار چل یې راوښیه (چینایي متل)

۵۵. څوک چې پر مخکې ناست وي له رالوېدلو نه ډارېږي (چیکسلواکي متل)

۵۶. که پېښي دي وتړله زمري ترې جوړېږي (هالنډي متل)

۵۷. د نوکر له خولې د بادار صفتونه مه مته (روسی متل)

۵۸. کله کله قیمتي شی ډېر نه څلېږي (انگریزي متل)

۵۹. له ماڼۍ سره نږدې کوډله مه جوړوه (هسپانوی متل)

۶۰. زما ملگری هغه دی چې په ژړنده کې مې غنم اوږه کوي (هسپانوی متل)

۶۱. څومره چې خبرې لږ کوې څومره دي خلک خبرو ته ښه غوږ نیسي. (جرمني متل)

۶۲. بندي خولې ته مچ نه ننوځي (چینایي متل)

۶۳. درواغ پښې نه لري (چینایي متل)

۶۴. حقیقت لکه سهار هرو مرو راڅیږي (یوناني متل)

۶۵. اصیل هیڅکله درواغ نه وایي (فرانسوی متل)

۶۶. څوک چې پردي ډېره وژني د هغه په څېر به دی هم په تیاره کې ژوند کوي (پولنډي متل)

۶۷. څوک چې له احمق سره بحث کوي ځواب به یې هم اوري (جرمني متل)

۶۸. له ما پرته هیچا ته معلومات نه کیږي چې بوتان مې پښې ژوبلوي (انگریزي متل)

۶۹. بې زخمونو قهرمان نشته (پرتگالی متل)

۷۰. روغتیا د هګۍ په څېر ده، که وې نه ساتې ماتېږي (مغربي متل)

۷۱. څوک چې بې ضرورته شیان اخلي له خپله ځانه غلا کوي (سوېډني متل)

۷۲. ښایسته گلان اغزي لري (هالنډي متل)

۷۳. تر پیل یې په پای کې ډېر فکر کوه (یوسنیایي متل)

۷۴. چمتووالی د نیایي جگړې گټل دي (هسپانوی متل)

۷۵. نرم ځواب غوسه له منځه وړي (انگریزي متل)

۷۶. د تازه ماره شوو کولې لا هم وږې وي (یوناني متل)

۷۷. خدای دي څوک په جنت کې هم نه تنها کوي (روماني متل)

۷۸. لنډ گامونه عمر اوږدوي (روماني متل)

۷۹. خر د بلبل په اواز څه پوهیږي (روماني متل)

۸۰. له ملگری څخه هغه څه مه پټوه چې دښمن دي پرې خبر وي (ډنمارکی متل)

۸۱. د کوتک په لاس سړي هره خبره حقیقت وي (افریقایي متل)

۸۲. پردي گلان تل مونږ ته ښه سره ښکاري (جاپانی متل)

۸۳. شیطان ته د شیطان په ژبه ځواب ورکول په کار دي (هندي متل)

۸۴. هغه اور چې تا نه سوځوي مه یې وژنه (افریقایي متل)

۸۵. ښه توکی پخپله خرڅېږي (افریقایي متل)

۸۶. شات د خرو خوراک نه دی (هسپانوی متل)

۸۷. د فقیر ورغ اوږده وي (هسپانوی متل)

۸۸. خوږې خبرې لوږه نه ختموي (نارویجنی متل)

۸۹. د گران بچي نومونه ډیر وي (افریقایي متل)

۹۰. غل پر هر چا د غله گومان کوي (نارویجنی متل)

۹۱. که ليوه پسه ونه خوري بيا هم ليوه دی (منگوليايي متل)

۹۲. مور ته يې گوره، لور يې غواره (افريقايي متل)

۹۳. د غله سپوږمۍ ته خوښيږي (کوريايي متل)

۹۴. هغه تيربه چې لاره بنده نه کړي د خنډ په سترگه مه ورته گوره

(ډنمارکي متل)

۹۵. توره خپل تيکي نه غوڅوي (کردي متل)

۹۶. د نورو غمونه زمونږ درد نه شي دوا کولی (پرتگالي متل)

۹۷. يوه ماهي ته لس ښکاريان د سيند په غاړه ولاړ وي (ويتنامي متل)

۹۸. بدرانگه ښځه له هنداري ډاريږي (جاپاني متل)

۹۹. چرگه او ښځه چې له کوره راووخې، ورکيږي (هسپانوي متل)

۱۰۰. تر شاه کيندلو، د لور واده کول ضرور دی (هندي متل)

هو! ته به ماتېږې...!

صفي الله "رائد"

هغه ورځ لرې نه ده چې ته به هم د نني اوتو بوتو پر ځای د خپل شکست خبر پخپله تويتر پاڼه وليکې، امريکا به هم لکه لوټه په اوبو کې ويلې شي او ته به د اوسنيو بيولالو پر ځای په ټيټ سر د ټولې امريکا د ماتې خبرې زمره کوي!.. انشاءالله

ترکومه به دخپلو وژل شويو عسکرو ارقام پټوي؟ تر څه وخته به پر خپلې کرغېړنې پاليسۍ امريکايي ولس غولوي او خپل شکست ورته په بریا تعبيروي؟ که يوځل په حقيقت سترگې پټې نه کړئ، نو بې له شکه چې تاسو به دې خاوره کې نور مات يئ!.. هو! دلته نور تاسو او ستاسو لاسپوڅو په پوره مانا شکست خوړلی.

هو! ايواڅې او ايواڅې يوه لاره در پاتې، چې بايد له دې پاکې خاورې مو خپلې کرغېړنې پښې سپکې کړئ اويس. دونهالدمرمپه! بايد په ياد ولرئ، چې دلته تاسې اوس د سيمتي ديوالونو په مينځ کې را حصار ياست، چې په نظامي ډگر کې همدا د يو لوی شکست په معنا ده. نور بايد سر خلاص کړئ! چې دلته تاسې کلانېد ياست، دا په دې معنا چې راوتل مو هره گړی اوهرځای د سر په قيمت تمامېږي او تمام شوي!.. دلته د عيورو افغانانو همدا دوستور دی؛ چې يرغلگر لومړی کلانېد او بيا يې پر همدغو محصورو، کلانېدو حالاتو کې يو يو وژني (لکه څنگه چې يې پخپلو سترگو وينې؛ استشهادي او نفوذې مجاهدين مو د سيمتي ديوالونو پر مينځ کې هم نه پرېږدي؛ يابه دلته وژل کېږئ او يابه د سر په کرکړيو کې گرمې اوبه څښئ! هو! دلته راتلل اسان مگر وتل د هر جابر د سر په قيمت تمامېږي!..

دلته هر مظلوم که دې هرې خاورې وي آزاد خو! هر ظالم بيا سر ايښی بريد دی؛ دلته هر جابر، ظالم د سر په بدل گرځېدلی. ښاغلی! دونهالدمرمپه!!!

که غواړې خپل سرونه وژغورئ له دې پاکې خاورې مو پښې وباسئ؛ گڼې ډېرې ککړی نه کېږدئ! هو! ډېرې نورې ککړی به نابلې! دونهالدمرمپه!!! رومونږ تاريخ يو څو پاڼې لږ شاته وگوره، پوی به شي چې مونږ هېڅجته هم سر نه دی ايښی، مگر راعليو بيا همدلته زمونږ په پښو کې سر ايښی. څومره چې دلته امريکايان توان لري، طالبان ترهغې څولسيږي زيات د حسگېدو توان لري؛ نو په ياد ولره؛ مونږ يې له دې چې د هېواد اشغال مو په ټوليزه توگه پای ته نوي رسولی په بل هيڅ شي نه قانع کېږو! دونهالدمرمپه!

په روانو خبرو کې د اسلامي امارت کره او سمې پاليسۍ ته غاړه کېښودل به مو يوې سمې پايلې ته ورېږدې کړي؛ ښه به وي چې توافق نامه لاسليک او خپل پوځونه په راغلې لار بېرته وباسئ.

که بيا هم په خپل ناسم دريځ ولاړ يئ، ودرېږه!

لرې نه ده چې افغانان به په خپل تاريخ کې د امريکايانو د شکست ورځ هم ثبت کړي؛ ځکه ته به ضرور شکست خوړي.

هو! ته به ماتېږې!! ان شاءالله

د اټل او نوميالي شهيد

ملا محمد فهيم ناظم ژوند ته ګټه

ليکوال: عاکف مهاجر

نومونه ملا محمد فهيم ناظم د شهيد محبوب اکا زوی د هلمند کجکي اړوند په زمينداور کاريانو کلي کټ دې فاني نړۍ ته سترګې وغړولې.

زده کړه:

شهيد ملا محمد فهيم ناظم لومړنی زده کړې د خپل کلي له ملا امام څخه وکړې وروسته يې د والد صيب شهيد محبوب اکا د علم او علماء سره د بې کچې مينې له امله د هلمند لښکرګاه مفتاح العلوم مدرسې ته وليږلو او هلته يې په زده کړو پيل وکړ چې وروسته د منځنيو زده کړو لپاره د هجرت ديار پاکستان د کويټې ښار ته لاړ او هلته يې په ګڼو مدارسو کې له مشهورو استاذانو څخه خپله علمي تنده خړوبه کړه.

شهيد ملا محمد فهيم ناظم په طالبې دوره کې يو ممتاز او تکړه طالب وو په ذهانت او پوهه کې يې شهرت درلود چې له همدې امله به له هغه څخه د کښته کتابونو زده کړيالانو طالبانو پرې درسونه ويل. هغه تقيله الله يو دينداره، متواضع، امين او صادق شخصيت وو.

مشهور استاذان د نوموړي شهيد شيخ مولوي محمد عيسا اخند او شيخ مولوي عبدالهادي اخند وو.

جهاد او مبارزه:

کله چې امريکايي اشغالګرو په افغانستان حمله وکړه شهيد ملا محمد فهيم ناظم له جهاد، سرښندنې، شهادت،

هغه مهال چې د هلمند څپې تازه په جوش راغلې وې او د هلمند سيند موجه د غربي اشغالګرو او اجيرانو لپاره په شور وو د هيواد په تورو تيارو کې ځای ځای څو ستورو رڼا کوله چې يو هم له هغو څخه ملا محمد فهيم ناظم وو.

د اشغال دريم کال وو طالبانو تازه خپل قيمت او پرک لښکر بيا راټولولو لوګر کې وم لا مې د ژوند شپاړس پسرلي تير شوي وو خو د جهاد مينې مې په سينه کې بلې لمبې وهلې خبر شوم يو ملګری تازه له هلمند راغلی کور يې پيښور کې وو له لوګر راوکوچيدم د پيښور په لور مې د سفر مزي راکش کړل هغه ته مې مابنام خان راوړسولو شپه تيره شوه بلا اوږدې کيسې مو سره وکړې سهار بېرته د کابل او بله شپه له کابل د هلمند په لور وخوژيدم دريمه ورځ مو يو په شايسته اخلاقو پوښلی خندنی ځوان وليد چې له عمره هم ډير مشر- نه ښکاريده په لومړي ځل يې داسې اخلاق راسره وکړل لکه د يو واقعي مجاهد سره چې ښايي، خو دا يوه ورځ نه وه درې مياشتې مو ورسره تيرې کړې هره ورځ يې له بلې ښه رويه کوله، خو کلونه وروسته خبر شوم چې هغه ګلاب ريژيدلی او نور بدې دنيا کې نشته بيا به يې هغه خندنی څيره نه وينو، دغه زلمی ملا محمد فهيم ناظم د هلمند اټل وو.

پيژندنه:

د جهاد او مبارزې اټل نوميالی غښتلی او پياوړی مجاهد، د ثبات او استقامت غر، د وفا، صبر او رښتينولۍ

ازادۍ او خپلواکۍ سره د مينې له امله د هغوی په وړاندې په هغه لومړيو کلونو کې په جهاد او مبارزه پيل وکړ.

شهيد ملا محمد فهيم ناظم تقبله الله د اشغال په دوهم کال هغه مهال چې د غربي تازاګرو زور او رعب زيات وو طالبان لا نه وو منظم شوي د هلمند په زمينداور او ارزګان په دهرات کې يې د خپلو ملګرو شهيد ملا عبدالباري اخند، اسير ملا عبدالنصير اخند او نورو ملګرو سره يو ځای وخت ناوخت بريدونه کول چې همدا د غربي يرغلګرو په وړاندې د مبارزې سخت کلونه وو.

هغه تقبله الله ما ليکوال ته يوه ورځ کيسه کوله چې له جهاد او درس دواړو سره مې زياته مينه وه دواړه راته عبادت او له اسلامي اړخه او مسلمانانو لپاره مهم بريښيدل چې همدې حيران کړی وم چې کوم يو انتخاب کړم خو د جهاد د زيات اهميت له کبله راته هغه غوره ښکاريدلو خو بالاخره مې استخاره وکړه چې د شپې مې رسول اکرم ﷺ په خوب لیده او خوږه حلوا يې راته په رغوي کې واچوله چې ما هم ټوله خوږله او له هغه وروسته مې په هغه صبا کتاب کت او جهاد ته مې ادامه ورکړه.

د نوموړي شهيد د زياتو اتلوليو له امله کله چې د افغانستان د اتلانو سرخيل او د کفري يرغلګرو قاتل او د سترګو څار شهيد ملا دادالله اخند تقبله الله خپل بخواني قومندان شهيد ملا بلبل قلندري تقبله الله څخه غوښتنه وکړه چې يو ځل بيا خپل ملګري راټول او د جهاد سنگر ته راودانګي هغه ورته دا شرط ولګولو چې بايد شهيد ملا محمد فهيم ناظم تقبله الله به له دهرات راولي او هغه به راسره همکار او ملګری وي چې د هغه به توګه به وکولی شي جهادي چارې په ښه توګه پرمخ يوسي.

کارنامې:

د شهيد ملا محمد فهيم ناظم کارنامې له شمار وتلې دي خو يو څو يې د بيلګې په توګه درته يادوم.

کله چې د امريکايي يرغلګرو رعب او دډبه په لومړيو کې زياته وه او خلکو يې پر وړاندې له هغوی سره جګړه له غره سره سر وهل بلل نوموړي شهيد د ارزګان ولايت په چهارچينو ولسوالۍ کې پر امريکايي اشغال ګرو ځواکونو يې مخامخ حمله وکړه چې ګڼ شمير امريکايانو ته يې مرګ ژوبله واړوله.

همدا راز يې د يو بريالي تکتیک او خپلې زیرکتيا له امله په يو خاص تکتیک د کابل پلچرخي د کرغیرن زندان څخه ۷ تنه مجاهدين بنديان چې يو پکې مهم طالب قومندان ملا نقيب اخند او ورور يې ملا غلام اخند هم وو ازاد کړل.

د نوموړي شهيد په کارنامو کې د هلمند بغني ولسوالۍ فتحه يو بيسارې اتلولي بلل کيږي چې د کفارو له ټول زور سره يې د اشغال په څلورم کال د هغوی له تسلط څخه بشپړه ولسوالۍ ازاده کړه.

زخميټوب:

شهيد ملا محمد فهيم ناظم د زمينداور په کمربند کې له يوې سختې جګړې وروسته ټپي شو چې دښمن يې د نيولو هڅه وکړه خو نامراده دښمن په خپلو هڅو کې ناکام شو او هغه تقبله الله خپلو ملګرو د جګړې له ميدان وويستلو، چې پر دغه ورځ د جګړې به ډګر کې د څو تنو امريکايي عسکرو جسدونه هم پاته وو او ګڼ شمير سامان او الات يې هم غنيمت شول.

شهادت:

شهيد ملا محمد فهيم ناظم د ۱۳۸۶ کال د جوزا مياشتې په ۲۶ نيټه د جهازشنيې پر شپه د يوې جهاپې پرمهال د خپل پلار او يو ورور سره يوځای د شهادت جام نوش کړ.

د يادونې وړ دی چې د نوموړي شهيد يو بل ورور هم د شهادت جام نوش کړی چې پدې توګه درې وروڼه او يو پلار يې شهيدان شوي دي او دا مهال يې پنځه وروڼه ژوندي دي چې ټول د اسلامي امارت په ليکو کې د يرغلګرو پر خلاف په وسلواله مبارزه کې برخوال دي.

جلال او حقانیت په ازمونونو کې

د وخت پر وتو هرڅه خپل رنګ بدلوي (څه یې اصلي حالت هم بېکه شي) او له نوي رنګ سره رامنځته کېږي چې بیا تېر او ډېر پخواني هغه تقریباً ذهني معماګانې او خیالي افسانې بښي، موږ ته د خپل اسلامي تاریخ او سیرت په مطالعه کې نامتو اشخاص خالد بن ولید، عامر عبيده بن جراح، طارق بن زیاد، عقبه بن عامر، سلطان صلاح الدین ایوبي، سلطان نورالدین زنګي، قتیبه بن مسلم، محمد بن قاسم، محمود غزنوي، احمد شاه ابدالي او... مخې ته راځي، خو یو خوا د دوی کېسې ډېرې عجیبې او راته افسانې ښکاري بل خوا بیا د دوی شخصیت، کړنې، د ژوند اړخونه او... مو هم له نږدې نه وي لیدلي په اړه یې قضاوت راته ډېر مشکل وي، خو که د حقاني صاحب په څېر د خپل وخت او نږدې ماضي لوړ اشخاص وپېژنو تقریباً هغه ټولې ځانګړنې یې په نوي او زموږ معاصر رنګ لرلې او په عملي او مجسم ډول یې راته تفسیر کړې چې له دې وړاندې تاریخ یواځې د یادو پخوانیو نامتو هغو په نوم ثبت کړې وې. که د حقاني صاحب په اړه له ژور تحقیق او د هغه د شخصیت له اوږدې تشریح څخه راټیښت او لنډ و وایو هغه همدې دوو (جلال، حقانیت) نومونو جوړاوه، دا دوه مفاهیم د هغه په شخصیت کې اغېزل شوي او بیا یې جلال په حقانیت کې نغښتی و، دا دواړه مفاهیم د جلال له لوړې څوکۍ د حقانیت تر وروستي تله یو لوړ معیار او بلها/بلا غوښتني لري چې حقاني صاحب بشپړې وړ پوره کړې وې او پرې د جلال او حقانیت عملي ځاګه یې وړاندې کړه.

نور خو جلال له وړوکتوبه لا جلال و چې لاهم یې د پلار په خدمت کې د انبیاؤ په پله د شېونکي چوپړ ترسره کاوه، خو اړتیا د یو داسې څه وه چې د هغه په اثر د جلال مانا ورکې پیداشي او په معنوي لحاظ جلال شي، هغه و چې الله تعالی تقریباً په بشپړه مانا حقانیت ور ویاښه. په شا وخوا لس کلنۍ کې یې لومړنۍ زدکړې پیل کړې، د خپلې لویې پکتیا (اوسني ګردېز او خوست) ترڅنګ وردګ، غزني، پکتیکا او له ګاونډي هېواد پاکستان سره په ګډه پوله پرتو سېمو کې یې لومړنۍ او منځنۍ زدکړې ترلاسه کړې، د غزني له نورالمدارس مدرسي د لوړو زدکړو لپاره د اسیا سترې جامعي (دارالعلوم حقانیه اکوړه خټک) ته لاړ، پرلپسې یې څلور کاله هلته تېر کړل او په ۱۳۹۱ سپوږميز کال یې د جامعي د بنسټګر مولانا عبدالحق، مولانا مفتي محمد فرید زړوبوي او مولانا عبدالحليم رحمهم الله په لاسونو د علمیت پکړۍ وتړله، خپل استاد مولانا عبد الحق او علمي مور دارالعلوم حقانیه ته په منسوب کېدو یې حقاني نوم خپل کړ. د حقاني صاحب د (کریم الخصال، مرضی السیره، زکي القریحه، صاحب العقیده الراسخه لندیه قدره تامة علی تدریس العلوم الشرعیه) ځانګړنو د هغه د عالمیت سند هم له نورو ځانګړی او لوړ کړ، او بیا که څه هم د جامعي کړنلاره دا نه وه چې د خپلو نویو فارغانو له جملې دې څوک هلته استاد شي خو همدغه ځانګړنې وې چې د جامعي د مشر. مولانا عبدالحق رحمه الله په ټینګار حقاني صاحب هملته تدریس پیل کړ، چې دا یې یو بل دنگ اعزاز او امتیاز شو، هلته یې په همدې لومړي کال مختصر. المعاني، دېوان حماسه، شرح تهذیب، شافیه او څېنې نور کتابونه درس کړل.

تېر کال د محرم الحرام د میاشتې پر ۴مه اسلامي امارت د ستر نووښتګر او میتګر علمي، دغوي، جهادي او سیاسي شخصیت مولوي جلال الدین حقاني رحمه الله د مړینې په اړه رسمي اعلامیه خپره کړه چې همدا شپې ورځې لا هم په رسنیو کې لاس په لاس کېږي، هوا د هېواد په کېن ختېځ کې د لويې پکتیا هغه دنگ غر راپړېوت او ونږېد چې د نږدې نیمې پېړۍ طوفانونو اوسېلابونو ته ولاړ و، نه ورته په ملا خم شو، نه له خپله ځایه وښورېد او نه هم وښوېد، پر عالم کفر خو دا ځکه د خوښۍ ورځې وې چې په خیال یې هغه لوړ غر یې له مخې آخوا شو چې پر سر یې لاره هم نه لرله، خو حاشا وځلا.

جلال زموږ له تعبیر او د تعبیر له ټکو ډېر هسک مفهوم دی، ورسره حقانیت بیا زموږ له پوهې لېرې تل ته پروت یو ژور حقیقت دی چې دا هم في الجملة زموږ د تعبیر له مستوی ډېر لوړ مفاهیم را نغاړي، بل دا چې لکه په ځینې کتابونو کې به مو لیدلي وي نوم د سړي پر شخصیت دروند اغېز پرېباسي چې ډېرو خلکو به دغه حقیقت درک کړی هم وي.

نو که یو څوک د دین پر لوړوالي / پر دین کې لوړوالي (جلال الدین) و نومول شي او بیا یې روحاني پلار او علمي مور ته نسبت (حقاني) دوهم نوم وګرځي، ورسره هغه هر وخت په هر څومره سنگینو شرايطو کې د حق اړخ پر ښوول، د یوې سپېڅلې او حقې داعيې پر لرلو، له هغو څخه پر ټېنګه او نه ماتېدونکې ننگه او ترې د سر او مال په قربانیو (متناً و شرحاً) و پېژل شي، نو ښکاره خبره ده چې جلال او حقانیت یې پر شخصیت ژور اغېز شېندلی او تعبېي ده چې موږ یې په ستاینه کې پاتې راشو.

که د مرحوم حقاني صاحب یواځې جهادي ژوند لا له موږ مشر او هغه مو د خپل ژوند په هېڅ برخه کې له نږدې نه پېژاند، خو د هغه اړوند مو له مشرانو ډېر څه اورېدلي او د هغه په اړه لیکلي تأثرات مو لوستلي دي، لومړی خو حقاني صاحب د خپل کړیزماتیک شخصیت پر اغېز د خپل اوږد عمر پر معاصرینو او هغه چا ته ځان پوره وړ پېژندلی و چې لېده کاته یې ورسره شوي چې دا د هغه د شخصیت متن ګڼلای شو، او بیا یې همدغو معاصرینو او چا چې هغه لیدلی دغه متن یې بشپړ تشریح کړی نور څه نه دي پاتې چې موږ ته د هغه د لازياتي ستاینې سوږه او خام مواد شي.

دا د دې لامل هم شوی چې اوس مو پوره پوهې ته پېرېوتې هغه زموږ ستاینو ته هېڅ اړ نه دی، نو د هغه د ستاینې په دود د څه ویلو جرأت هم نشو کولای، هوا د اړتیا او جرأت نشتوالی په همدې دود، خو... خو د حقاني صاحب د یاد ژوندي ساتلو، پر ځان یې په اړه د تأثر د حق او غرامت منلو په دود او له خپل اند سره سم د نوي نسل او د ملت ځواني انرژۍ ته د مشر حقاني صاحب د تګلارې او تګلوري مثال پر نویو ټکو او نوي تعبیر رڼا او روښانه کولو په موخه به لاندې څه و وایو، خو د تقوّل او مبالغې له جملې هم نه چې ځلانده تاریخ ته یې زیان رسوو، بلکې پر څه باندې چې هغه جلال او حقاني و له همدغه څخه رښتونی تعبیر یې زموږ د ستاینې ټکي هم دي او دا به په حقیقت کې د تاریخ پر ژبه د هغه ستاینه وي.

د راتلونکي لپاره جامعي په پام کې درلودل چې له دې لور کتابونه ورکړي، خو حقاني صاحب چې په هېواد کې سر راپورته کړي الحاد ډېر اندېښمن کړی و له جامعي يې معذرت وغوښت او د ځمکي له لاري حج ته لاړ، ورسره يې د افغانستان په گڼو د اسلامي نړۍ بېلابېلو هېوادونو له عالمانو، شيوخو او د اسلامي فکر لوړو اشخاصو سره په هېواد کې راپوتېدلي الحاد په تړاو هر اړخيز بحثونه وکړل، د هغوی نظرونه يې واخېستل او همدا يې د دعوت، اصلاح، مبارزې، جهاد، سياسي هلو ځلو، د ټولني خدمت او په دې لاره کې ايثار او فداکاريو پيل و.

پر ۲۰ زيږدیز يې چې په روسيه کې کمونستي واک رامنځته او کمونيزم سر راپورته کړ، ولسونه او ملتونه د هغه له دهري فلسفې سره بشپړ نابېل و، نو پر چټکي يې د منځنۍ اسيا، ځيني عربي هېوادونو او چين په گڼو نېمي اروپا پورې ساحه لاندې کړه، افريقا او د عربو جزيرې (جزیره العرب) ته يې رېښې وکړې او په دې ډول يې نړيواله پراختيا وموندله، ناټو او امريکا هم ورکې سترگې نشوای ښخولای، خو ترټولو زيات يې اسلامي نړۍ وېجاړه او له بېخه ونړوله، له نوري اسيا وروسته له ټولو شاته پاتې خو د اسلامي عقيدې له اړخه بېلایه افغان خاوري او افغان ملت وار و.

دا نو ترټولو له ازموڼ ډک پړاو و چې د واکمن شاهي نظام مهمو ادارو (پارلمان، پوځ، معارف، فرهنگ، ټولنيزو چارو او...) ته د هېواد بيا رغونې او دلته رفاه منځته راوړلو په نوم د کفر او الحاد پر بنسټ ولاړ کمونيزم پر چل او چالاکۍ لاره وموندله، د نظام دسگاه، سياسي روڼ آندې، فرهنگي فعاليتونه، اداري چارې يې ټول ترې د ځان تسخير کړل او افغانانو ته يواځې هغه دين او ديني عالمان ورباندې شول چې وروسته همدې کمونيزم او د هغه روزل شويو کورنيو کمونستانو ورپسې را واخېسته.

خو د حقاني صاحب په خبر همدغه ديني عالمان و چې د شاهي نظام له وخته او هېواد ته د کمونيزم له را واردېدو مخکې يې د هغه پر وړاندې د افغان ولس په وېښتيا او ذهن سازۍ ډېر کار وکړ، همدا د کمونيزم له اشغال شويو هېوادونو سره د افغانستان يواځې توپير و، له حج څخه له راستنېدنې سره سم يې دلته هم د ديني عالمانو او ولس په ملاتړ د کونېستي فکر ضد لوي غونډې جوړې کړې، له منډه يې غږ پورته کړ او له هري ممکني لاري يې له کمونستي فکرڅخه د اغېزمنو د اصلاح او پوهاوي هڅه وکړه، که څه هم کمونستانو او درباري ملايانو پرې د هېڅ ډول الزام څخه دريغ و نکړ خو حقاني صاحب او ورسره ديني عالمانو دا هرڅه پر ځان ومنل آغا د کمونيزم پر وړاندې د ملت له بيدارۍ څخه نوک هم پر شا نشول.

دلته چې د داؤدخان سپېنه کودتا رامنځته او کمونستان پکې لوړو پوستونو ته ورسېدل، هم يې همداسې دوام ورکړ، خپله وجېبه يې په ښه ډول ترسره کړه او ترڅنګ يې حقاني صاحب، مولوي نصرالله منصور صاحب، مولوي عزيز خان، مولوي احمدگل او... د يو خوځښت په بڼه د کمونستي فکر عملي مخالفت او پر وړاندې په پکتيا او ځيني نورو ولايتونو او سيمو کې فعاليت هم پيل کړ.

حقاني صاحب او ورسره ديني عالمانو د ولس او ځوانانو د وېښتابه او امدادګۍ کار بشپړ کړی و او د لوی خوځښت لپاره يې پوره تياري درلود ډېر زيات شمېر مجاهدين يې پر ځان راټول کړي و، چې د ثور کودتا له لاري واک د کمونستانو لاس ته پرېوت، د هغوی له لوري خونړۍ پېښې رامنځته شوې، د ديني عالمانو ورته، نېول او برمه کول يې پيل کړل، او شوروي هم مخامخ يرغل وکړ، د کمونستانو پر وړاندې د حقاني صاحب او نورو عالمانو د تېرو هڅو په اثر اوس د دوی تر مشري لاندې په ټول

هېواد کې سرتاسري ستر قيام وشو، له تمې او توقع لوړ هر اړخيز کلک مقاومت يې ورسره وکړ او ۱۴ کاله يې له هېڅ راز قربانيو نه پکې دريغ وکړ، نه پر سترې شو او نه يې هم همدغه موده د ارام خوب وکړ ترڅو شوروي په افغانستان کې مات شو.

بل ازموڼ د خپل منځي جګړو پيل و، له بله مرغه د ۱۴ کاله دغو کاوشونو او خواريو وروسته هغو ډلو چې د جهاد پر وخت جوړې شوې وې ترخپل منځ د واک پر سريو له بله جګړې پيل کړې چې مشهورې څيرې يې احمدشاه مسعود، برهان الدين رباني، گلبدین حکمتيار، عبدالعلي مزاري، تورن اسماعيل خان، استاد سيف او... ول، د تېر جهاد ارمانونه يې له خاورو سره خاوري کړل، بېرته يې له کمونستانو سره ښکاره او پټي معاملې پيل او امتيازات ترې واخېستل، په هېواد کې ملوک الطوائفي خوره شوه، کابل تر ټولو نورو ښارونو زيات وړان شو، هر لور ته قتلونه، شوکې، اسارتونه و، فساد او انارشيزم، ټوپک او پاټک سالارۍ او...

حقاني صاحب چې لا د جهاد له وخته د مجاهدينو د سياسي ډلو او گوندونو جوړېدو پلوی نه و (د وخت شرائطو د خالص بابا د حزب غړيتوب ته اړ کړ، بيا يې هم د حزب مرستيالۍ ته شا او د مقاومت په سنگرونو کې د لومړيو کرښو قوماندې پرمخ وړله) اوس يې هم پر خپل ټول توان د دوی ترمنځ د پخلاينې، يو والي او د جهاد موخو او ارمانونو ته د ټولو د تعهد او وفادارۍ هڅې او هاند وکړ، هرڅومره يو او بل ته پر جرګو ورته خو هغوی که څه هم په خوله به يې منل خو له زړه يې د اقتدار نشه او له يو او بل څخه د غچ اخېستو اراده نه وه، بلکې لا د حقاني صاحب د غه هڅې يې هم نه خوښولې دسيسې يې ورته جوړې او بريدونه يې پرې ترسره کول، ترڅو له کندهاره د طالبانو خوځښت را پورته شو.

دا چې د حقاني صاحب په څېر رښتینو مجاهدينو هر وخت د ستونزو سوله ايزې هوارۍ ته پر جګړه ايز حل لومړيتوب ورکړی، نو دا يو عجيب تصادف و چې د هغه سوله ايزو هڅو او خواريو کار ورکړ سمدلاسه له همدغې داعيې سره يو ناڅاپه د ملا محمدعمر مجاهد په مشرۍ د طالبانو اسلامي تحريک او د دې ستونزې جګړه ايز حل رامنځته شو، ښايي حقاني صاحب به يې خيال هم نه و کړی او خپله خوږې له سوله ايز حل پرته له دغو ډلو سره د جګړې نيت ښايي بېخي نه وې درلودلی، ځکه په دې سره به هغه او ډله يې هم د نورو په سترګه کتل کېدل، په داسې حال کې چې هغه له پيله د نورو ترمنځ ډله بازي لا نه خوښوله چې اوس بيا پر نورو خپله ډله هم ور زياته او خوست، پکتيا او پکتيا هم د کابل په څېر وړان کړي.

دا چې د حقاني صاحب پر سوله ايزو هڅو ونشوه او د جګړې نيت هغه نه درلود، الله تعالی له هغه بل لوري له همدغې داعيې سره چې حقاني صاحب لرله د طالبانو جګړه ايز تحريک راپورته کړ له شک پرته د هغه د دغو هڅو پر ملاتړ د الله تعالی رارسېدلی يو ستر نصرت او د هغه د حقانيت يو غوره دليل يې گڼلای شو، خو دا هم په پوره يقين د طالبانو له تحريک سره د الله تعالی له لوري يوه لويه مرسته او غښتلی نصرت و چې د حقاني صاحب په شان يو حقاني عالم، ستر ماهر جهادي لېبر، تر خپل منځ سره نښتو ټولو ډله بازو څخه غښتلي شخص د ياد تحريک لومړي غړي ته لېبيک کړل، بشپړ ملاتړ يې ترې وکړ، خپل شته يې ټول په واک کې ورکړل، تر پايه يې خپل مسير بدل نکړ او...

يو بل ازموڼ هم د امريکا يرغل و، د حقاني صاحب کور، د خوست په مټه چپنه کې مدرسه او گڼ نور د مجاهدينو استوګنځي يې يرغلګرو بمبار کړل، د مسافرو مجاهدينو په گڼو د کور غړي يې هم پکې شهيدان

شول، د هېواد د نورو مجاهدينو په څېر حقاني صاحب هم خوندي ځايونو ته ځان او ملگري ورسول، دا چې زياتر مجاهدين سره تيت وېرک شوي و، ترڅنگ يې دښمن هم چې څومره و د هغه دوه برابره تبليغاتي هوا پرسولی او د يو بالون غونډې ډېر لور کړی و، نو د يو نوي او پرمختللي ډول مقاومت اړتيا محسوسېدل.

حقاني صاحب يې په خپل نووښت او ابتکار په ډېر لږ وخت کې چاره و موندله، امکانات چې د صفر په درجه کې و مقاومت يې هم له هغه صفر څخه را پېل کړ، د امکاناتو له نسبي زياتېدو سره کرار د جگړې گراف لوړېده، د هغې نوعيت او څرنگوالي استشهادي بريدونو، لويو بېمې چاودنو، يرغليزو بريدونو، کمپونو، مخامخ بريدونو او تعرضونو ته تغير او توپير وکړ، د دې ټولو او په ځانگړې د يوېزو او ډله ايزو استشهادي بريدونو په طرحه او بيا تطبيق کې حقاني صاحب د غوره جگړه اېزو مهارتونو، زړور تجربو، خداي ج ور کړې ځېرکتيا او برياليو تکتيکونو پر مټ تر ټولو ښه و ځلېد، پر آفرين.

حقاني صاحب چې لا له وړاندې يې د راخپلو کړو زړونو سودا له ډله بازانو سره کړې وه د داسې چا زړونه يې هم له ځان سره لرل چې د خپل شخصي- جگړه اېز تفوق ترڅنگ د بېلابېلو غښتلو وړتياو داسې پوځي ماهرين يې لرل چې پر کمو امکاناتو د جگړې بشپړ نوي او داسې اسلوب رامنځته کړي چې د يرغلگرو د نوې ټېکنالوجۍ پر وړاندې يې اړتيا وي، بلکې لا زيات او له تمې لور پر دې چې ياده ټېکنالوجۍ که څه هم دومره پرمختلې نه وه لکه چې تبليغ شوې وه، خو مجاهدينو يې له هغې سوې سره برابر مقاومت ته تابيا او چمتوالی و ښووه چې تبليغاتو ښوده او په دې سره د هغوی وړتيا تر لوېديځه ټېکنالوجۍ لوړه شوه، دلته پکې حقاني صاحب خپل اولادونه هم د خپل مزاج سربېره پر هغو استعدادونو وروزل چې د دې پرمختلې ټېکنالوجۍ په وړاندې يې حياتي رول درلودلی دی.

په دې برخه کې د چاودېدونکو توکو او له هغو د ماینونو په نوي پرمختللي ډول جوړول، د دودېزو وسلو اغېزمنه کارونه، د نويو جگړه اېزو تکتيکونو رامنځته کول، مجاهدينو ته پوځي تدريونه او تمرينونه ورکول، د بريدونو کره او دقيق پلان، کمپيوټري نقشه گذاري او نقشه ښودنه، ډرون ټېکنالوجۍ، استشهاديانو ته د بريدونو په جريان کې د استادانو او په ځانگړې د شهيد بدرالدين حقاني د مخابراتي اړيکو له لارې تناسبي لارښوونې او قوماندې او... هغه څه و چې دغه مقاومت پرې پرمختللی و گرځېد او د بريا تړيو يې ورساوه چې دا دی له نېکه مرغه د شوروي اتحاد نوم روسي ته له را پرېوتو وروسته صليبي اتحاد هم د امريکې پوچ او ډنگر نوم ته راټېټېدونکی دی.

که د اشغالگرو له نوې ټېکنالوجۍ، زور او زر سره موږ نابلد او پر تبليغاتي پرسوب يې تېر وتلي و، نو په وړاندې يې د حقاني صاحب مبتکر او نوښتگر رول ته هم موږ او هم اشغالگر کوته په غاښ پاتې و، د هغه جهاد څو برابره هېښونکې اېثار يې په دې جهاد کې لرلی دی، نوموړي که په هلته ځان او د عادي وگړو په حيث وروڼه، ورېروڼه، خوږبېونه او خپلوان سختو شرائطو ته وړاندې کړي و، په دې جهاد کې يې د وخت هغه نوميالي او پر لوړو ابتکارونو پوښلي د زړه ټوټې اولادونه وړاندې او څار کړل، چې ستري حماسي يې د نوې غربي ټېکنالوجۍ د زوال پرلپسې زېري شول او هم د غربي تاراک د بشپړې ماتې پېلامه، او په ټوله کې حقاني صاحب د قربانيو لومړی مقام گټلی دی.

حقاني صاحب چې جلال او حقانيت يې په دغو ازمونونو کې بشپړ څرگند شول د هېواد د تېري نږدې نېمې پېړۍ روښانه تاريخ بنسټگر يې

بللای شو، په ياد تاريخ کې د کمونيزم، شوروي، امپرياليزم/صليبي اشراو د دوی ترمنځ د فساد او انارشۍ پر وړاندې جهاد او مبارزه هر يوه کې په خپل نوم يو زرين باب لري.

حقاني صاحب چې د امتحان او ازمون په مرحلو کې کوي شاهکارۍ او حماسي درلودلې، په خپل دغه دغوي، اصلاحي، ټولنيز، سياسي او جهادي ژوند کې څومره چې وځلېد او پر کومو ځانگړنو وپېژندل شو که په لنډو ټکو يې و وايو هغه يوه انقلابي څېره وه، د بريالي سياسي حاکميت حياتي عنصر يې درلود، د يو تخليقي او انقلابي ځواک څښتن وه، تل يې فکر د ستونزو په پايلو و، د ټولنيزو او سياسي ستونزو د له منځه وړلو پياوړې وړتيا او ځواک يې درلودل، د معاصرو سياسي احساساتو/حساسيتونو او قطبونو د مشرۍ ذهني توان او نورو ته د قناعت ورکولو غوره ملکه يې لرله، الله تعالی وړياندې د مشرۍ يوه داسې جذابه، کشش ورکونکې، مهمه او آني لوړه وړتيا پېرزو کړې وه چې په مټ يې له نږدې او ليري د هري طبقي خلک پرځان راټول کړي و، په پخواني جهاد کې د خلکو راخپل کړي زړونه يې له ځان سره کړل او بيا يې د روان اشغال په وړاندې هم لا ډېره گټه ورته ورسېده، خو د هغه وخت د خلکو مرستې يې ډله بازانو او په ځانگړې سياف او حکمتيار ته ور پرېښودې.

حقاني صاحب دلېبرشپ ځانگړې کوالتي لرله چې د خلکو پام پرې ځانته واړوي، هغوی هم ورته په فوق العاده نظر کتل، خود بخود يې د هغه اطاعت کاوه، له هغه سره يې وفاء او تعهد ښودل او په ستونزمن حالت کې پرې راغونډېدل، د مسلمانه امت پر ځوانانو کې د جهادي روحيې راوېښول او پرهېي باندې روزل يې يوه بله ځانگړنه وه، هغه د تاريخ په يوه ځانگړي مقطع کې راښکاره او د هغه جوړونکی شو.

حقاني صاحب که د جيد عالم، ستر داعي، پوځ سياستوال او ماهر مرکجي ماسټري خو په جهاد او جهادي ابتکارونو کې يې دکتوره لرله، له شرائطو سره په سمو امکاناتو د جهاد او مبارزې د تکتيکي اسلوب مجدد او موجد شخص و، هغه يو شخص نه بلکې يو بشپړ جهادي فکر او مکتب و چې د دې لاري لارويان ترې پر سالمه تربيه خپله تنده خړوبه کړي.

حقاني صاحب د ثبات او استقامت يوه بې ساري نمونه وه، د هر ډول ازموينو مراحل يې په پوره برياليتوب رالاند کړل، د هغه دغه مواهب او ابتکارونه د من وړاء حجاب او پردې شاته له الله تعالی سره د بڼې معاملي (صبر، اخلاص، توکل، ټېنک باور، تعهد او...) زرينده و، هغه له خداي پاک څخه له ورېدونکو رښتونو عالمانو څخه و، د ژوند په ټولو برخو کې تقوا او پرهېزگاري يې ستره نښه او د هغې حق يې پر ځای کړی وه، د هغه نظر هر وخت د الله تعالی پر ذات او د هغه پر پرېکړو و، ماديات سره له دې چې پريمانه الله تعالی پر پېرزو کړي و خو هغه پرې هيڅ نظر او باور نه لاره، له همدې امله يې ساده ژوند درلود او د ژوند ټول اړخونه يې بشپړ ساده و.

مشر-حقاني صاحب د خپل ژوند په هر اړخيزه کړنلاره حقانيت رښتونی او داسې نقد تفسير کړ، په خپله مېړانه، سرښندنو او اتلوليو يې د استشهاد فکر بياخل را ژوندی کړ، د يو ستر هدف پر لور يې د ستر په حيث پر خپل ژوند لا ستري قافلي رهبري کړې چې ځينې رسېدلې او ځينې نورې لا هم روانې دي او همداسې به يې مېړانه او اتلولۍ ژوندی وي، دوام به مومي، د حقانيت روح او د جهاد فکر ته به وده ورکوي او هغه ته به تلپاتې ژوند ور ښيي. روح يې ښاد لوياد يې تل پاتې.

د دریو اتلانو ورونو همسنگر او د پلار څلورم ځوی هم شهید شو!

لیکوال: مهاجر

نور ملګري هم ولاړ وو چې په لیدلو یې سړي ته خدای وریادیدلو او د مجاهد مینه پرې ماتیدله په دوی کې یوه خاموش سنگینه او ارام انسان د ابو لیث مستعار نوم باندې یو تن هم وو کوم چې به لیدلو یې ذهني ارام سړي ته حاصلیدلو چا چې درې تنګي وروڼه د اعلاء کلمة الله لپاره قربان کړي وو او د هغوی ټوپک یې پر ځمکه نه بلکې د یو ریښتوني وارث په توګه د غریبانو او د هغوی د زیره خوړو په وړاندې راخیستی وو او خپلې اوږې ته یې اچولې وو چا چې د باګرام کرغین زندان هم تیر کړی وو خو عزم یې نه وو مات شوی بلکې نور یې هم له صلیبیانو سره کرکه ډیره شوې وه.

بوټل مو راواخیستل همدلته مو وځکل لږه شیبه ولاړ وو وروسته په موټرسایکل درې نفره سپاره شولو څه شیبه مو مزل وکړ یو کور ته ورسیدلو ښه میلمه پاله او درنه کورنۍ وه دوډۍ مو همدلته وخوړله وروسته بیا روان شولو د شپې ترتیب مو وکړ ابو لیث او یو بل ملګری پیاده روان شول موټر بیا پر موټرسایکل سپاره شولو ښایسته ټوټه مزل مو وکړ یو ځای ته ورسیدو د شپې له ځای لیر لږې مو موټرسایکل ودروو او همدلته مو بند کړ غلې غلې روان شولو ډرون ګرزیدله د چورلکو غبر هم راته مخاږه کې غبرونه ول چې چاپه ده ملګري باید بیدار اوسئ یو کور ته ننوتلو شیبه وروسته ابو لیث او بل ملګری هم راغلل د کور والا چای راوړ چای مو وځکلو دوی پېرې ته پورته شول موټر ویده شولو شپه تیره شوه سهار مرکز ته لاړو چې ګورو یو شهید د مرکز په انګر کې ایښی وو قدمونه مو اوچت کړل چې خیر کړې څوک به وي چې وروړاندې شولو یو تنګی ګلاب چې به

د پل عالم له پول سره د پوستې په څومتری کې هغه مهال تیر شولو چې د ولایت له لوري ټانګونه هم د کابل ګردیز پر لویه لار راباندې راتیر شول موټر په سراجو ډوله موټر کې وو همداسې د غره یو اړخ ته د اونی سیدان لور ته رهي شولو څو دقیقې مو مزل وکړ یو پمپ مخې ته راغی موټر مو ورتاو کړ تیل مو واچول همدلته مو درې جنتي له ښکلا ډکې څهرې ولیدلې هغه څوک چې په لیدلو او ورته کتلو یې مینه نه ماتیدله جذابې څهرې یې وې انسان یې خپله مینې ته هڅولو یو یې کړه پګړۍ وهلې وه او دوه نورو یې له سر دسمالونه تاو کړي وو چانته په غاړه او ټوپک یې پر ښو ایښي وو پوښته مو ترې وکړه ایوبی به چیرته پیدا کړم څو نعرې یې پرې وکړې خو دا چې هغه لرې وو غبر مو نه سره رسیدلو د هغه په نه پیدا کیدلو یې ښښه وغوښته موټر هم ورته و ویل چې څه خبره نه ده خدای جل جلاله مو وښه،

له څو خبرو وروسته مو ورسره خدای پامانتیا وکړه مخکې لاړو ملګري راته ویل دا د غره پر سر د لوګر ولایت د امنیت ریاست محافظتي پوسته ده چې څه وخت وړاندې طالبانو ونیوله دوی کښته نه شي راکښته کیدلی دلته څلرویشت ساعته طالبان ازاد ګرځي او حکومت هیڅ رفت امد نشي کولی.

وړاندې لاړو یو جومات کې مو د مازدیګر لمونځ وکړ له لمانځه وروسته بیا روان شو چې لیر لاړو ګورو مجاهدین ولاړ دي موټر هم ورکشته شولو چاسره مو چې کار وو د طه مولوي صیب په نوم همدلته مو پیدا کړ روغېر مو وکړ لیر ودریدو د ماشام اذانونه یې وکړل جومات ته ننوتلو لمونځ مو وکړ له لمانځه وروسته چې له جومات رابهر شولو دوه درې

رخښت شولو همدا مو له ابو ليث سره وروستی ديدن وو خو د هغه ښايسته څهره مو تر اوسه په ذهن کې تاوېږي.

نن سهار مې فيسبوک خلاص کړ چې ومو ليد د هوډمن نيازي به نوم يو ملگري ليکلي وو هغه د دريو شهيدانو ورور او د پلار څلورم ځوی هم د خپلواکۍ په ارمان او د اسلامي نظام د راتگ په هيله ارمانجن شهيد شو او دا ارمان يې له ځان سره يوړ.

شهيد ابو ليث د پلار څلورم ځوی وو چې په شهادت ورسيد او او د غربي اشغالگرو په وړاندې يې خپله مبارزه د ژوند ترپايه په ميرانه ترسره کړه.

غاړه يې د گلونو اميل غوړيدلې وو تازه لکه چې د واده د اولې شپې غسل يې کړی وو داسې لکه غوړيدلې غوټې غوندې يې عطرورينو وږمو نوره ښکلا هم وربښلې وه ويل يې بيگنا شپه له رينجرو سره په سرک مخ شوي وو له جگړې وروسته يو ملگري شهيد شوی بل زخمي دی

همدلته دننه شولو ځايي ملگرو د ناشتې بندوبست وکړ تر څو ابو ليث او ملگري يې هم راورسيدل تر غرمې مونږ هم همدلته وو ملگري مې نصيب ځدران صيب حنک ته کړ د درې ملگرو د شهادت کيسه يې پرې وکړه او د هغوی د ژوند ليک لپاره يې څو شيبې ورسره مجلس وکړ غرمه مونږ ترې

د کمپ ډيوېد لغوه شوې غونډه

مبصر

ترمپ د تيري شنبې په ورځ يو ناڅاپه د ټويټر له لاري د طالبانو سره د کمپ ډيوېد ناسته لغوه اعلام کړه. د ترمپ دې فيصلې نه يوازي افغانان هک پک کړل، بلکې امريکايان او جهانيان يې هم په حيرت کې واچول. ځکه د شنبې تر ورځې پورې هيڅوک پدې خبر نه وو چې ترمپ غواړي له طالبانو سره په کمپ ډيوېد کې ملاقات وکړي.

ترمپ په خپل ټويټ کې ليکي ول، «هيڅوک پدې خبر نه ول چې د يکشنبې په ورځ به د طالبانو مهم مشران او د افغانستان جمهورريس به زما سره جلا جلا په کمپ ډيوېد کې په مخفي توگه ملاقات وکړي».

دا چې ترمپ ولي طالبان او د کابل د رژيم مشران کمپ ډيوېد ته دعوت کړي ول، او بيا يې ولي دا ملاقات لغو کړ؟ دې خبرې زيات بحثونه راپارولي دي. خو زما په نظر د ترمپ د دې اقدام څو عمده دلايل دا دي:

اول، ترمپ ذاتاً يو «شو مېن» دی. ترمپ مدام هڅه کوي چې د مطبوعاتو او خبرو محور وي. د ترمپ ايوگو د هندوکش د غره په شان ستره ده. خو د ترمپ بل فطري عادت دا دی چې هغه ډېر ژر او په آني توگه خپل نظر بدلوي. فکري استقرار نه لري، په اصطلاح جتبي او هر دم خياله سړی دی. دوهم، ترمپ غوښتل چې د طالبانو سره د سولې د موافقې کړدېت د ځان کړي. او امريکايانو ته دا وينسي چې هغه د سترو او جنجالي فيصلو د کولو جرات لري. هغه تل وايي چې يو ماهر «معامله گر» شخص دی. خو پدې برخه کې هغه يو ماهر معامله گر نه، بلکې د يوې پخې معاملې وړانوندکی سو.

درېيم، ترمپ گومان کاوه چې په کمپ ډيوېد کې به طالبان تر دونه زيات فشار لاندې راوړي چې هغوی به مجبوره کړي چې د اشرف غني سره گډه اعلاميه خپره کړي. هغه باور لاره چې ښايي خليلزاد پر طالبانو باندې په هغه اندازه فشار نه وي راوستلای چې د ده شخصيت او مقام يې راوستلای سي. خو کله چې طالبانو د اشرف غني سره د گډې ناستې څخه انکار وکړ، د ترمپ نازک او ماشومانه اعصاب خراب سول، او د ځان د بچولو لپاره يې د سولې يو کلنه پروسه د څه وخت لپاره په لغته ووهله.

اوس سوال دا دی چې لدې راوروسته به څه کېږي؟ البته، واضح خبره ده چې د سولې د خبرو بدیل نسته. بله چاره نسته. او ترمپ به مجبوره سي چې بېرته د سولې خبرې شروع کړي، او د طالبانو سره د سولې تکميله سوې مسوده لاسليک کړي.

ترمپ زيات وخت نه لري. د امريکا انتخاباتو ته فقط يو کال پاته دی. ترمپ د امريکايانو سره وعده کړې ده چې د افغانستان اوږد او بې پايانه جنگ به ختموي. ترمپ پرون وويل چې له افغانستانه به امريکايي عسکر راوياسي، ځکه امريکا نه غواړي چې هلته د «پوليس» وظيفه اجرا کړي. هغه زياته کړه د افغان حکومت بايد ژر تر ژره د خپل امنيت مسوليت «پخپله په غاړه واخلي».

د مذاکراتو په اړه د ډونالد ټرمپ د ټویټ په هکله د افغانستان د اسلامي امارت اعلامیه

موږ له امریکایي مذاکراتي ټیم سره ګټور مذاکرات درلودل او توافق نامه نهایی شوه، د امریکا مذاکراتي ټیم تر پرونه پوري له شویو پرمختګونو راضي و او خبرې مو په ښه فضا کې پای ته ورسولې، دواړه لوري د توافقي اعلان او لاس لیک لپاره په تیارو بوخت و.

د توافقي تر لاسلیک او اعلان وروسته مو د رواني سپتمبر میاشتي ۲۳ نیټه د بین الافغاني مذاکراتو د ناستې لومړۍ ورځ ټاکلې وه.

د سیمې او نړۍ هیوادونو او نړیوالو سازمانونو هم د دې پروسې ملاتړ کړی و.

اوس چې د امریکا جمهور رئیس ټرمپ له اسلامي امارت سره د مذاکراتو د بهیر درول اعلان کړل، دا به ترهرچا ډیر ټاوان په خپله امریکا ته ورسوي، اعتبار به یې زیانمن، د سولې ضد دریځ به یې نور هم نړۍ ته ښکاره، د سر او مال زیان به یې زیات او په سیاسي تعامل کې به یې کردار متزلزل معرفي کړي.

د مذاکراتو په جاري ساتلو سره اسلامي امارت نړۍ ته ثابته کړه چې جګړه د نورو لخوا پرموږ تپل شوې، او که د جګړې پرځای د تفاهم لاره خپله شي، موږ تر پایه ورته ژمن یو.

د توافقي تر لاسلیک مخکې په یوه برید عکس العمل ښودل، نه د حوصلې او نه هم د کومې تجربې ښودنه کوي، په داسې حال کې چې تر یاد برید لږ وړاندې متحده ایالاتو او داخلي ملاتړو یې په ګڼو بریدونو کې سلګونو افغانان په شهادت ورسول او شتمنۍ یې د اور خوراک کړې.

د امریکا متحده ایالاتو ته د جمهور رئیس ټرمپ له لوري د ورنگ بلنه ډاکټر زلمی خلیلزاد د اګست د میاشتي په ورستیو کې راکړه موږ یاد سفر په دوحه کې د توافقي تر لاسلیک پوري ځنډولی و.

اسلامي امارت پخه پالیسي او غیر متزلزل دریځ لري، موږ شل کاله مخکې هم د تفاهم غږ کړی و نن مو هم هغه دریځ دی او باور لرو چې امریکا یې جهت به بیرته همدې دریځ ته راځي.

زموږ د تیرو اتلسو کلونو مبارزې به امریکاته ثابته کړې وي چې موږ یې له دې چې د هیواد اشغال مو په ټولیزه توګه پای ته ونه رسیږي او افغانان خپلې خوښې ته پرېښودل شي په بل هیڅ شي نه قانع کیږو، د همدې ستر هدف لپاره به روان جهاد ته دوام ورکوو او په نهایی بري باندې کلک باور لرو. ان شاء الله و ما ذلک علی الله بعزیز.

د افغانستان اسلامي امارت

۱۴۴۱/۱/۹ هـ ق

۱۳۹۸/۶/۱۷ هـ ش - ۸/۹/۲۰۱۹ م

Srak Magazine

دادي هغو ځوانانو قبرونه دي چې د مغرورو اشغالګرو غرور يې درې ورې کړ.
دا شلیدلې جنډې په هغو اتلانو رپړي چې دنړۍ لويه امپراطوري يې مظلوم افغانستان ته
په ګوندو کړه او دا هغه شهيدان دي چې خپل اولادونه يې بې اسرې کړل مګر د هيواد له ازادۍ
هيچاته تير نه شول. اللهم نور مرقدهم و عطر مشهدهم و طيب مضجعهم

